

УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ - СКОПЈЕ
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ „БЛАЖЕ КОНЕСКИ“ - СКОПЈЕ

**ПРЕДЛОГ-ПРОЕКТ ЗА УСОГЛАСУВАЊЕ НА СТУДИСКИТЕ ПРОГРАМИ ОД ПРВ
ЦИКЛУС СТУДИИ НА ФИЛОЛОШКИОТ ФАКУЛТЕТ „БЛАЖЕ КОНЕСКИ“ СО
ЗАКОНОТ ЗА ВИСОКО ОБРАЗОВАНИЕ**

МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК

Скопје, 2013

СОДРЖИНА:

1.	Карта на високообразовната установа
2.	Одлука за усвојување на студиската програма од Наставно-научниот совет на единицата, односно Наставничкиот совет на самостојната висока стручна школа или Научниот совет на научната установа
3.	Одлука за усвојување на студиската програма од Ректорската управа или Универзитетскиот сенат односно Советот на научната установа
4.	Научно- истражувачко подрачје, поле и област, каде припаѓа студиската програма
5.	Вид на студиската програма (академски или стручни студии)
6.	Степен на образование (прв односно втор циклус)
7.	Цел и оправданост за воведување на студиската програма
8.	Години и семестри на траење на студиската програма
9.	ЕКТС кредити со кои се стекнува студентот
10.	Начин на финансирање, а за приватните високообразовни и научни установи и доказ за обезбедена квалитетна финансиска гаранција за студиската програма
11.	Услови за запишување
12.	Информација за продолжување на образованието
13.	Утврден сооднос помеѓу задолжителните и изборните предмети, со листа на задолжителни предмети, листа на изборни предмети и дефиниран начин на избор на предметите
14.	Податоци за просторот предвиден за реализација на студиската програма
15.	Листа на опрема предвидена за реализација на студиската програма
16.	Предметни програми со информации согласно со членот 4 од овој правилник (Прилог бр. 3)
17.	Список на наставен кадар со податоци наведени во членот 5 од овој правилник (Прилог бр. 4)
18.	Изјава од наставникот за давање согласност за учество во изведување на настава по одредени предмети од студиската програма
19.	Согласност од високообразовната установа за учество на наставникот во реализацијата на студиската програма
20.	Информација за бројот на студенти за запишување во првата година на студиската програма
21.	Информација за обезбедена задолжителна и дополнителна литература
22.	Информација за веб-страница
23.	Стручниот односно научниот назив со кој се стекнува студентот по завршување на студиската програма
24.	Активности и механизми преку кои се развива и се одржува квалитетот на наставата

1. Карта на високообразовната институција

КАРТА НА ВИСОКООБРАЗОВНАТА УСТАНОВА

1	Назив на високообразовната институција	ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ „БЛАЖЕ КОНЕСКИ“ – СКОПЈЕ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТОТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“
2	Седиште	СКОПЈЕ
3	Вид на високообразовната институција	ДРЖАВНА ВИСОКООБРАЗОВНА ИНСТИТУЦИЈА
4	Податоци за основачот (на приватна високообразовна институција)	/
5	Податоци за последната акредитација	<p>За студиските програми од прв циклус студии Одборот за акредитација на својата 22. седница одржана на 19.11.2009 година донесе решенија за акредитација на студиските програми на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“- Скопје, и тоа: Решение бр. 12-87/5, 12-87/6, 12-87/4, 12-87/3, 12-87/2 од 19.11.2009 година; на 24. седница одржана на 15.01.2010, Решение бр. 12-89/5, 12-89/8, 12-89/4, 12-89/12, 12-89/9, 12-89/11, 12-89/7, 12-89/7, 12-89/6, 12-89/10, 12-89/13 од 15.01.2010. На 25. седница одржана на 25.02.2010, Решение бр. 12-39/3, 12-39/2 од 25.02.2010, на 28. седница одржана на 28.06.2010, Решение бр. 12-96/1, 12-96/2 и 12-96/3 од 28.06.2010, на 2. Седница одржана на 30.9.2011 година Решение бр. 12-128/4 од 7.10.2011.</p> <p>За студиските програми од втор циклус студии Одборот за акредитација на својата 26. Седница одржана на 25.3.2010 г. донесе Решение бр. 12-26/2 од 27.4.2010 г.. На 28. седница одржана на 28.06.2010 година донесе Решение за акредитација на студиските програми од втор циклус студии на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“- Скопје со донесување на Решение бр.12-62/2, 12-62/5, 12-62/4, 12-62/3 од 19.10.2011 г. и Решение бр. 12-96/4 од 28.6.2010г.</p> <p>За студиските програми од трет циклус студии, Одборот за акредитација и евалуација на високото образование на својата 2. седница одржана на 29.09.2011 ги донесе следниве решенија за акредитација 12-115/5, 12 -115/6, 12 -115/7, 12 -115/8, 12 -115/9, 12 -115/10, 12 -115/11 12 -115/12, 12 -115/ 13, 12 -115/14, 12-115/4 од 19.10.2011 г. На 4. Редовна седница одржана на 27.11.2011г. Решение бр. 12-115/15</p>

		од 31.01.2012 г. Претходното привремено Решение бр. Сл. 12 за акредитација на студиските програми на Филолошкиот факултет е донесено на 05.07.2005 година.
6	Студиски и научноистражувачки подрачја за кои е добиена акредитацијата	- Подрачје 6.00 Хуманистички науки - Полиња и области 604 Наука за јазикот (лингвистика) 612 Наука за книжевноста 61200 Македонска книжевност и јужнословенски книжевности во средниот век 61201 Македонска книжевност и јужнословенски книжевности 15-18 век 61202 Македонска книжевност 14 и Македонска книжевност 20 век 61203 Историја на јужнословенските книжевности 61204 Нова хрватска, словенечка и српска книжевност 61205 Современи јужнословенски книжевности 61206 Народна книжевност 61207 Теорија на книжевноста 61208 Историја на албанската книжевност 61209 Историја на турската книжевност 61210 Историја на книжевностите на словенските народи 61211 Историја на книжевностите на словенските народи 61212 Историја на книжевностите на германските народи 61221 Историја на општата книжевност 61224 Историја на книжевност на стариот исток 61225 Методика на литературата 61226 Друго 6400 Македонистика 64001 Албанонологија 64002 Туркологија 64003 Славистика 64004 Англистика 64005 Германистика 64006 Романистика 64008 Ориентални и други филологии 64009 Фонетика 64010 Општа лингвистика 64011 Применета лингвистика 64012 Компаративна лингвистика 64013 Фонетика 64014 Фонологија 64015 Социолингвистика 64016 Психолингвистика

		64017 Невролингвистика 64018 Граматика, семантика, семиотика, синтакса 64019 лексикологија 64020 Историја на јазикот 64021 Учење на странски јазици 64022 Преведување 64023 Ономастика 64024 Теорија на литературата 64025 Општа и компаративна литература 64026 Литературна критика 64027 Дијалектологија 64028 Методика на јазик 64029 Друго
7	Единици во состав на високообразовната институција	Катедра за македонски јазик и јужнословенски јазици Катедра за македонска книжевност и јужнословенски книжевности Катедра за албански јазик и книжевност Катедра за турски јазик и книжевност Катедра за славистика Катедра за англиски јазик и книжевност Катедра за романски јазици и книжевности Катедра за италијански јазик и книжевност Катедра за германски јазик и книжевност Катедра за преведување и толкување Катедра за општа и компаративна книжевност Центар за тестирање и сертифицирање на македонскиот јазик како странски јазик
8	Студиски програми што се реализираат во единицата која бара проширување на дејноста со нови студиски програми	Студиска програма за прв циклус на студии по македонски јазик Студиска програма за прв циклус на студии по српски јазик и книжевност Студиска програма за прв циклус на студии по хрватски јазик Студиска програма за прв циклус на студии по словенечки јазик Студиска програма за прв циклус на студии по македонска книжевност и јужнословенски книжевности Студиска програма за прв циклус на студии по албански јазик и книжевност Студиска програма за прв циклус на студии по преведување и толкување од македонски на албански јазик и обратно (мајчин) Студиска програма за прв циклус на студии по преведување и толкување од албански на македонски јазик и обратно (немајчин) Студиска програма за прв циклус на студии по турски јазик и книжевност (мајчин) Студиска програма за прв циклус на студии по турски јазик и книжевност (немајчин) Студиска програма за прв циклус на студии по

		<p>руски јазик и книжевност Студиска програма за прв циклус на студии по полски јазик и книжевност Студиска програма за прв циклус на студии по чешки јазик и книжевност Студиска програма за прв циклус на студии по англиски јазик и книжевност Студиска програма за прв циклус на студии по француски јазик и книжевност Студиска програма за прв циклус на студии по романски јазик и книжевност Студиска програма за прв циклус на студии по шпански јазик и книжевност Студиска програма за прв циклус на студии по италијански јазик и книжевност Студиска програма за прв циклус на студии по германски јазик и книжевност Студиска програма за прв циклус на студии по општа и компаративна книжевност Студиска програма за прв циклус на студии по преведување и толкување: англиски Студиска програма за прв циклус на студии по преведување и толкување: француски Студиска програма за прв циклус на студии по преведување и толкување: германски Студиска програма за втор циклус на студии по македонски јазик Студиска програма за втор циклус на студии по македонска книжевност Студиска програма за втор циклус на студии по наука за јазик Студиска програма за втор циклус на студии по наука за книжевност Студиска програма за втор циклус на студии по конференциско толкување Студиска програма за втор циклус на студии по јазици, бизнис и меѓународна трговија Студиска програма за трет циклус студии – наука за јазик Студиска програма за трет циклус студии – наука за книжевност Студиска програма за трет циклус студии – македонистика</p>
9	Податоци за меѓународна соработка на планот на наставата, истражувањето и мобилноста на студентите	Програмата е во потполност приспособена кон стандардите и духот на мобилност кои се вградени во темелите на Болоњскиот процес (Лисабонската декларација и др.). Структурата на студиите и ЕКТС-бодовите создаваат услови за мобилност на студентите како во рамките на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, така и во рамките на универзитетите во Републиката, и на универзитетите во светот. Мобилноста на

		студентите најмногу се одвива преку програмите ERASMUS, BASILEUS и CEEPUS.																																																																																																																																																						
10	Податоци за просторот наменет за изведување на наставната и истражувачката дејност	<p>1. Вкупна површина (бруто простор) (простор за изведување настава и дворна површина 18557,32 m²)</p> <p>2. Вкупна површина на просторот за изведување настава (нето простор) 3.214,00 m²</p> <p>3. Број на амфитеатри 3 со вкупен број на седишта 529</p> <p>4. Број на предавални 24 со вкупен број на седишта 917 (наставата се изведува во 2 смени)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Ред. Бр.</th> <th>Видови дидактички простор</th> <th>Број на Простории</th> <th>Површина во m²</th> <th>Вкупен капацитет На Седишта</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>3.</td> <td>Амфитетари</td> <td>3</td> <td>510</td> <td>519</td> </tr> <tr> <td></td> <td>АМФ 1</td> <td>1</td> <td>110</td> <td>113</td> </tr> <tr> <td></td> <td>АМФ 2</td> <td>1</td> <td>115</td> <td>113</td> </tr> <tr> <td></td> <td>АМФ 3</td> <td>1</td> <td>285</td> <td>293</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Предавални</td> <td>24</td> <td>1150</td> <td>917</td> </tr> <tr> <td></td> <td>П 1</td> <td>1</td> <td>59</td> <td>48</td> </tr> <tr> <td></td> <td>П 2</td> <td>1</td> <td>58</td> <td>48</td> </tr> <tr> <td></td> <td>П 3</td> <td>1</td> <td>73</td> <td>59</td> </tr> <tr> <td></td> <td>П 4</td> <td>1</td> <td>103</td> <td>83</td> </tr> <tr> <td></td> <td>П 5</td> <td>1</td> <td>46</td> <td>38</td> </tr> <tr> <td></td> <td>П 6</td> <td>1</td> <td>42</td> <td>35</td> </tr> <tr> <td></td> <td>П 7</td> <td>1</td> <td>76</td> <td>61</td> </tr> <tr> <td></td> <td>П 8</td> <td>1</td> <td>39</td> <td>32</td> </tr> <tr> <td></td> <td>П 9</td> <td>1</td> <td>58</td> <td>47</td> </tr> <tr> <td></td> <td>П 10</td> <td>1</td> <td>61</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td></td> <td>П 11</td> <td>1</td> <td>58</td> <td>47</td> </tr> <tr> <td></td> <td>П 12</td> <td>1</td> <td>21</td> <td>19</td> </tr> <tr> <td></td> <td>П 13</td> <td>1</td> <td>28</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td></td> <td>П 14</td> <td>1</td> <td>29</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td></td> <td>П 15</td> <td>1</td> <td>30</td> <td>27</td> </tr> <tr> <td></td> <td>П 16</td> <td>1</td> <td>22</td> <td>17</td> </tr> <tr> <td></td> <td>П 17</td> <td>1</td> <td>22</td> <td>17</td> </tr> <tr> <td></td> <td>П 18</td> <td>1</td> <td>22</td> <td>17</td> </tr> <tr> <td></td> <td>П 19</td> <td>1</td> <td>22</td> <td>17</td> </tr> <tr> <td></td> <td>П 20</td> <td>1</td> <td>30</td> <td>28</td> </tr> <tr> <td></td> <td>П 21</td> <td>1</td> <td>29</td> <td>27</td> </tr> <tr> <td></td> <td>П 22</td> <td>1</td> <td>95</td> <td>80</td> </tr> <tr> <td></td> <td>П 23</td> <td>1</td> <td>63</td> <td>35</td> </tr> <tr> <td></td> <td>П 24</td> <td>1</td> <td>64</td> <td>35</td> </tr> </tbody> </table>	Ред. Бр.	Видови дидактички простор	Број на Простории	Површина во m ²	Вкупен капацитет На Седишта	3.	Амфитетари	3	510	519		АМФ 1	1	110	113		АМФ 2	1	115	113		АМФ 3	1	285	293	4.	Предавални	24	1150	917		П 1	1	59	48		П 2	1	58	48		П 3	1	73	59		П 4	1	103	83		П 5	1	46	38		П 6	1	42	35		П 7	1	76	61		П 8	1	39	32		П 9	1	58	47		П 10	1	61	50		П 11	1	58	47		П 12	1	21	19		П 13	1	28	25		П 14	1	29	25		П 15	1	30	27		П 16	1	22	17		П 17	1	22	17		П 18	1	22	17		П 19	1	22	17		П 20	1	30	28		П 21	1	29	27		П 22	1	95	80		П 23	1	63	35		П 24	1	64	35
Ред. Бр.	Видови дидактички простор	Број на Простории	Површина во m ²	Вкупен капацитет На Седишта																																																																																																																																																				
3.	Амфитетари	3	510	519																																																																																																																																																				
	АМФ 1	1	110	113																																																																																																																																																				
	АМФ 2	1	115	113																																																																																																																																																				
	АМФ 3	1	285	293																																																																																																																																																				
4.	Предавални	24	1150	917																																																																																																																																																				
	П 1	1	59	48																																																																																																																																																				
	П 2	1	58	48																																																																																																																																																				
	П 3	1	73	59																																																																																																																																																				
	П 4	1	103	83																																																																																																																																																				
	П 5	1	46	38																																																																																																																																																				
	П 6	1	42	35																																																																																																																																																				
	П 7	1	76	61																																																																																																																																																				
	П 8	1	39	32																																																																																																																																																				
	П 9	1	58	47																																																																																																																																																				
	П 10	1	61	50																																																																																																																																																				
	П 11	1	58	47																																																																																																																																																				
	П 12	1	21	19																																																																																																																																																				
	П 13	1	28	25																																																																																																																																																				
	П 14	1	29	25																																																																																																																																																				
	П 15	1	30	27																																																																																																																																																				
	П 16	1	22	17																																																																																																																																																				
	П 17	1	22	17																																																																																																																																																				
	П 18	1	22	17																																																																																																																																																				
	П 19	1	22	17																																																																																																																																																				
	П 20	1	30	28																																																																																																																																																				
	П 21	1	29	27																																																																																																																																																				
	П 22	1	95	80																																																																																																																																																				
	П 23	1	63	35																																																																																																																																																				
	П 24	1	64	35																																																																																																																																																				
11	Податоци за опремата за изведување на наставната и истражувачката дејност	Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ има солидни техничко-информатички услови за работа, односно сите кабинети, библиотеки и други служби се поврзани со Интернет-приклучок, поврзани се во интерна и универзитетска мрежа, како и со неопходните персонални сметачи, печатари и друг вид на потребна опрема. Инсталирана е и соодветна опрема во шест преведувачки лаборатории за изведување на вежби. Единаесетте библиотеки со кои располагаат катедрите на Факултетот се опремени со богат фонд на домашна и странска																																																																																																																																																						

литература (над 500.000 наслови).

1. Број на библиотеки 11 со вкупен број на седишта 331.

Ред. Бр.	Видови дидактички простор	Број на простории	Површина во m ²	Вкупен капацитет На седишта
1.	Библиотеки			
	-Македонски јазик	1	130	46
	-Македонска книжевност	1	130	46
	-Романски јазици	1	163	25
	-Славистика	1	127	20
	-Англиски јазик	1	196	48
	-Германски јазик	1	113	20
	-Турски јазик	1	53	19
	-Албански јазик	1	60	25
	-ОКК	1	18	5
	-Превод и толкување	1	88	32
	-Италијански јазик	1	43	45

1. Број на лаборатории за изведување парктична настава 10

Ред. Бр.	Видови лабораториски простор	Број на Простории	Површина во m ²	Вкупен капацитет на седишта
1.	Лаборатории	10	510	386
	Лабораторија по италијански јазик ТЕМПУС	1	37	32
	- Лабораторија славистика	1	44	39
	-Лабораторија роминистика	1	47	38
	-Лабораторија англистика	1	53	44
	-Лабораторија УСАИД	1	28	25
	-Лабораторија МОН 1	1	88	40
	-Лабораторија превод и тулкување МОН 2 -Темпус	1	77	36
	-Лабораторија МОН 2	1	31	27
	-Лабораторија ТЕМПУС Цетис Мак	1	28	25
	МИМЕЦ	1	80	90

12 Број на студенти за кои е добиена акредитација

2024

13	Број на студенти (првпат запишани)	Вкупно запишани студенти на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ - Скопје во учебната 2012/2013 год - на прв циклус на студии: 3500 - на втор циклус на студии: 255
14	Број на лица во наставно-научни, научни и наставни звања	113
15	Број на лица со соработнички звања	11
16	Однос наставник: студенти (број на студенти на еден наставник) за секоја единица одделно	30
17	Внатрешни механизми за обезбедување и контрола на квалитетот на студиите	Самоевалуација (последната самоевалуација е извршена во 2010)
18	Фреквенција на самоевалуациониот процес (секоја година, на две години, на три години)	На три години
19	Податоци за последната спроведена надворешна евалуација на установата	(последна евалуација на УКИМ во 2008 година) Во периодот од 2 до 4 март 2008 година, Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје го посетил експертскиот тим од Европската асоцијација на универзитети во состав: проф. Хенрик-Тофт Јансен, Универзитет Роскилд, Данска, проф. Виргилио Меира Соарес, Совет за евалуација на португалските државни универзитети, Португалија и г-ѓа Џеклин Смит, Секретаријат на ЕУА, Брисел. Генерален заклучок е дека се направени голем број позитивни промени и трансформации во сите области од дејноста на УКИМ.

1а. Општи дескриптори за прв циклус на студии за студиската програма по македонски јазик и јужнословенски јазици (задолжителен модул) на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, согласно со Уредбата за национална рамка на високообразовните квалификации

Знаење и разбирање	<p>Покажува знаење и разбирање од научните полиња Наука за јазикот и Наука за книжевноста, кое се надградува врз претходното образование, вклучувајќи и познавање во доменот на теоретски, практични, концептуални, компаративни и критички перспективи во научните полиња според соодветната методологија. Разбирање на областите македонски јазик и јужнословенски јазици.</p> <p>Покажува знаење и разбирање на разни теории, методологии.</p>
---------------------------	---

Примена на знаењето и разбирањето	Може да го примени знаењето и разбирањето на начин што покажува професионален пристап во работата или професијата. Покажува компетенции за идентификација, анализа и за решавање на проблеми, способност за изведување настава, за преведување, толкување, анализа и познавање на современите јазици.
Способност за проценка	Способност за прибирање, анализирање, оценување и презентирање информации, идеи, концепти од релевантни податоци. Донесување соодветна проценка земајќи ги предвид личните, општествените, научните и етичките аспекти. Способност да оценува теоретски и практични прашања, да дава објаснување за причините и да избере соодветно решение.
Комуникациски вештини	Способност да комуницира и да дискутира и со стручната и со нестручната јавност за информации, идеи, проблеми и решенија кога критериумите за одлучување и опсегот на задачата се јасно дефинирани. Презема подетална одговорност за селективни резултати. Способност за независно учество со професионален пристап во специфични научни и интердисциплинарни дискусии.
Вештини за учење	Презема иницијатива да ги идентификува потребите за стекнување понатамошно знаење и учење со висок степен на независност.

16. Специфични дескриптори - ПРИЛОГ

Специфични дескриптори на квалификацијата со кои се одредуваат резултатите од учењето за студиската програма македонски јазик и јужнословенски јазици.

(задолжителен модул) со: ..... (изборни модули) (прв циклус на студии – 240 кредити) на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, согласно Уредбата за националната рамка на високообразовните квалификации се:

Да се изгради дефиниран збир на компетенции кои треба да ги поседува дипломираниот филолог по македонски јазик и јужнословенски јазици.

- за поуспешно вклопување во современите потреби на пазарот на трудот (преку задолжителниот модул);

- Да овозможи студентот преку изборните модули да ги прошири своите компетенции со паралелно изучување на задолжителниот и на изборниот модул;
- На студентот му се нуди можноста преку изборот на понудените модули да се специјализира во областа (наставана или преведувачка) во зависниот од неговиот интерес или афинитет;
- Да стекне дополнителни компетенции преку самостојниот избор на предметите во изборниот модул;
- Се овозможува мобилност за стекнување дополнителни компетенции на дефинираниот профил во земјата и во соодветните странски универзитети;
- Се создава концепт за доживотно учење.

Со усвојувањето на знаењата на оваа студиска програма, се очекува од студентот да биде оспособен за следниве знаења, способности и вештини:

ДИПЛОМИРАН ФИЛОЛОГ ПО МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК И ЈУЖНОСЛОВЕНСКИ ЈАЗИЦИ

1. Стручно и квалитетно може да ги аплицира стекнатите знаења од областа на македонски јазик и јужнословенски јазички и на јазикот или книжевностите што се избрани како втор модул.
2. Располага со книжевно-теориски, книжевно-историски компетенции, како и културолошки и социолингвистички компетенции во контекст на македонски јазик и јужнословенски јазички и на вториот изборен јазик.
3. Упатен е и подготвен за научноистражувачка работа и изработка на стручни и научни трудови од областа на македонски јазик и јужнословенски јазички и компаративни трудови од областа на двете јазични подрачја.
4. Умее да ја развива интелектуалната автономија и поседува вештини за истражувачка работа
5. Поседува способност за научно-истражувачка работа од областа на македонски јазик и јужнословенски јазички со аплицирање на стекнатите знаења од областа на теоријата и методологијата врз текстови од културата.
6. Располага со вештини за интердисциплинарни проучувања во корелација и интеграција на содржини од науката за книжевноста со сознанија од други компатибилни дисциплини: лингвистика, антропологија, социологија, филозофија, психологија, историја, историја на уметноста, културологија, родови студии.

- ДИПЛОМИРАН ПРОФЕСОР ПО МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК И КНИЖЕВНОСТ

1. Оспособен е за реализирање и организирање на воспитно-образовниот процес во основните и средните училишта.

2. Умее да ги примени стекнатите знаења во наставниот процес.
3. Ја познава методологијата на воспитно-образовната работа во основните и средните училишта.
4. Ја планира и ја програмира сопствената работа.
5. Користи компаративни искуства во функција на развојот на наставните содржини по предметот македонски јазик и книжевност.
6. Поседува стручно-професионални способности за проверка и оценување на знаењето и на постигнувањето на учениците.
7. Одговорно и стручно учествува во реализирањето и креирањето на наставните планови и програми по предметот македонски јазик и книжевност.
8. Поседува медијаторски способности и е оспособен за индивидуална и тимска работа како и способност за работа со родители, со воспитно-образовни институции и сл.
9. Умее да ги дозира информациите и функционализирање на времето.
10. Поседува вештини за креативно дизајнирање и редизајнирање на воспитно-образовната средина.
11. Располага со знаења за индивидуален пристап во реализирање на активностите со учениците.
12. Ги почитува мултикултурноста и мултијазичноста.

ДИПЛОМИРАН ЛЕКТОР И ЈАЗИЧЕН РЕДАКТОР

Умее стручно и квалитетно да ги аплицира стекнатите знаења од областа на нормираниот јазик на текстови од разни функционални стилови.

1. Умее да коригира, да лекторира и да врши јазична редакција на различни видови текстови на современ македонски јазик.
2. Подготвен е за научноистражувачка работа и изработка на стручни трудови од областа на македонскиот јазик.
3. Располага со вештини за употреба на толковни речници и на речници со странски зборови и изрази во функција на уредување на пишаниот текст на современ македонски јазик.

2. Одлука за усвојување на студиската програма од Наставно- научниот совет на единицата, односно Наставничкиот совет на самостојната висока стручна школа или Научниот совет на научната установа (во прилог)

2. Одлука за усвојување на студиската програма од Ректорската управа или Универзитетскиот сенат односно Советот на научната установа

3. Научно-истражувачко подрачје, поле и област, на кои припаѓа студиската програма

- **подрачје** - 6.00 Хуманистички науки;
- **поле** – 604 Наука за јазикот; 612 Наука за книжевноста
- **област - поле** - 604 Наука за јазикот (лингвистика); 612 Наука за книжевноста
- **област** - 64003 Славистика; 64009 Фонетика; 64010 Општа лингвистика; 64014 Фонологија; 64015 Социолингвистика; 64016 Психолингвистика; 64020 Историја на јазикот; 64023 Ономастика; 64027 Дијалектологија; 64028 Методика на јазик;

4. Вид на студиската програма (академски или стручни студии) - академски студии

5. Степен на образование (прв односно втор циклус) - студиски програми за прв циклус

6. Цел и оправданост за воведување на студиската програма

Во склад со потребите од осовременување на студиите и нивно доближување до современите светски стандарди во високото образование, Катедрата за македонски јазик и јужнословенски јазици со предлог-измените на студискиот програм и предметните програми, настојува да се вклучи во реформите во сферата на образовниот систем во нашата земја.

Суштината на реформираните студиски програм е да им овозможи на студентите да се образуваат на современ начин, со цел низ образовниот процес да се изградат компетентни профили кои успешно ќе можат да аплицираат на пазарот на трудот.

Студиската програма е изработена според веќе постоечките програми на Катедрата, со вклучување на нови посовремени проучувања со национален и интернационален предзнак, кои претставуваат интегрален пристап кон оваа дисциплина. Вака разработените програми содржат национален но и интернационален белег, коишто се во склад со основната препорака на Болоњската декларација.

Соработката со другите катедри на Филолошкиот факултет и со одредени институти на Филозофскиот факултет гарантира взаемна соработка на планот на проодноста, односно мобилноста на студентите, наставно-научниот и соработничкиот кадар. Со ваквата поставеност се дава можност студентите да избираат предмети по струка и по опција, како и факултативни предмети, зависно од своите интереси, коишто ќе им овозможат да ги профилираат своите компетенции во склад со своите интереси и предиспозиции.

7. Години и семестри на траење на студиската програма

Студиската програма е во траење од четири студиски години, т.е. во траење од осум семестри, при што е организирана во два модули: основен задолжителен модул - во траење од 8 семестри и **втор изборен модул во траење од шест семестри и се избира во третиот семестар**. Студиските програми се организирани по модуларен систем на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје и се во согласност со Законот за високо образование („Службен весник на РМ“ бр. 35/08, 103/08 и 26/09). Почнувајќи од академската 2009/2010 година, на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје додипломските студии се

изведуваат по системот на т.н. „модуларни“ студии. Ваквите студиски програми овозможуваат поголема мобилност во рамките на самиот Факултет и отвореност кон другите факултети и институции при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, како и кон другите во земјата и во странство.

Модул претставува „пакет“ предмети. Сите предмети (по 6 предмети во семестар) носат по 5 (пет) кредити, а за дипломирање се потребни 240 кредити. **Првиот модул е задолжителен** и се состои од 3 предмети. Се слуша во сите 8 семестри. Овој модул е основен (општ) модул и на крајот се добива општо звање.

Вториот модул е избран модул. Се избира во III (трет) семестар и на тој начин се слуша 6 семестри. Изборот на втор модул резултира со:

- стручно звање (доколку студентите се од матичната студиска група);
- дополнително звање, кое се додава на звањето од првиот модул (од матичната и/или од другите студиски групи или факултети).

Од понудените предмети во вториот модул, студентот бира најмалку два. За вториот модул, кој е насока за матичната катедра, по еден предмет во семестарот е задолжителен за насоката.

Студентите по дипломирањето или во текот на студирањето може да изберат втор (дополнителен) модул и во тој случај се добива Уверение за положена група предмети од втор избран модул – (во продолжение називот на модулот).

Шематскиот приказ на модуларните студии е даден во прилог.

На крајот на студиите, по завршување на сите предвидени предмети и обврски, студентите бранат дипломски труд, како завршен испит, кој носи пет (5) кредити и е во рамките на предвидените 240 кредити.

ОПИС НА ДИПЛОМИТЕ

- **ДИПЛОМИРАН ФИЛОЛОГ ПО МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК;**
  - **ДИПЛОМИРАН ЛЕКТОР И ЈАЗИЧЕН РЕДАКТОР**
  - **ДИПЛОМИРАН ПРОФЕСОР ПО МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК И КНИЖЕВНОСТ**
  - **ДИПЛОМИРАН _____ СО МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК КАКО СТРАНСКИ**
8. **ЕКТС-кредити со кои се стекнува студентот** - модуларниот систем овозможува исполнување на бараните 240 кредити за заокружување на студиите од прв циклус.
9. **Начин на финансирање, а за приватните високообразовни и научни установи и доказ за обезбедена квалитетна финансиска гаранција за студиската програма**

Студиската потпрограма ќе се реализира во рамките на предвидените студиски програми на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје и ќе се финансира од уплатите на студентите кои се запишуваат на Факултетот во рамките на предвидените квоти за упис на студенти на УКИМ.

10. Услови за запишување

- положена државна или меѓународна матура;
- положена училишна матура или завршен испит по завршено соодветно стручно средно образование со четиригодишно траење;
- завршено четиригодишно средно образование пред учебната 2007/2008 година;
- завршено високо или вишо образование на сродни факултети или виши школи.

11. Информација за продолжување на образованието

Овие студии ги оспособуваат студентите за влез во вториот циклус, односно третиот циклус на универзитетски студии.

12. Утврден сооднос помеѓу задолжителните и изборните предмети, со листа на задолжителни предмети, листа на изборни предмети и дефиниран начин на избор на предметите

Соодносот меѓу задолжителните и изборните предмети е даден во следниот шематски приказ:

Модул	I сем.	II сем.	III сем.	IV сем.	V сем.	VI сем.	VII сем.	VIII сем.
Прв модул	предмет 1	предмет 1	предмет 1	предмет 1	предмет 1	предмет 1	предмет 1	предмет 1
	предмет 2	предмет 2	предмет 2	предмет 2	предмет 2	предмет 2	предмет 2	предмет 2
	предмет 3	предмет 3	предмет 3	предмет 3	предмет 3	предмет 3	предмет 3	предмет 3
Втор модул	пред. по слоб. изб.	пред. по слоб. изб.	изборен предмет 1	изборен предмет 1	изборен предмет 1	изборен предмет 1	изборен предмет 1	изборен предмет 1
	пред. по слоб. изб.	пред. по слоб. изб.	изборен предмет 2	изборен предмет 2	изборен предмет 2	изборен предмет 2	изборен предмет 2	изборен предмет 2
Предмети по слоб. изб.	пред. по слоб. изб.	пред. по слоб. изб.	пред. по слоб. изб.	пред. по слоб. изб.	пред. по слоб. изб.	пред. по слоб. изб.	пред. по слоб. изб.	пред. по слоб. изб.

Студентот може да избере втор модул во третиот семестар и со тоа ќе мора да ги положи предметите што се задолжителни за модулот, и да избере минимум по еден предмет што е од определената група предмети, како специјалистички од предвидениот модул. Во рамките на студирањето има право да избере и предмети по слободен избор од студиските програми од Филолошкиот факултет, но и од другите факултети или универзитети, но бројот на слободните изборни предмети од другите факултети или универзитети може да биде 10% од вкупниот број предмети на студиската програма (Според ЗВО). На овој начин соодносот на предметите е според предвидените законски рамки (60% задолжителни; 30% изборни и 10% слободно изборни)

13. Податоци за просторот предвиден за реализација на студиската програма (потпрограма)

При изведување на наставата ќе се користат следниве простории и опрема: Филолошкиот Факултет – „Блаже Конески“ – Скопје располага со еден голем амфитеатар (со капацитет од 500 места), два мали амфитеатри (со капацитет од 150 места), повеќе предавални, лаборатории и компјутерски лаборатории. Факултетот има 11 библиотеки со читални и располага со преку 500.000 наслови на книги и списанија. Освен слушалните и лабораториите на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“, за реализација на студиската програма предвидени се посебни простории – предавални/ лаборатории кои се опремени со најнова компјутерска технологија за изведување настава по странски јазици – фонолабораторија, електронски табли, Интернет-пристап, фотокопир, принтери, како и посебен канцелариски дел со библиотечен фонд, кој им стои на располагање студентите. Средствата за набавка на опремата се од проектите од ТЕМПУС-програмата и донација на Владата на РМ. (в. Прилог)

14. Листа на опрема предвидена за реализација на студиската програма

За реализација на студиската програма предвидуваме доминантно да се користи опремата од факултетските лаборатории. Воедно, ќе се користи компјутерска и друга опрема и добиена од средства од проектот од Министерството за образование и наука „Опременување на лаборатории во високообразовните институции во Македонија“. Освен тоа при реализацијата на студиската програма ќе се користи и лабораториската опрема набавена во рамките на ТЕМПУС-проектите и опремата добиена од донации од странски влади и невладини организации.

15. Предметни програми со информации согласно со членот 4 од овој правилник

СТУДИСКА ПРОГРАМА ЗА

македонски јазик

Назив на диплома:

	Прв (задолжителен модул)	к	ч	Втор (изборен модул)	к	ч
I семестар	3 предмети			3 предмети		
	1. Фонологија на СМЈ 1	5		Изборен предмет од листа бр. 2	5	
	2. Старословенски јазик 1	5		Изборен предмет од листа бр. 2	5	
	3. Општа лингвистика	5		Изборен предмет од листа бр. 2	5	
				Изборни предмети од УКИМ	2	
II семестар	3 предмети			3 предмети		
	1. 1. Фонологија на СМЈ 2	5		Изборен предмет од листа бр. 2	5	
	2. Старословенски јазик 2	5		Изборен предмет од листа бр. 2	5	
	3. Преглед на лингвистиката	5		Изборен предмет од листа бр. 2	5	
				Изборни предмети од УКИМ	2	
III семестар	3 предмети			3 предмети		
	1. Морфологија на СМЈ 1	5		Изборен предмет од листа бр. 1	5	
	2. Лексикологија на МЈ	5		Изборен предмет од листа бр. 1	5	
	3. Споредбена граматика на словенските јазици 1	5		Изборен предмет од листа бр. 2	5	
IV семестар	3 предмети			3 предмети		
	1. Морфологија на СМЈ 2	5		Изборен предмет од листа бр. 1	5	
	2. Фразеологија на МЈ	5		Изборен предмет од листа бр. 1	5	
	3. Споредбена граматика на словенските јазици 2	5		Изборен предмет од листа бр. 2	5	
V семестар	3 предмети			3 предмети		
	1. Зборообразувањето во СМЈ	5		Изборен предмет од листа бр. 1	5	
	2. Синтакса на СМЈ 1	5		Изборен предмет од листа бр. 1	5	
	3. Преглед на македонските дијалекти 1	5		Изборен предмет од листа бр. 2	5	

VI семестар	3 предмети			3 предмети		
	1. Синтакса на СМЈ 2	5		Изборен предмет од листа бр. 1	5	
	2. Историја на македонскиот јазик	5		Изборен предмет од листа бр. 1	5	
	3. Преглед на македонските дијалекти 2	5		Изборен предмет од листа бр. 2	5	
VII семестар	3 предмети			3 предмети		
	1. Лингвостилистика 1	5		Изборен предмет од листа бр. 1	5	
	2. Историја на македонскиот писмен јазик 1	5		Изборен предмет од листа бр. 1	5	
	3. Карактеристики на македонските дијалекти 1	5		Изборен предмет од листа бр. 2	5	
VIII семестар	3 предмети			3 предмети		
	1. Лингвостилистика 2	5		Изборен предмет од листа бр. 1	5	
	2. Историја на македонскиот писмен јазик 2	5		Изборен предмет од листа бр. 1	5	
	3. Основи на врзан текст	5		Дипломска работа	5	

Студиски програми

ПРВ МОДУЛ

(ЗАДОЛЖИТЕЛЕН, ОСНОВЕН МОДУЛ)

Катедра: Македонски
јазик и јужнословенски
јазици

Студиска група:

Македонски јазик

Диплома: Дипломиран
филолог по македонски
јазик

I СЕМЕСТАР				
Код	Наслов на предметот	Предавања (часови/сем.)	Вежби (часови/сем.)	Кредити
	Фонологија на СМЈ 1	30	30	5
	Старословенски јазик 1	30	30	5
	Општа лингвистика	60	0	5
ВКУПНО:				15

II СЕМЕСТАР				
Код	Наслов на предметот	Предавања (часови/сем.)	Вежби (часови/сем.)	Кредити
	Фонологија на СМЈ 2	30	30	5
	Старословенски јазик 2	30	30	5
	Преглед на лингвистиката	60	0	5
ВКУПНО:				15

III СЕМЕСТАР				
Код	Наслов на предметот	Предавања (часови/сем.)	Вежби (часови/сем.)	Кредити
	Морфологија на СМЈ 1	30	30	5
	Лексикологија на МЈ	30	30	5
	Споредбена граматика на словенските јазици 1	45	15	5
ВКУПНО:				15

IV СЕМЕСТАР				
Код	Наслов на предметот	Предавања (часови/сем.)	Вежби (часови/сем.)	Кредити
	Морфологија на СМЈ 2	30	30	5
	Фразеологија на МЈ	30	30	5
	Споредбена граматика на словенските јазици 2	45	15	5
ВКУПНО:				15

V СЕМЕСТАР				
Код	Наслов на предметот	Предавања (часови/сем.)	Вежби (часови/сем.)	Кредити
	Зборообразувањето во СМЈ	30	30	5
	Синтакса на СМЈ 1	30	30	5
	Преглед на македонските дијалекти 1	30	30	5
ВКУПНО:				15

VI СЕМЕСТАР				
Код	Наслов на предметот	Предавања (часови/сем.)	Вежби (часови/сем.)	Кредити
	Синтакса на СМЈ 2	30	30	5
	Историја на македонскиот јазик	60	30	5
	Преглед на македонските дијалекти 2	30	30	5
ВКУПНО:				15

VII СЕМЕСТАР				
Код	Наслов на предметот	Предавања (часови/сем.)	Вежби (часови/сем.)	Кредити
	Лингвостилистика 1	30	30	5
	Историја на македонскиот писмен јазик 1	30	30	5
	Карактеристики на македонските дијалекти 1	30	30	5
ВКУПНО:				15

VIII СЕМЕСТАР				
Код	Наслов на предметот	Предавања (часови/сем.)	Вежби (часови/сем.)	Кредити
	Лингвостилистика 2	30	30	5
	Историја на македонскиот писмен јазик 2	30	30	5
	Основи на врзаниот текст	30	30	5
ВКУПНО:				15

ВТОР МОДУЛ

(ИЗБОРЕН МОДУЛ)

ПРИМЕНЕТА (АПЛИКАТИВНА) НАСОКА

Втор модул за студентите од македонски јазик и јужнословенски јазици

Диплома: Дипломиран
лектор и јазичен
редактор

III СЕМЕСТАР				
Код	Наслов на предметот	Предавања (часови/сем.)	Вежби (часови/сем.)	Кредити
Задолжителен предмет за насоката				
	Основи на лекторирањето 1	15	30	5
Изборни предмети листа 1				
	Правопис на СМЈ 1	30	15	5

	Вештини на правилно пишување	30	30	5
	Современа лингвистика	60	0	5
				5

IV СЕМЕСТАР

Код	Наслов на предметот	Предавања (часови/сем.)	Вежби (часови/сем.)	Кредити
Задолжителен предмет за насоката				
	Основи на лектурирањето 2	15	30	5
Изборни предмети листа 1				
	Правопис на СМЈ 2	30	15	5
	Социолингвистика	30	0	5
	Општа реторика	60	0	5
				5

V СЕМЕСТАР

Код	Наслов на предметот	Предавања (часови/сем.)	Вежби (часови/сем.)	Кредити
Задолжителен предмет за насоката				
	Основи на лектурирањето 3	15	30	5
Изборни предмети листа 1				
	Правоговор на СМЈ	30	15	5
	Македонскиот јазик во медиумите	30	0	5
	Теорија на стандардните јазици	30	0	5
				5

VI СЕМЕСТАР

Код	Наслов на предметот	Предавања (часови/сем.)	Вежби (часови/сем.)	Кредити
Задолжителен предмет за насоката				
	Основи на лектурирањето 4	15	30	5
Изборни предмети листа 1				

	Психоллингвистика	30	0	5
	Јазик, култура, идентитет	30	0	5
	Ономастика	30	0	5
				5

VII СЕМЕСТАР				
Код	Наслов на предметот	Предавања (часови/сем.)	Вежби (часови/сем.)	Кредити
Задолжителен предмет за насоката				
	Основи на лектурирањето 5	15	30	5
Изборни предмети листа 1				
	Методологија на научната работа 1	15	15	5
	Семантика	30	0	5
				5
				5

VIII СЕМЕСТАР				
Код	Наслов на предметот	Предавања (часови/сем.)	Вежби (часови/сем.)	Кредити
Задолжителен предмет за насоката				
	Основи на лектурирањето 6	15	30	5
Изборни предмети листа 1				
	Прагматика	30	0	5
	Методологија на научната работа 2	15	15	5
	Карактеристики на македонските дијалекти 2	30	30	5
	Дипломски труд			5

Забелешки:

- Од понудените изборни предмети од листа 1, студентот бира најмалку еден со кој се дефинира понатамошната насока.

ВТОР МОДУЛ

(ИЗБОРЕН МОДУЛ)

НАСТАВНА НАСОКА

Втор модул за студентите од македонски јазик и јужнословенски јазици

Диплома:

Дипломиран професор
по македонски јазик и
книжевност

III СЕМЕСТАР				
Код	Наслов на предметот	Предавања (часови/сем.)	Вежби (часови/сем.)	Кредити
Задолжителен предмет за насоката				
	Психологија	30	30	5
Изборни предмети листа 1				
	Народна книжевност 1	30	30	5
	Средновековна книжевност 1	30	30	5
	Светска книжевност 1	30	30	5
		90	90	15

IV СЕМЕСТАР				
Код	Наслов на предметот	Предавања (часови/сем.)	Вежби (часови/сем.)	Кредити
Задолжителен предмет за насоката				
	Педагогија	30	30	5
Изборни предмети листа 1				
	Народна книжевност 2	30	30	5
	Средновековна книжевност 2	30	30	5
	Светска книжевност 2	30	30	5
		90	90	15

V СЕМЕСТАР				
Код	Наслов на предметот	Предавања (часови/сем.)	Вежби (часови/сем.)	Кредити
Задолжителен предмет за насоката				
	Методиката на наставата по македонски јазик 1	30	60	5
Изборни предмети листа 1				
	Нова македонска книжевност 1	30	30	5
	Нова словенечка книжевност	30	30	5
	Нова бугарска книжевност	30	30	5
		90	120	15

VI СЕМЕСТАР				
Код	Наслов на предметот	Предавања (часови/сем.)	Вежби (часови/сем.)	Кредити
Задолжителен предмет за насоката				

	Методиката на наставата по македонски јазик 2	30	60	5
Изборни предмети листа 1				
	Нова македонска книжевност 2	30	30	5
	Нова српска книжевност	30	30	5
	Нова хрватска книжевност	30	30	5
		90	120	15

VII СЕМЕСТАР				
Код	Наслов на предметот	Предавања (часови/сем.)	Вежби (часови/сем.)	Кредити
Задолжителен предмет за насоката				
	Методика на наставата по книжевност 1	30	60	5
Изборни предмети листа 1				
	Современа македонска книжевност 1	30	30	5
	Современи јужнословенски книжевности 1	30	30	5
	Книжевност за деца 1	30	30	5
		90	120	15

VIII СЕМЕСТАР				
Код	Наслов на предметот	Предавања (часови/сем.)	Вежби (часови/сем.)	Кредити
Задолжителен предмет за насоката				
	Методика на наставата по книжевност 2	30	60	5
Изборни предмети листа 1				
	Современа македонска книжевност 2	30	30	5
	Современи јужнословенски книжевности 2	30	30	5
	Книжевност за деца 2	30	30	5

		90	120	15

Забелешки:

- Од понудените изборни предмети од листа 1, студентот бира два со кои се дефинира понатамошната насока.

ВТОР МОДУЛ

(ИЗБОРЕН МОДУЛ)

МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК КАКО СТРАНСКИ

Втор модул за студентите од матичната и од другите катедри или факултети

Диплома: Дипломиран ....
со македонски јазик како
странски

III СЕМЕСТАР				
Код	Наслов на предметот	Предавања (часови/сем.)	Вежби (часови/сем.)	Кредити
Задолжителен предмет за насоката				
	Принципи на усвојување странски јазик 1*	30	30	5
Изборни предмети листа 1				
	Методички пристапи во наставата по МЈС	30	30	5
	/ Правопис правоговор со фонетика/фонологија на СМЈ	30	60	5
	Вовед во општа лингвистика	30	0	5
	Странски јазик 1	30	30	5

IV СЕМЕСТАР				
Код	Наслов на предметот	Предавања (часови/сем.)	Вежби (часови/сем.)	Кредити
Задолжителен предмет за насоката				
	Принципи на усвојување странски јазик 2*	30	30	5
Изборни предмети листа 1				
	Општа европска рамка за референтност на јазиците	30	30	5
	Развој на македонскиот писмен јазик	30	30	5
	Преглед на лингвистиката	30	0	5
	Странски јазик 2	30	30	5

V СЕМЕСТАР				
Код	Наслов на предметот	Предавања (часови/сем.)	Вежби (часови/сем.)	Кредити
Задолжителен предмет за насоката				
	Усвојување на граматичките содржини во наставата по странски јазик*	30	30	5
Изборни предмети листа 1				
	Техники на тестирање	30	30	5
	Морфологија на СМЈ	30	30	5
	Социолингвистика	30	0	5
	Историја на македонскиот јазик	30	30	5

VI СЕМЕСТАР				
Код	Наслов на предметот	Предавања (часови/сем.)	Вежби (часови/сем.)	Кредити
Задолжителен предмет за насоката				
	Преглед на граматиката на македонскиот јазик како странски*	30	30	5
Изборни предмети листа 1				
	Методика на јазичните вештини	60	60	5
	Зборообразување на СМЈ	30	30	5

	Психоллингвистика	30	0	5
	Дијалектологија на македонскиот јазик	30	30	5

VII СЕМЕСТАР				
Код	Наслов на предметот	Предавања (часови/сем.)	Вежби (часови/сем.)	Кредити
Задолжителен предмет за насоката				
	Оформување курс по МЈС*	30	30	5
Изборни предмети листа 1				
	Македонска култура и цивилизација	60	0	5
	Лексикологија на СМЈ	30	30	5
	Синтакса на СМЈ	30	30	5
	Семантика	30	0	5

VIII СЕМЕСТАР				
Код	Наслов на предметот	Предавања (часови/сем.)	Вежби (часови/сем.)	Кредити
Задолжителен предмет за насоката				
	Наставата по МЈС (во словенски и во несловенски контекст)*	30	30	5
Изборни предмети листа 1				
	Преглед на македонската современа литература	30	0	5
	Лингвостилистика на СМЈ	30	30	5
	Основи на врзан текст	30	30	5

	Прагматика	30	0	5
--	------------	----	---	---

Забелешки:

- Од понудените изборни предмети од листа 1, студентот бира најмалку еден со кој се дефинира понатамошната насока.

Предметни програми

**ЗАДОЛЖИТЕЛЕН, ОСНОВЕН МОДУЛ
I СЕМЕСТАР**

1.	Наслов на наставниот предмет	Фонологија на современиот македонски јазик 1			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Македонски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година 1 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Људмил Спасов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Совладување на основните и проширени познавања од фонетскиот и фонолошкиот систем на современиот македонски стандарден јазик. Совладување на правилата на сегментацијата на гласовниот текст. Запознавање со фонетските и фонолошките единици и нивната функција. Совладување на стандардниот изговор и неговата употреба во комуникацијата. Студентот ќе се стекне со знаења за фонетиката/фонологијата на современиот македонски стандарден				

	јазик, за местото и улогата на фонологијата во лингвистиката. Студентот ќе се оспособи да ги подучува учениците на правилниот (нормиран/стандардизиран) изговор.			
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Запознавање со предметот на СЕГМЕНТАЛНАТА ФОНЕТИКА / ФОНОЛОГИЈА</p> <p>Опфат, методот; Предмет на описот на гласовите во СМСЈ</p> <p>Состав на фонетските признаци изразени преку бинарни термини</p> <p>Систематизација на признаците; Претставување на гласовите ФОНЕТСКИ ДЕНДРИД – Коментар ЈУНКТУРИ ВОКАЛИ</p> <p>Инвентар на вокалските фонеме; Систем на вокалските фонеме</p> <p>Алофонија и дистрибуција на вокалските фонеме</p> <p>СОНАНТИ (ГЛАЈДОВИ, ЛИКВИДИ, НАЗАЛНИ КОНСОНАНТИ)</p> <p>Општа карактеристика; Инвентар на сонантските фонеме; Систем на сонантските фонеме</p> <p>Алофонија и дистрибуција на сонантските фонеме</p> <p>ОПСТРУЕНТИ</p> <p>Инвентар на опструентските фонеме; Систем на опструентските фонеме</p> <p>Алофонија и дистрибуција на опструентските фонеме</p> <p>ЗАКЛУЧОК – Проблемот на јунктурите; Белешки за фонотактичкиот тип; Фонолошкиот систем на македонскиот јазик</p> <p>Органи за зборување. Фонолошка/фонетска транскрипција на гласовите во македонскиот јазик.</p>			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	60 часови		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часови
		16.2	Самостојни задачи	5 часови
		16.3	Домашно учење	5 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	70 бодови	
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	15 бодови	
	17.3.	Активност и учество	5 бодови	
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар		

20.	Јазик на кој се изведува наставата			македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	1.	Спасов, Љ., Сависка Ир.	Фонологија на современиот македонски стандарден јазик	Детска Радост, Скопје	1997	
	2.	Спасов, Љ.	електронски материјали (авторизирани)	сопствени материјали на Љ. Спасов	2011	
	3.	Конески, Бл.	Грамматика на македонскиот литературен јазик	Детска Радост, Скопје	1999	
22.2	Дополнителна литература					
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	1.	Видоески, Б. и др.	Правопис на македонскиот литературен јазик	Просветно Дело	1998	
	2.	Конески, К.	Правописен речник на македонскиот литературен јазик	Просветно Дело	1999	
	3.	група автори	Електронски речник на македонскиот јазик			
	4.	Конески, К. (редактор) и група автори	Толковен речник на македонскиот јазик. Том 1, 2, 3, 4, 5.	Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, Скопје	2003, 2005, 2006, 2009	
	5.	Мургоски, З.	Толковен речник на македонскиот јазик.	сопствено издание	2006	

1.	Наслов на наставниот предмет	старословенски јазик 1			
2.	Код				
3.	Студиска програма	македонски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година 1 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	
8.	Наставник	проф. д-р Емилија Црвенковска, ас. м-р Марија Паунова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции):				
	1. Усвојување на старословенските азбуки 2. Расчитување на старословенски текстови				

3. Препознавање на гласовните закони во старословенскиот јазик						
11.	Содржина на предметната програма: Историјат на постанокот на старословенската писменост. Старословенски азбуки. Споменици – книжевни и епиграфски. Варијанти на црковнословенскиот. Фонологија. Вокален систем. Потекло и развој на вокалите. Промени во вокалниот систем: превој на вокалите; метатеза. Консонантски систем. Потекло и развој на консонантите. Промени во консонантскиот систем: палатализации, јотувања; промени во консонантските групи. Вежби: читање на библиски текстови и на епиграфика, расчитување на скратеници и анализа на фонолошките карактеристики.					
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)					
13.	Вкупен расположив фонд на време	100 часови				
14.	Распределба на расположивото време					
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови		
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови		
		16.2	Самостојни задачи	10 часови		
		16.3	Домашно учење	20 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	80 бодови			
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	0 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Р. Угринова-Скаловска	Старословенски јазик	Универзитет Св. Кирил и Методиј	1997
2.	Р. Угринова-	Панонски легенди	Наша книга	1969		

		Скаловска, превод			
	3.				
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Г. А. Хабургаев	Старославјански јазик	Просвештение, Москва	1986
	2.	А. Вайан	Руководство по старославјанскому јазыку	Издательство иностранной литературы, Москва	1952
	3.	R. Večerka	Staroslověnština	Státní pedagogické nakladelství, Praha	1986
	4.	Ремнёва, М. Л.	Старославјански јазык, 2-е издание, исправленное	Академический проект, Москва	2004
	5.	St. Damjanović	Staroslavenski jezik (peto, nepromijenjeno izdanje)	Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb	2005

1.	Наслов на наставниот предмет	Општа лингвистика			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Македонски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година 1 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	Димитар Пандев			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): запознавање со основната лингвистичка проблематика и усвојување на основната лингвистичка терминологија				
11.	Содржина на предметната програма: Основни проблеми на општата лингвистика: Предмет (во потесна и во поширока смисла), цели и задачи на општата лингвистика. Лингвистиката и другите науки (филологија – лингвистика – семиотика). Лингвистиката како наука за јазикот (појава и развој). Основни модели на општата лингвистика (кружен пат на говорот, чин на говор во најпрости услови). Основни поставки на општата лингвистика (јазик – говор, синхронија – дијахронија, синтагматика – парадигматика, инваријантност – варијантност). Основни пристапи во општата лингвистика (структурален и функционален, комуникациски и прагматичен, когнитивен и културолошки). Поделби во лингвистиката (општа наспроти одделна и др.). Јазични универзалии и јазична разновидност (класификација на јазиците во светот). Основни теории во општата лингвистика: теории за знакот, за системите, за комуникацијата. Јазикот како систем од знаци за комуникација меѓу луѓето. Линеарни модели на (техничка и вербална) комуникација. Функции на јазикот (како способност на човекот, како систем од знаци за комуникација меѓу луѓето				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				

13.	Вкупен расположив фонд на време		60 часови			
14.	Распределба на расположивото време					
15.	Форми на наставните активности		15.1	Предавања-теоретска настава	40 часови	
			15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	часови	
16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи	10 часови	
			16.2	Самостојни задачи	10 часови	
			16.3	Домашно учење	часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	40 бодови			
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	бодови			
	17.3.	Активност и учество	40 бодови			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Бојковска С., Ѓуркова- Минова Љ., Пандев Д., Цветковски Ж	) Општа граматика на македонскиот јазик	Просветно дело, Скопје	2008
		2.	Пандев Д.	Основни поими на науката за јазикот	Филолошки факултет, Скопје	2007
		3.	Пандев Д	Говорење и пишување	Просветно дело, Скопје	2007
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
	3.					
	4.					
	5.					

II СЕМЕСТАР

1.	Наслов на наставниот предмет	Фонологија на современиот македонски јазик 2			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Македонски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година 2 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Људмил Спасов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Совладување на основните и проширени познавања од фонетскиот и фонолошкиот систем на современиот македонски стандарден јазик.</p> <p>Совладување на правилата на супрасегменталниот систем на гласовниот текст.</p> <p>Запознавање со супрасегменталните фонетски и фонолошки единици и нивната функција.</p> <p>Совладување на стандардниот акцентски систем и неговата употреба во комуникацијата.</p> <p>Студентот ќе се стекне со знаења за супрасегменталната фонетика/фонологија на современиот македонски стандарден јазик. Студентот ќе се оспособи да ги подучува учениците на правилниот (нормиран/стандардизиран) акцент, зборовен акцент, такт, интонација.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Запознавање со предметот на СУПРАСЕГМЕНТАЛНАТА ФОНЕТИКА / ФОНОЛОГИЈА и ФОНОТАКТИЧКИТЕ / ПРОЗОДИСКИ ЕДИНИЦИ</p> <p>Признаци на единиците; Основни дефиниции.</p> <p>СЛОГ: Проблемот на дефиницијата; Фонолошки модел на македонскиот слог</p> <p>Проблемот на јунктурите</p> <p>АКЦЕНТ: темпоралниот фактор; интензитетот на гласот; висината на основниот тон; прозодиски признаци на зборот во македонскиот јазик. Акцент: зборовен акцент, акцентски целисти, клитики, клитички изрази.</p> <p>ЗБОР: акцентуација на наследниот јазичен материјал, дистрибуција на клитиките, акцентуација на заемките. ИНТОНАЦИЈА НА ФРАЗАТА: уводни забелешки; основни контури на основниот тон, системот на интонацијата на фразата во македонскиот јазик</p>				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	60 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часови	
		16.2	Самостојни задачи	5 часови	
		16.3	Домашно учење	5 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бодови		

	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	15 бодови		
	17.3.	Активност и учество	5 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет)	(F)
			од 51 до 60 бода	6 (шест)	(E)
			од 61 до 70 бода	7 (седум)	(D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум)	(C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет)	(B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет)	(A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Спасов, Љ., Сависка Ир.	Фонологија на современиот македонски стандарден јазик	Детска Радост, Скопје	1997
	2.	Спасов, Љ.	електронски материјали (авторизирани)	сопствени материјали на Љ. Спасов	2011
	3.	Конески, Бл.	Грамматика на македонскиот литературен јазик	Детска Радост, Скопје	1999
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Видоески, Б. и др.	Правопис на македонскиот литературен јазик	Просветно Дело	1998
	2.	Конески, К.	Правописен речник на македонскиот литературен јазик	Просветно Дело	1999
	3.	група автори	Електронски речник на македонскиот јазик		
	4.	Конески, К. (редактор) и група автори	Толковен речник на македонскиот јазик. Том 1, 2, 3, 4, 5.	Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, Скопје	2003, 2005, 2006, 2009
	5.	Мургоски, З.	Толковен речник на македонскиот јазик.	сопствено издание	2006

1.	Наслов на наставниот предмет	старословенски јазик 2
----	------------------------------	-------------------------------

2.	Код				
3.	Студиска програма	македонски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година 2 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Емилија Црвенковска, ас. м-р Марија Паунова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	старословенски јазик 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Морфолошка анализа на старословенски текстови. 2. Користење на старословенски речник. 3. Преведување од старословенски на македонски.				
11.	Содржина на предметната програма: Морфологија. Именки. Основи на именките. Заменки. Палатална и непалатална промена на заменките. Придавки. Проста и сложена промена на придавките. Броеви. Прилози. Синтакса на падежните форми. Глаголи. Класификација на глаголите по групи. Презент. Аорист. Имперфект. Именски форми на глаголите. Сложени глаголски форми. Значење и употреба на глаголските времиња. Вежби: читање, превод и морфолошка анализа на библиски текстови. Работа со речник и запознавање со лексиката				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	100 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	0 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет)	(F)
			од 51 до 60 бода	6 (шест)	(E)
			од 61 до 70 бода	7 (седум)	(D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум)	(C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет)	(B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет)	(A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски		

21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Р. Угринова-Скаловска	Старословенски јазик	Универзитет Св. Кирил и Методиј	1997
		2.	Р. Угринова-Скаловска	Панонски легенди	Наша книга	1969
	3.					
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Г. А. Хабургаев	Старославјански јазик	Просвещение, Москва	1986
		2.	А. Вайан	Руководство по старославјанскому јазыку	Издательство иностранной литературы, Москва	1952
3.		R. Večerka	Staroslověnština	Státní pedagogické nakladelství, Praha	1986	
4.	Ремнёва, М. Л.	Старославјански јазик, 2-е издание, исправленое	Академически проект, Москва	2004		
5.	St. Damjanović	Staroslavenski jezik (peto, nepromijenjeno izdanje)	Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb	2005		
1.	Наслов на наставниот предмет		Преглед на лингвистиката			
2.	Код					
3.	Студиска програма		македонски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв циклус			
6.	Академска година/семестар		1 година 2 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити 5	
8.	Наставник		Д-р Димитар Пандев			
9.	Предуслови за запишување на предметот		општа лингвистика			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): запознавање со историскиот развој и современата состојба на учењата и теориите за јазикот					
11.	Содржина на предметната програма: Историски основи на лингвистиката. Историски контекст на идеите за јазикот. Тривиум: Граматиката како вештина (појава, предмет, цели и задачи, развој: индиска, античка, средновековна, рационалистичка граматика). Реториката како вештина (појава, предмет, цели и задачи, развој: индиска, античка (грчка и латинска), средновековна, рационалистичка реторика. Филологија: предуслови и појава, предмет, цели и задачи, развој: историскофилолошки дисциплини. Историска лингвистика (појава, предмет, цели и задачи). Методологија: споредбеноисториски проучувања на јазиците во светот. Правци: психологизмот и позитивизмот во лингвистиката) Премин од историска во општа лингвистика: Естетска лингвистика (лингвистиката и естетиката; школа на зборови и предмети, германска естетска лингвистика, италијанска неолингвистика). Психосоциолошки и географски проучувања на јазикот (Казанската и други славистички школи, лингвистичка географија,					

	<p>француска социолошка школа).</p> <p>Општа лингвистика (предмет, цели и задачи, проблеми и погледи, теории и методологии, системноструктурни и функционални правци и школи во европската /Женевска, Прашка, Копенхагенска/ и во американската /дистрибуционалистичка/ лингвистика) .</p> <p>Современа лингвистика: Интердисциплинарни и обединувачки проучувања на јазикот (јазикот и културата /антрополошка лингвистика/ јазикот и човекот во општеството, јазикот и спознанието</p>					
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)					
13.	Вкупен расположив фонд на време	60 часови				
14.	Распределба на расположивото време					
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	40 часови		
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови		
		16.2	Самостојни задачи	10 часови		
		16.3	Домашно учење	часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	40 бодови			
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	бодови			
	17.3.	Активност и учество	40 бодови			
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови				
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Димитар Пандев	Пристап во македонската лингвокултурологија	Штрк	2007
	2.	Димитар Пандев	Вовед во македонистиката	Македонска реч	2009	
	3.	Бојковска С., Ѓуркова-Минова Љ., Пандев Д., Цветковски Ж.	Општа граматика на македонскиот јазик	Просветно дело, Скопје	2008	

	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				
		4.				
		5.				

III СЕМЕСТАР

1.	Наслов на наставниот предмет	Морфологија на СМЈ 1			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Македонски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2 година 3 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Живко Цветковски, проф. д-р Славица Велева			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите се запознаваат со зборот како поим во јазикот и со неговата граматичката структура. Со поимот за граматичко и лексичко значење на зборот и со основните поими за граматичките категории и нивната реализација во рамките на зборовните групи. 1. Способност за анализа на морфемско и морфолошко рамниште. 2. Задлабочени познавања за структурата на зборот и за неговите граматички значења. 3. Упатеност во граматичките категории и во начините на нивно изразување				
11.	Содржина на предметната програма: Местото на морфологијата во лингвистичките дисциплини. Основните поими во морфологијата (морфа, аломорфа, морфема, збороформа). Лексичко и граматичко значење на зборовните. Поширок осврт кон граматичките категории. Зборовните групи и нивните граматички карактеристики. Граматичките категории на одделни зборовни групи. Морфолошки и морфонолошки промени. Посебен осврт кон глаголот. Прости и сложени глаголски форми.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	100 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	

17.	Начин на оценување				
17.1.	Тестови	80 бодови			
17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	20 бодови			
17.3.	Активност и учество	бодови			
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Конески, Бл.	Граматика на македонскиот литературен јазик		Скопје, 1967
	2.	Паноска, Р.	Современ македонски јазик		Скопје, 1987
	3.				
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Тополињска, З.	Граматика на именската група во македонскиот литературен јазик		Скопје, 1974
	2.	Конески, К.	Глаголските конструкции со ќе во македонскиот јазик		Скопје 1990
	3.				
	4.				
	5.				

1.	Наслов на наставниот предмет	Лексикологија на МЈ
2.	Код	
3.	Студиска програма	Македонски јазик
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус

6.	Академска година/семестар	2 година 3 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5	
8.	Наставник	проф. д-р Катерина Велјановска				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): запознавање со речничкиот фонд на македонскиот јазик					
11.	Содржина на предметната програма: Лексикологија. Семантички односи меѓу лексемите (синонимија, антонимија, хомонимија, паронимија). Лексиката на МЈ според: потеклото, сферата на употреба, процесот на обновување, експресивно-стилистичка гледна точка. Лексикографија. Македонска лексикографија.					
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)					
13.	Вкупен расположив фонд на време	100 часови				
14.	Распределба на расположивото време					
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови		
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	часови		
		16.2	Самостојни задачи	10 часови		
		16.3	Домашно учење	20 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	70 бодови			
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови				
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Паноска Р.,	Современ македонски јазик	УКИМ	1974
		2.	Јашар-Настева О.,	Турските елементи во македонскиот јазик,	ИМЈ	2000
3.		Аргировски М.	Грцизмите во	ИМЈ	1999	

			македонскиот јазик		
	22.2	Дополнителна литература			
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Мургоски З.,	Ре.ник на македонскиот јазик,	ФФБК
		2.	група автори	Толковен речник на МЈ, I, II, III, IV ...	ИМЈ
		3.	Велјановска К.,	За развојот на македонската лексикографија	ФФБК
		4.			
		5.			

1.	Наслов на наставниот предмет	споредбена граматика на словенските јазици 1			
2.	Код				
3.	Студиска програма	македонски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2 година 3семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Емилија Црвенковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	старословенски јазик 2			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Разликување на периодите на историскиот развој на индоевропското/словенското јазично семејство. Препознавање на сите словенски јазици според нивните основни фонолошки карактеристики. Усвојување на компаративниот метод.				
11.	Содржина на предметната програма: Индоевропски прајазик. Индоевропско јазично семејство. Балтословенска заедница. Прасловенски јазик - периодизација, територија, контакти. Фонетика на прасловенскиот јазик. Вокалниот и консонантниот систем на словенските јазици во дијахронија и синхронија. Акцентски особености. Вежби: читање, превод и анализа на текстови на сите словенски јазици. Работа со речник и запознавање со лексиката.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	100часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		45часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		15часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		10часови
		16.2	Самостојни задачи		10часови
		16.3	Домашно учење		20часови
17.	Начин на оценување				

	17.1.	Тестови	80 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	0 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Р. Угринова-Скаловска	Споредбена граматика на словенските јазици	УКИМ, Скопје	1994
	2.	L. Moszyński	Wstęp do filologii słowiańskiej	Wydawnictwo naukowe PWN, Warszawa	2006
	3.	M. Mihaljević	Slavenska poredbena gramatika, 1. dio	Školska knjiga, Zagreb	2002
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	С. Б. Бернштейн	Очерк сравнительной грамматики славянских языков	Наука, Москва	1974
	2.	Ф. В. Мареш	Компаративна фонологија и морфологија на македонскиот јазик	УКИМ, Скопје	2008
	3.				
	4.				
	5.				

IV СЕМЕСТАР

1.	Наслов на наставниот предмет	Морфологија на СМЈ 2
2.	Код	
3.	Студиска програма	Македонски јазик
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици

5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2 година 4 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Живко Цветковски, проф. д-р Славица Велева			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Морфологија на СМЈ 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите се запознаваат со зборот како поим во јазикот и со неговата граматичката структура. Со поимот за граматичко и лекичко значење на зборот и со основните поими за граматичките категории и нивната реализација во рамките на зборовните групи ¹ . Добра упатеност во македонската флексија, посебно на глаголската. 2. Владеење со граматичките и лексичките карактеристики на зборот. 3. Широки познавања за употребата и значењата на простите и сложените глаголски форми.				
11.	Содржина на предметната програма: Местото на морфологијата во лингвистичките дисциплини. Основните поими во морфологијата (морфа, аломорфа, морфема, збороформа). Лексичко и граматичко значење на зборовните. Поширок осврт кон граматичките категории. Зборовните групи и нивните граматички карактеристики. Граматичките категории на одделни зборовни групи. Морфолошки и морфонолошки промени. Посебен осврт кон глаголот. Прости и сложени глаголски форми.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	100 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				

Задолжителна литература					
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Конески, Бл.	Граматика на македонскиот литературен јазик		Скопје, 1967
	2.	Паноска, Р.	Современ македонски јазик		Скопје, 1987
	3.				
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Тополињска, З.	Граматика на именската група во македонскиот литературен јазик		Скопје, 1974
	2.	Конески, К.	Глаголските конструкции со ќе во македонскиот јазик		Скопје, 1990
	3.				
	4.				
	5.				

1.	Наслов на наставниот предмет	Фразеологија на МЈ			
2.	Код				
3.	Студиска програма	македонски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2 година 4семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-рКатерина Велјановска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	лексикологија на мј			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): проучување на фраземите од повеќе аспекти				
11.	Содржина на предметната програма:				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	100часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	часови	
		16.2	Самостојни задачи	20часови	

		16.3	Домашно учење	20часови
17.	Начин на оценување			
17.1.	Тестови	70 бодови		
17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	бодови		
17.3.	Активност и учество	10бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација	
22.	Литература			
	Задолжителна литература			
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач
	1.	Велјановска К.	Фразеолошките изрази во македонскиот јазик (со осврт на соматската фразеологија)	Македонска ризница
	2.	повеќе	зборник Славенска фразеологија и прагматика	Knjigra
	3.			
22.2	Дополнителна литература			
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач
	1.	Димитровски Т., Ширилов Т.,	Фразеолошки речник на МЈ, I, II, III	Огледало
	2.			
	3.			
	4.			
	5.			

1.	Наслов на наставниот предмет	споредбена граматика на словенските јазици 2
2.	Код	
3.	Студиска програма	македонски јазик
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици

5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв циклус			
6.	Академска година/семестар		1 година 1 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник		проф. д-р Емилија Црвенковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот		споредбена граматика на словенските јазици 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции):					
11.	Содржина на предметната програма: Морфологија - именскиот и глаголскиот систем во индоевропскиот јазик. Именскиот и глаголскиот систем во прасловенскиот јазик. Морфолошки особености на словенските јазици - дијахронија и синхронија. Вежби: читање, превод и анализа на текстови од сите словенски јазици.					
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)					
13.	Вкупен расположив фонд на време		100 часови			
14.	Распределба на расположивото време					
15.	Форми на наставните активности		15.1	Предавања-теоретска настава	45 часови	
			15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови	
16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи	10 часови	
			16.2	Самостојни задачи	10 часови	
			16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	80 бодови			
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	0 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови				
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Р. Угринова-Скаловска	Споредбена граматика на словенските јазици	УКИМ, Скопје	1994
	2.	L. Moszyński,	Wstęp do filologii	Wydawnictwo	2006	

				słowiańskiej	naukowe PWN, Warszawa	
		3.	M. Mihaljević	Slavenska poredbena gramatika, 1. dio	Školska knjiga, Zagreb	2002
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	С. Б. Бернштейн	Очерк сравнительной грамматики славянских языков	Наука, Москва	1974
		2.	Ф. В. Мареш	Компаративна фонологија и морфологија на македонскиот јазик	УКИМ, Скопје	2008
		3.	З. Тополињска	Полски~македонски Граматичка конфронтација 8. Развитие на граматичките категории	МАНУ, Скопје	2008
		4.				
		5.				

V СЕМЕСТАР

1.	Наслов на наставниот предмет	Зборообразување во СМЈ			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Македонски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3 година 5 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Славица Велева			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Воведување во теоријата на зборообразувањето како посебна научна дисциплина, запознавање со основните зборообразувачки модели во македонскиот јазик. 1. Познавање и разбирање на основните теоретски поими од областа на зборообразувањето. 2. Идентификација и анализа на изведените зборови од структурен и од семантички аспект. 3. Познавање на зборообразувачкиот систем на македонскиот јазик.				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретски пристап кон зборообразувањето. Основни поими во зборообразувањето. Основни начини на зборообразување. Зборообразување и формообразување. Поим за мотивиран збор. Зборообразувачки тип и зборообразувачка категорија. Класификација на дериватите. Зборообразување на именките, на придавките, на глаголите и на прилозите (суфиксно, префиксно, префиксно-суфиксно, со сложување).				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				

	учење (подготовка на испит)					
13.	Вкупен расположив фонд на време		100 часови			
14.	Распределба на расположивото време					
15.	Форми на наставните активности		15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
			15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи	10 часови	
			16.2	Самостојни задачи	10 часови	
			16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	80 бодови			
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови				
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Конески, К.	Зборообразувањето во современиот македонски јазик		Скопје, 2003
		2.	С. Велева,	Тенденции во зборообразувањето во македонскиот јазик,		Скопје 2006
	3.					
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Конески, Бл.	Грамматика на македонскиот литературен јазик,		Скопје 1967;
	2.	Минова-Ѓуркова, Л.	Стилистика на современиот македонски јазик,		Скопје, 2003.	

		3.				
		4.				
		5.				

1.	Наслов на наставниот предмет		Синтакса на современиот македонски јазик 1			
2.	Код					
3.	Студиска програма		Македонски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв циклус			
6.	Академска година/семестар		3 година 5 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник		проф. д-р Анета Дучевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот		нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите се запознаваат со функционалноста на зборовите во рамките на синтаксичките единици: именската група, реченицата и сложената реченица. Теоретска основа на синтаксата како дел од науката за јазикот. Владеење со структурата на именската група. Способност за препознавање и опишување на структурата на именската група во реченицата и во текстот.					
11.	Содржина на предметната програма: Од морфологијата кон синтаксата. Синтаксички средства: интонација, конотација, конкретни показатели. Синтаксички односи. Синтаксички единици (именска група, реченица, сложена реченица). Категории на именската група: род, број, определеност, зависност, обраќање.					
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)					
13.	Вкупен расположив фонд на време		70 часови			
14.	Распределба на расположивото време					
15.	Форми на наставните активности		15.1	Предавања-теоретска настава		30 часови
			15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		30 часови
16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи		часови
			16.2	Самостојни задачи		часови
			16.3	Домашно учење		10 часови
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	100 бодови			
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	бодови			
	17.3.	Активност и учество	бодови			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација	
22.	Литература		
	Задолжителна литература		
22.1	Ред. број	Автор	Наслов
	Издавач	Година	
	1.	Лилјана Минова- Ѓуркова	Синтакса на македонскиот стандарден јазик
	2.		
	3.		
22.2	Дополнителна литература		
	Ред. број	Автор	Наслов
	Издавач	Година	
	1.	Кирил Конески	За македонскиот глагол
	2.	Зузана Тополињска	Граматика на именската фраза
	3.		
	4.		
	5.		

	2.				
1.	Наслов на наставниот предмет		Преглед на македонските дијалекти 1		
2.	Код				
3.	Студиска програма		македонски јазик		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв циклус		
6.	Академска година/семестар		3 година 5 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити
8.	Наставник		проф. д-р Марјан Марковиќ		
9.	Предуслови за запишување на предметот		да ги има стекнатите кредитите што се услов за V семестар и старословенски јазик 1 и 2		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите стекнуваат познавања за основните македонски наречја и за говорите кои ги сочинуваат. Тие исто така се стекнуваат и со познавања за начините на изведување на дијалектолошки истражувања и обработка на дијалектниот материјал. 1. Способност за препознавање и разграничување на основните дијалектни комплекси на македонскиот јазик. 2. Способност за вршење анализа во однос на специфичните карактеристики на говорите од македонскиот дијасистем. 3. Способност за пренесување на знаењето во однос на прегледот и поделбата на македонските дијалекти.				

11.	Содржина на предметната програма: Во овој курс се обработуваат основните термини со кои се сретнува дијалектологијата, како на пр. : дијалект, гговор, наречје и сл. Потоа се обработуваат некои прашања од историјата на македонската дијалектологија. Главниот дел на курсот се состои во прегледот на македонските дијалекти - се опишуваат основните карактеристики на западното и југоисточното наречје и на северните говори, а потоа се оди на преглед на сите говори кои ги сочинуваат основните наречја. Тежиштето е на западното наречје и разгледување на особеностите на западните македонски говори.					
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)					
13.	Вкупен расположив фонд на време	140 часови				
14.	Распределба на расположивото време					
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови		
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови		
		16.2	Самостојни задачи	10 часови		
		16.3	Домашно учење	60 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	60 бодови			
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	15 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	15 бодови				
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет)	(F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест)	(E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум)	(D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум)	(C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет)	(B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет)	(A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Марјан Марковиќ (приредувач)	Преглед на македонските дијалекти (Дијалектологија на македонскиот јазик 1)	Филолошки факултет "Блаже Конески", (второ издание)	2008
	2.	Марјан Марковиќ (приредувач)	Дијалектологија на македонскиот јазик 1,	Филолошки факултет "Блаже Конески"	2001	
	3.					

22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Божидар Видоески	Дијалектите на македонскиот јазик - Том 1	МАНУ, Скопје	1999
	2.	Божидар Видоески	Дијалектите на македонскиот јазик - Том 2	МАНУ, Скопје	1999
	3.				
	4.				
	5.				

VI СЕМЕСТАР

1.	Наслов на наставниот предмет	Синтакса на современиот македонски јазик 2			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Македонски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3 година 6 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Анета Дучевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Синтакса на СМЈ 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Теоретска основа за реченица и сложена реченица. 2. Познавање на модалната и граматичката структура на реченицата како и практична примена во пишуваниот и говорениот јазик. 3. Оспособеност за создавање сложени реченици од различен структурен тип, како и практично да се применуваат начините на поврзување во врзан текст.				
11.	Содржина на предметната програма: Поим за реченицата како синтаксичка единица. Модална и граматичка структура на реченицата. Видови реченици според модалната функција. Реченични членови (подмет, прирок, предмет, прилошка определба, атрибут, апозиција). Сложена реченица. Паратакса и хипотакса: синдетон и асиндетон. Класификација на сложените реченици.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	70 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		часови
		16.2	Самостојни задачи		часови

		16.3	Домашно учење	10 часови
17.	Начин на оценување			
17.1.	Тестови	100 бодови		
17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	бодови		
17.3.	Активност и учество	бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација	
22.	Литература			
	Задолжителна литература			
22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
	1.	Лилјана Минова-Ѓуркова	Синтакса на македонскиот стандарден јазик	Магор
	2.			
	3.			
22.2	Дополнителна литература			
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
	1.	Лилјана Минова-Ѓуркова	Сврзувачките средства во македонскиот јазик	Детска радост Скопје
	2.			
	3.			
	4.			
	5.			

1.	Наслов на наставниот предмет	Историја на македонскиот јазик		
2.	Код			
3.	Студиска програма	Македонски јазик		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус		
6.	Академска година/семестар	3 година 6 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити
				5
8.	Наставник	проф. д-р Људмил Спасов		
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема		

10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со најважните одлики на развојот на фонолошкиот и граматичкиот систем на македонскиот јазик во стариот и во новиот период за да можат да се разберат развојните процеси на фонолошко, зборообразувачко, морфолошко и зборообразувачко-лексичко рамниште од најстари времиња до денес коишто довеле до современата дијалектна состојба на македонскиот јазик. Следната цел е оспособување на студентите да ги разберат процесите, како и резултатите од нив, кои довеле до современата стандардизација на македонскиот јазик.			
11.	Содржина на предметната програма: СТАР ПЕРИОД: Македонскиот меѓу јужнословенските и балканските јазици; Периодизација; Извори; Од историјата на предметот. Довршување на некои прасловенски процеси. Слог. Квантитет. Акцентот и современите акцентски системи во македонскиот дијалектен јазик Вокалниот систем. Ограничувања во дистрибуцијата на одделните вокални фонеме. Развојот на носовките. Вокално р и л. Консонантскиот систем: депалатализација на консонантите. За одделните консонанти: љ, њ, ќ, ѓ; s, ф. Развој на групите чр-, чр- (вокално). Групите ср, зр. Упростување на консонантските групи и други комбинаторни промени. НОВ ПЕРИОД: Вокален систем; Промени на вокалното р и л. Редукција на неакцентирани вокали; Вокалите во непосреден контакт и новите должини. Консонантскиот систем, ј; ф; ц; х. Промена на фрикативните консонанти во африкати. Губење на консонантите во интервокална позиција. Промени во рамките на консонантските опозиции по мекост. Промени во консонантските групи одделно. МОРФОНОЛОШКИ ПОЈАВИ. Општ поглед врз фонолошкиот развојот на македонскиот јазик. Развојот на македонската азбука и правопис. ИСТОРИСКА МОРФОЛОГИЈА. Општ поглед на развојот на граматичкиот систем. Модели на реченици и синтагми. Имиња. Член. Изместување на синтетичката деклинација. Глагол. Именски форми на глаголот (инфинитив, глаголска именка и партиципи). Прости лични форми и Глаголски конструкции. ЛЕКСИКА: општ поглед. Продуктивни начини на зборообразување. Основни фази во развојот на речникот на македонскиот јазик. Контакти во речникот со балканските јазици.			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	105 часови		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	60 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часови
		16.2	Самостојни задачи	5 часови
		16.3	Домашно учење	5 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	70 бодови	
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	15 бодови	
	17.3.	Активност и учество	5 бодови	
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација	
22.	Литература		
	Задолжителна литература		
22.1	Ред.број	Автор	Наслов
	1.	Конески, Бл. (редакција: Људмил Спасов)	Историска фонологија на македонскиот јазик.
	2.	Конески, Бл.	Историја на македонскиот јазик
	3.	Спасов, Љ.	Електронски материјали
		Издавач	Година
		Скопје: Култура.	2001
		Скопје: Култура.	1986
		личен материјал	2010
22.2	Дополнителна литература		
	Ред.број	Автор	Наслов
	1.	Конески, К. (редактор) и група автори	Толковен речник на македонскиот јазик. Том 1, 2, 3, 4, 5.
	2.	Lindstedt, Jouko, Spasov, Ljudmil, Nuorluoto, Juhani (Editors)	The Konikovo Gospel
		Издавач	Година
		Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, Скопје	2003, 2005, 2006, 2009
		Helsinki: Societas Scientarium Fennica	2008
	3.		
	4.		
	5.		

1.	Наслов на наставниот предмет	Преглед на македонските дијалекти 2		
2.	Код			
3.	Студиска програма	македонски јазик		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус		
6.	Академска година/семестар	3 година 6 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити
				5
8.	Наставник	проф. д-р Марјан Марковиќ		
9.	Предуслови за запишување на предметот	да ги има стекнатите кредитите што се услов за V семестар и старословенски јазик 1 и 2		
10.	Цели на предметната програма (компетенции):	Студентите стекнуваат познавања за основните македонски наречја и за говорите кои ги сочинуваат. Тие исто така се стекнуваат и со познавања за начините на изведување на дијалектолошки истражувања и		

	<p>обработка на дијалектниот материјал.</p> <p>1. Способност за препознавање и разграничување на основните дијалектни комплекси на македонскиот јазик.</p> <p>2. Способност за вршење анализа во однос на специфичните карактеристики на говорите од македонскиот дијасистем.</p> <p>3. Способност за пренесување на знаењето во однос на прегледот и поделбата на македонските дијалекти.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Во овој курс се обработуваат основните термини со кои се сретнува дијалектологијата, како на пр. : дијалект, гговор, наречје и сл. Потоа се обработуваат некои прашања од историјата на македонската дијалектологија. Главниот дел на курсот се состои во прегледот на македонските дијалекти - се опишуваат основните карактеристики на западното и југоисточното наречје и на северните говори, а потоа се оди на преглед на сите говори кои ги сочинуваат основните наречја.</p> <p>Се обработуваат говорите од југоисточното наречје како и северните говори.</p>				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	140 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	60 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	15 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	15 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач
	1.	Марјан Марковиќ	Преглед на македонските	Филолошки факултет "Блаже Конески"	2008

		(приредувач)	дијалекти/ Дијалектологија на македонскиот јазик 1, (второ издание)		
	2.	Марјан Марковиќ (приредувач)	Дијалектологија на македонскиот јазик 1,	Филолошки факултет “Блаже Конески”	2001
	3.				
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Божидар Видоески	Дијалектите на македонскиот јазик - Том 2	МАНУ, Скопје	1999
	2.				
	3.				
	4.				
	5.				

VII СЕМЕСТАР

1.	Наслов на наставниот предмет	Лингвостилистика 1			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Македонски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4 година 7 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Томислав Трневски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Доизградување и култивирање на јазичниот израз на студентите; развивање на способноста за идентификација и разграничување на специфични и неспецифични јазично-изразни средства во текстови од различни функционални стилови. Посебен акцент на статусот и важноста на јазичната норма во различни јазично-комуникативни контексти. Соодветност при изборот на јазичните средства; чувство за мера при нивната употреба во зависност од потребите (и барањата) на комуникативниот контекст.				
11.	Содржина на предметната програма: Поим и дефиниции за стилот (начин, избор, комбинација, варијација, отстапување од очекуваното, иновации...).Стилистиката како трансдисциплинарна наука. Стилистиката и другите дисциплини. Синхронски и дијахронски вкрстувања и преплетувања. Стилистиката и јазичната култура. Акцент на спецификите на нормата на современиот македонски јазик на сите рамништа. Правописната и правоговорната норма како појдовен критериум за квалитетен јазичен израз. Стилски и стилистички аспекти при изборот на јазичните средства во текстот. Стандарднојазичната норма и јазичниот узус. Стилската вредност и изразните можности на лексичките слоеви и на фразеолошките изрази. Синхронски и дијахронски јазично-културни аспекти. Јазичното наследство (изворното и стекнатото од				

	контактите со престижните европски јазици) како цивилизациска придобивка. Раслојувањето на јазикот. Граматичките изразни средства; морфолошките категории како средства за експресивизација на изразот. Синтаксичките категории: експресивноста и стилската обележеност во синтаксата. Јазични универзалии: синонимија, антонимија, хомонимија, паронимија. Фигуративноста во јазикот. Стилски фигури: тропи и схеми. Надворешнојазичните изразни средства од стилистичка гледна точка.					
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)					
13.	Вкупен расположив фонд на време	60 часови				
14.	Распределба на расположивото време					
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови		
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови		
		16.2	Самостојни задачи	10 часови		
		16.3	Домашно учење	10 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	60 бодови			
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	бодови			
	17.3.	Активност и учество	20 бодови			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Лилјана Минова-Ѓуркова	Стилистика на современиот македонски јазик	Магор, Скопје	2003
		2.				
		3.				
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Благоја Корубин	Јазикот наш денешен, кн.1-6	Наша книга, ИМЈ „Крсте Мисирков, Скопје	1969 - 2001	

		2.	група автори	Македонски јазик (монографија)	Ополе, Полска	1998
		3.				
		4.				
		5.				

1.	Наслов на наставниот предмет	Историја на македонскиот писмен јазик 1				
2.	Код					
3.	Студиска програма	Македонски јазик				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година/семестар	4 година 7 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5	
8.	Наставник	проф. д-р Људмил Спасов				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со најважните периоди и етапи од развојот на македонскиот писмен јазик од 9 до средината на 19 век. Следната цел е да се овозможи поедноставно разбирање на развојните процеси на жанровите и видовите на македонската писменост како и запознавање со социолингвистичките и културните околности во Македонија од ова време.					
11.	Содржина на предметната програма: ВОВЕД: Развојот на македонскиот писмен (литературен) јазик меѓу европските, словенските и јужнословенските јазици. Периодизација. Извори. Од историјата на предметот. Посебноста на македонскиот јазик како одраз на неговата јазична историја. Прологомена за јазиците во (јужнословенски) балкански контекст. СТАРОМАКЕДОНСКИ (ЦРКОВНОСЛОВЕНСКИ) ПЕРИОД: Македонска редакција (варијанта, рецензија) на црсл. јазик. Јазични карактеристики на Охридската книжевна школа. Односот меѓу глаголицата и кирилицата. Книжевни школи (Охридска и Кратовско-злетовска) во Македонија и правописните одлики настанати во рамките на овие школи. НОВ ПЕРИОД: Јазикот на текстовите и записите од 15 до 18 век. Македонското јазично прашање во 19 век. Јазикот и правописот на текстовите на македонски јазик со грчко писмо. Разликите и сличностите на процесот на стандардизацијата меѓу бугарскиот, српскиот и македонскиот јазик. Јазикот на текстовите од литературата и учебниците од првата половина на 19 век. Јазикот на текстовите на Јоаким Крчовски и Кирил Пејчиновиќ. Јазичните погледи на Јордан Хаџиконстантинов - Џинот. Јазичните погледи на Константин Миладинов. Јазичните погледи на Рајко Жинзифов. Развојот на нови жанрови во македонската писменост: есеи, полемики, научни текстови (Анализа на говорот на Григор Прличев одржан пред охридани во 1866 г.)					
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)					
13.	Вкупен расположив фонд на време	80 часови				
14.	Распределба на расположивото време					
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава			30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари,			30 часови

			тимска работа			
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови		
		16.2	Самостојни задачи	5 часови		
		16.3	Домашно учење	5 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	70 бодови			
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	15 бодови			
	17.3.	Активност и учество	5 бодови			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Спасов, Љ.	Избрани поглавја од историјата на македонскиот писмен јазик / Бојата на јазикот (прв дел).	Скопје: Култура	2005
		2.	Спасов, Љ.	Избрани поглавја од историјата на македонскиот писмен јазик / Бојата на јазикот (втор дел).	Скопје: Култура	2006
		3.	Конески, Бл. и Јашар-Настева, О.	Македонски текстови 10-20 век.	Скопје: Универзитет Св. Кирил и Методиј.	1972
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Спасов, Љ.	Електронски материјали	личен материјал	2010
		2.				
3.						
4.						

1.	Наслов на наставниот предмет	Карактеристики на македонските дијалекти 1			
2.	Код				
3.	Студиска програма	македонски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4 година 7 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Марјан Марковиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Преглед на македонските дијалекти 1 и 2			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите ги продлабочуваат познавањата стекнати од предметот Преглед на македонските дијалекти со тоа што се запознаваат со диференцијалните особености на македонските дијалекти. Тие исто така се стекнуваат и со познавања за дијалектолошка обработка на материјалот 1. Способност за препознавање на карактеристиките на македонските дијалекти на сите јазични нивоа. 2. Способност за вршење теоретско и научно истражување во однос на карактеристиките релевантни за поделбата на македонските дијалекти. 3. Способност за пренесување на знаењето во однос на повеќе теми од областа на дијалектологијата и лингвистичката географија.				
11.	Содржина на предметната програма: Во рамките на овој курс се разгледуваат диференцијалните особености на македонските дијалекти. Најголем акцент се става врз фонетските карактеристики (вокализам и консонантизам) на македонскиот дијалект, а потоа се разгледуваат и морфолошките специфичности на македонските дијалекти. Исто така, се презентираат и предметите и задачите на лингвистичката географија (дијалектен атлас, дијалектна карта). Во овој семестар се разгледуваат фонетските карактеристики на македонските дијалекти.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	140 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	60 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	15 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	15 бодови		

18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Марјан Марковиќ (приредувач)	Карактеристики на македонските дијалекти (Дијалектологија на македонскиот јазик 2)	Филолошки факултет “Блаже Конески”	2007
		2.				
	3.					
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Божидар Видоески	Дијалектите на македонскиот јазик, Том 3	МАНУ, Скопје	1999
		2.				
3.						
	4.					
	5.					

VIII СЕМЕСТАР

1.	Наслов на наставниот предмет	Лингвостилистика 2			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Македонски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4 година 8 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Томислав Треневски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Лингвостилистика 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Доизградување и култивирање на јазичниот израз на студентите; вреднување и разграничување на				

	суштинските белези на одделните функционални стилови, со посебен акцент на статусот на јазичната норма. Оспособеност да се разграничуваат фигуративните значења на јазичните средства во текстови од различни функционални стилови. Оспособеност да се прави соодветен (правилен) избор на јазичните средства во различни комуникативни контексти. Изграденост на критички став (приод) кон употребата на јазикот во зависност од степенот на официјалноста.				
11.	Содржина на предметната програма: Функционални стилови. Надворешнојазични и внатрешнојазични стилотворни фактори. Функционалностилска диференцијација на јазикот. Функционалните стилови и степенот на службеност во комуникацијата. Факторот на традицијата во оформувањето и статусот на одделни функционални стилови. Општи и специфични карактеристики на разговорниот ФС. Литературноуметнички ФС. Потстилови (поетски, прозен, драмски). Публицистички ФС. Општи и специфични карактеристики на публицистичкиот ФС. Потстилови: новинарски и монографско-публицистички потстил. Административен ФС. Општи и специфични карактеристики на административниот ФС. Потстилови: законодавно-правен, општествено-политички, дипломатски, деловен и персонален потстил. Научен ФС. Општи и специфични карактеристики на научниот ФС. Потстилови: строгонаучен (академски), научно-учебнички и научно-популарен потстил.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	60 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	10 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач

	1.	Лилјана Минова-Ѓуркова	Стилистика на современиот македонски јазик	Магор, Скопје	2003
	2.				
	3.				
	22.2	Дополнителна литература			
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач
		1.			
		2.	Благоја Корубин	Јазикот наш денешен, кн. 1-6	Наша книга, ИМЈ „Крсте Мисирков, Скопје
		3.	група автори	Македонски јазик (монографија)	Ополе, Полска
		4.			
		5.			

1.	Наслов на наставниот предмет	Историја на македонскиот писмен јазик 2			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Македонски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4 година 8 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Људмил Спасов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со најважните периоди и етапи од развојот на македонскиот писмен јазик од од 19 и 20 век. Следната цел е да се овозможи поедноставно разбирање на развојните процеси на жанровите и видовите на македонската писменост како и запознавање со социолингвистичките и културните околности во Македонија од ова време.				
11.	Содржина на предметната програма: Јазикот на текстовите од литературата и учебниците од првата половина на 19 век; Јазикот на текстовите на Јоаким Крчовски и Кирил Пејчиновиќ. Јазичните погледи на Јордан Хаџиконстантинов - Џинот. За една индивидуална граматикализација на предлогот од во македонскиот текст од страна на Константин Миладинов. Како Константин Миладинов го замислува македонскиот стандарден јазик. Јазичните погледи на Партенија Зографски и Рајко Жинзифов. Развојот на нови жанрови во македонската писменост: есеи, полемики, научни текстови (Анализа на говорот на Григор Прличев одржан пред охридани во 1866 г.) Преглед на македонската речничка активност меѓу 16 и 19 век. Речникот на Константин Петкович од 1848 г. и Речникот на личните имиња. Македонскиот XX век: Текстовите на македонски јазик на Димитрија Чуповски и неговите погледи за македонскиот стандарден јазик Крсте Мисирков – „Шчо напрајфме и шчо требит да прајме за однапред“. Блаже Конески и неговиот придонес за македонската лингвистика. АСНОМ и јазикот. За граматичките описи на македонскиот стандарден јазик. За статусот и планирањето на современиот македонски стандарден јазик. Општ преглед на развојот на писмениот македонски јазик во 19 и 20 век.				

12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)					
13.	Вкупен расположив фонд на време		80 часови			
14.	Распределба на расположивото време					
15.	Форми на наставните активности		15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
			15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи	10 часови	
			16.2	Самостојни задачи	5 часови	
			16.3	Домашно учење	5 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	70 бодови			
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	15 бодови			
	17.3.	Активност и учество	5 бодови			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Спасов, Љ.	Избрани поглавја од историјата на македонскиот писмен јазик / Бојата на јазикот (прв дел).	Скопје: Култура	2005
		2.	Спасов, Љ.	Избрани поглавја од историјата на македонскиот писмен јазик / Бојата на јазикот (втор дел).	Скопје: Култура	2006
		3.	Конески, Бл. и Јашар-Настева, О.	Македонски текстови 10-20 век.	Скопје: Универзитет Св. Кирил и Методиј.	1972
	22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	1.	Спасов, Љ.	Електронски	личен материјал	2010	

				материјали		
		2.				
		3.				
		4.				
		5.				

1.	Наслов на наставниот предмет	Основи на врзаниот текст				
2.	Код					
3.	Студиска програма	Македонски јазик				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година/семестар	4 година 8 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5	
8.	Наставник	проф. д-р Анета Дучевска				
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметите од современ македонски јазик				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на овој предмет е запознавање со поимот текст како надреченична јазична единица, со неговата структура, со начините на кои се гради текстот. Со овој предмет студентите се оспособуваат да анализираат текстови од различни функционални стилови, како и самите да создаваат текстови било во рамките на секојдневната комуникација, било и за научни цели.					
11.	Содржина на предметната програма: Поим за текстот како надреченична јазична единица. Седум стандарди на текстот: кохезија, кохеренција, намера, прифатливост, информативност, ситуација, интертекстуалност. Кохезијата како најважен аспект на структурата на текстот. Видови кохезија: референција, супституција, елипса, конјункција, лексичка кохезија. Кохеренцијата како значењско поврзување на текстот.					
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)					
13.	Вкупен расположив фонд на време	70 часови				
14.	Распределба на расположивото време					
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		часови	
		16.2	Самостојни задачи		часови	
		16.3	Домашно учење		10 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	100 бодови			
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	бодови			
	17.3.	Активност и учество	бодови			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	бодови			

18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	W.Dressler, De Beaugrande	Uvod u lingvistiku teksta	Zagreb	2009
		2.				
		3.				
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	M.A.K. Halliday, R. Hasan	Cohesion in English	Longman	1976
		2.	G.Brown, G.Yule	Discourse Analysis	Cambridge	1989
3.						
4.						
	5.					

ВТОР МОДУЛ (ИЗБОРЕН МОДУЛ)

ПРИМЕНЕТА (АПЛИКАТИВНА) НАСОКА

III СЕМЕСТАР

Задолжителен предмет за насоката

1.	Наслов на наставниот предмет	Основи на лекторирањето 1
2.	Код	
3.	Студиска програма	Македонски јазик - применета насока

4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2 година 3 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Живко Цветковски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	положено Фонологија на СМЈ			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Солидно познавање на правописните и правоговорните норми на стандардниот јазик. 2. Поширока упатеност во принципите на лекторирањето. 3. Примена на текстуални работни знаци во коректурата.				
11.	Содржина на предметната програма: Поим за функционална, територијална и социјална раслоеност на јазикот. Узус, норма, кодификација. Стадард и супстандард. Стандарднојазична норма. Принципи на кодификација. Кодификациски акти. Правописни принципи. Осврт кон кодификацијата на македонскиот јазик до 1945. Принципи на лекторирањето. Местото на лекторирањето во подготвувањето на текстот. Авторска слобода во лектурата. Дискреционо право на лекторот.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	100 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	15 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	15 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодеветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				

22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	група автори	1. Правопис на македонскиот литературен јазик	Просветно дело	1999
	2.	Конески, К.,	Правописен речник на македонскиот литературен јазик	Просветно дело	1999
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Корубин, Б.	Јазикот наш денешен, кн. 1-6	Студенски збор, Наша книга, ИМЈ	
	2.				
	3.				
	4.				
	5.				

Изборни предмети листа 1

1.	Наслов на наставниот предмет	Правопис на современиот македонски јазик 1 (Правопис на СМЈ 1)			
2.	Код				
3.	Студиска програма	македонски јазик - апликативна и слободен изборен			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година 1 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	
8.	Наставник	проф. д-р Станислава-Саша Тофоска			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции):	<p>правилен изговор на гласовите на современиот македонски стандарден јазик;</p> <p>коректно писмено изразување според правописните правила на современиот македонски стандарден јазик; создавање навики за редовно користење со Правописот и правописните речници на македонскиот литературен јазик</p>			

11.	Содржина на предметната програма:			
	Изучување на правилниот изговор и правописот на гласовите, правописните правила на македонскиот стандарден јазик (гласовните промени, употребата на големата буква, слеаното и разделеното пишување на зборовите, употребата на правописните и интерпункциските знаци, скратувањето на зборовите и значењето на скратениците, делењето на зборовите на слогови.			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	100 часови		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	часови
		16.2	Самостојни задачи	20 часови
		16.3	Домашно учење	20 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	90 бодови	
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	бодови	
	17.3.	Активност и учество	5 бодови	
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	5 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар	

20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Конески Бл.:	Граматика на македонскиот литературен јазик	Култура	1982
	2.	Видоески Б., Димитровски Т., Конески К., Угринова - Скаловска Р.	Правопис на македонскиот литературен јазик.	Просветно дело	2000
	3.	Конески К.	Правописен речник на македонскиот литературен јазик	Просветно дело	1999
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.				
	2.				
	3.				
	4.				
	5.				

1.	Наслов на наставниот предмет	Вештини на правилно пишување			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Македонски јазик - применета насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година 1 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Станислава-Сташа Тофоска/ проф. д-р Славица Велева			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции):				

	<p>да се обучат студентите да напишат пократки текстови на определена тема за определена публика и за определена цел на академско рамниште</p> <p>да се обучат студентите правилно да ги употребуваат правописните и граматичките правила при пишувањето</p> <p>да се обучат студентите правилно да ги употребуваат соодветните конвенции за пишување определени типови текстови</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Овој предмет треба да им помогне на студентите да ги усовршат своите вештини за писмено изразување на македонски на академско рамниште преку објаснување и усвојување на принципите и постапките на процесот на пишување. Пишувањето е процес кој се состои од планирање, подготовка, пишување, ревизија и корекција на реченици, пасуси и покомлексни форми на писмено изразување (есеи). Ќе се разгледуваат неколку типови на писмено изразување: раскажување, резиме, опис, известување, молба, барање, биографија (CV), мотивациско писмо и др.</p> <p>Ќе се работи на подобрување на структурата и јасноста на реченицата, со нагласување на важноста на правилната употреба на лексиката, граматиката и правописот .</p>				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	110 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	часови	
		16.2	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	50 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	бодови		
	17.3.	Активност и учество	5 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	45 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач
	1.	Конески Бл.:	Грамматика на	Просветно дело	1995

			македонскиот литературен јазик		
	2.	Минова- Ѓуркова Л.	Синтакса на македонскиот јазик		
	3.	Видоески Б., Димитровски Т., Конески К., Угринова - Скаловска Р.	Правопис на македонскиот литературен јазик.	Просветно дело, Скопје	2000;
	22.2	Дополнителна литература			
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач
		1.			
		2.			
		3.			
		4.			
		5.			

1.	Наслов на наставниот предмет	Современа лингвистика			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Македонски јазик - применета насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2 година 3 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	Д-р Димитар Пандев			
9.	Предуслови за запишување на предметот	општа лингвистика, преглед на лингвистиката			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): запознавање со современата лингвистика и продлабочување на современата лингвистичка терминологија				
11.	Содржина на предметната програма: Современи лингвистички теории. Семиологијата/семиотиката како наука за знаците. Делови на семиотиката (семантика, синтакса, прагматика). Општата лингвистика и семиологијата/семиотиката. Семиологија/семиотика на комуникацијата и на значењето (културата). Теорија и техники на комуникација. Типови и видови на комуникација. Модели на комуникација. Фактори				

	<p>на комуникација. Линеарни и нелинеарни модели на комуникација.</p> <p>Интердисциплинарни проучувања на јазикот: социолингвистика. Основни теории во социолингвистиката: идиолект, социјално раслојување на јазикот, јазици во контакт; билингвизам/диглосија, етнографија на комуникацијата/говорот; јазични регистри, урбана дијалектологија; јазични варијабли.</p> <p>Обединувачки проучувања на јазикот (антропоцентризмот во лингвистиката). Лингвистиката и когнитивните науки. Когнитивна лингвистика (основни поими: концепт, фрејм, сценарио). Јазична метафора. Лингвокогнитивно толкување на стари и на современи македонски текстови (методи на речник и на кластер).</p> <p>Лингвистиката и културолошките науки. Лингвокултурологија (основни поими: концептосфера, националнојазична личност, јазична биографија). Лингвокултурологијата и другите лингвистички дисциплини (етнолингвистика, корпусна лингвистика, дискурсна лингвистика, еколингвистика, политичка лингвистика и други). Лингвокултуролошко толкување на стари и на современи македонски текстови.</p>			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	60 часови		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	40 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови
		16.2	Самостојни задачи	10 часови
		16.3	Домашно учење	часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	40 бодови	
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	бодови	
	17.3.	Активност и учество	40 бодови	
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	

		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Димитар Пандев	Пристап во македонската лингвокултурологија	Штрк	2007
	2.	Димитар Пандев	Вовед во македонистиката	Македонска реч	2009
	3.	Димитар Пандев	Основни поими на науката за јазикот	Филолошки факултет	2007
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.				
	2.				
	3.				
	4.				
	5.				

IV СЕМЕСТАР

Задолжителен предмет за насоката

1.	Наслов на наставниот предмет	Основи на лекторирањето 2
2.	Код	

3.	Студиска програма	Македонски јазик - применета			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2 година 4 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Живко Цветковски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Основи на лекторирање 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Солидно познавање на правописните и правоговорните норми на стандардниот јазик. 2. Поширока упатеност во принципите на лекторирањето. 3. Примена на текстурални работни знаци во коректурата.				
11.	Содржина на предметната програма: Поим за функционална, територијална и социјална раслоеност на јазикот. Узус, норма, кодификација. Стадард и супстандард. Стандарднојазична норма. Принципи на кодификација. Кодификациски акти. Правописни принципи. Осврт кон кодификацијата на македонскиот јазик до 1945. Принципи на лекторирањето. Местото на лекторирањето во подготвувањето на текстот. Авторска слобода во лектурата. Дискреционо право на лекторот.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	100 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	15 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	15 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				

Задолжителна литература					
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	група автори	Правопис на македонскиот јазик	Просветно дело	1999
	2.	Конески, К.	Правописен речник на македонскиот литературен јазик	Просветно дело	1999
	3.	Конески, Бл.	Грамматика на македонскиот јазик	Култура	1967
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Корубин, Бл.	Јазикот наш денешен, кн. 1-6	Наша книга, Студентски збор, ИМЈ	
	2.				
	3.				
	4.				
	5.				

Изборни предмети листа 1

1.	Наслов на наставниот предмет	Правопис на современиот македонски јазик 2 (СМЈ 2)			
2.	Код				
3.	Студиска програма	изборен за македонски јазик -апликативна и слободен изборен			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2 година 3 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф.д-р Станислава-Саша Тофоска			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции):	<p>студентите да го зголемат своето знаење и умешност за пишување различни типови текстови на определена тема на академско рамниште</p> <p>студентите правилно да ги употребуваат соодветните конвенции за пишување определени типови</p>			

	<p>текстови</p> <p>студентите да ја усовршат својата примена на правописните и граматичките правила при пишувањето</p>			
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Со овој предмет студентите ќе ги продлабочат и ќе ги усовршат своите познавања на правописот на македонскиот стандарден јазик, практично применувајќи ги при пишување на различни типови на текстови. Ќе бидат објаснети принципите и постапките на процесот на пишување со цел да се подобри нивното писмено изразување на македонски на академско рамниште. Пишувањето е процес кој се состои од планирање, подготовка, пишување, ревизија и корекција на реченици, пасуси и покомплексни форми на писмено изразување (есеи).</p> <p>Ќе се работи на подобрување на структурата и јасноста на реченицата, со нагласување на важноста од употребата на правописните правила, граматичките правила и изборот на соодветна лексика.</p>			
12.	<p>Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)</p>			
13.	Вкупен расположив фонд на време	90 часови		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	часови
		16.2	Самостојни задачи	30 часови
		16.3	Домашно учење	часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	70 бодови	
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	бодови	
	17.3.	Активност и учество	бодови	
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	30 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	

		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Конески Бл.:	Граматика на македонскиот литературен јазик,	Култура	1982
	2.	Видоески Б., Димитровски Т., Конески К., Угринова - Скаловска Р.	Правопис на македонскиот литературен јазик	Просветно дело	2000
	3.	Конески К.	Правописен речник на македонскиот литературен јазик	Просветно дело	2005
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.		дополнителни материјали подготвени од наставникот		
	2.	Минова-Ѓуркова Л.	Синтакса на македонскиот стандарден јазик	Магор	2000
	3.				
	4.				
	5.				

1.	Наслов на наставниот предмет	Социолингвистика			
2.	Код				
3.	Студиска програма	изборен за македонски јазик -апликативна и слободен изборен			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2 година 3 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Томислав Треневски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите стекнуваат знаења за научните текови и за применетите истражувања од областа на општата и применетата социолингвистика: 1. Синтетизирани сознанија за општествената димензија на јазикот (јазично раслојување). 2. Упатеност во соодветната терминологија. 3. Изграден критички став за потребата да се негува јазичниот стандард наспроти притисоците на узусот (односно стихијата во јазикот).				
11.	Содржина на предметната програма: Се изучуваат основите на социолингвистиката преку дефинирање на областа, на предметот на социолингвистичките истражувања, развојните текови, со посебен осврт на актуелните состојби во Република Македонија, поткрепено со материјал од македонската јазична средина.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	60 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	10 часови	

17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби		бодови		
	17.3.	Активност и учество		бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа		40 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Бл. Корубин	Јазикот наш денешен кн.1-6		
		2.	Бл. Корубин	На македонскограматичк и теми		
		3.	Бл. Корубин	Македонски историо- социолнгвистички теми		
	22.2	Дополнителна литература				
Ред. број		Автор	Наслов	Издавач	Година	
1.		група автори	Македонски јазик - монографија			

		2.	М. Радовановиќ	Социолингвистика		
		3.	зборник трудови	На македонски филолошки и социолингвистички теми		
		4.				
		5.				

1.	Наслов на наставниот предмет	Општа реторика			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Македонски јазик - применета			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2 година 4 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	Д-р Димитар Пандев			
9.	Предуслови за запишување на предметот	општа лингвистика, преглед на лингвистиката, современа лингвистика			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): оспособеност на студентот за составување и интерпретација на текст во говорена и пишувана форма и подготовка за јавен настап				
11.	Содржина на предметната програма: Општата реторика како современа филолошка и лингвистичка дисциплина. Историски преглед на реториката. Општата реторика и другите филолошки (теоријата на литературата) и лингвистички дисциплини (прагмалингвистиката, текстлингвистиката). Општата реторика како дискурсна лингвистика (местото на реториката во современото општество). Делови на реториката: Инвенција (избор и определување на темата). Диспозиција (рамки на текстот, постапки на изложување на темата). Елокуција (избор на јазични средства, граматичка правилност, јасна мисла, стилски изразни средства: фигури и тропи). Говорени (реторички) форми: обраќање, етикеција, говор, раскажување, монолог, дијалог, дебата, презентација, коментар, рецитација, сугестија и др.				

	Пишувани (креативни) форми: коментар, критика,, рецензија, есеј, резиме и др.			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	60 часови		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	40 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови
		16.2	Самостојни задачи	10 часови
		16.3	Домашно учење	часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	40 бодови	
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	бодови	
	17.3.	Активност и учество	40 бодови	
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација		

22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Димитар Пандев	Говорење и пишување	Просветно дело	2007
	2.	Димитар Пандев	Основни поими на науката за јазикот	Филолошки факултет	2007
	3.	Димитар Пандев	Македонска хрестоматија	Филолошки факултет	2011
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.				
	2.				
	3.				
	4.				
	5.				

V СЕМЕСТАР

Задолжителен предмет за насоката

1.	Наслов на наставниот предмет	Основи на лекторирањето 3			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Македонски јазик - применета насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3 година 5 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Живко Цветковски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Основи на лекторирање 2			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Солидно познавање на стандарднојазичната норма. 2. Особраност на нормата со одделни функционални стилови на јазикот. 3. Оспособеност за решавање на некодифицирани прашања на узусот.				
11.	Содржина на предметната програма: Јазичните рамништа и нормата. Функционалните стилови и нормата. Јазикот на уметничката литература и				

	стандарднојазичната норма. Кодификација и рекодификација. Прескриптивната норма и практиката. Осврт кон проблематиката на стандарднојазичната норма на македонскиот јазик по 1945 година.					
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)					
13.	Вкупен расположив фонд на време		100 часови			
14.	Распределба на расположивото време					
15.	Форми на наставните активности		15.1	Предавања-теоретска настава	15 часови	
			15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи	15 часови	
			16.2	Самостојни задачи	20 часови	
			16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби		бодови		
	17.3.	Активност и учество		20 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа		20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	група автори	Правопис на македонскиот јазик	Просветно дело	1999
		2.	Конески, К.	Правописен речник на македонскиот литературен јазик	Просветно дело	1999
	3.	Конески, Бл.	Грамматика на македонскиот јазик	Култура	1967	
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Корубин, Б.	Јазикот наш денешен, кн. 1-6	Студенски збор, Наша книга, ИМЈ	
		2.		статии поврзани со нормата на		

				македонскиот јазик		
		3.				
		4.				
		5.				

Изборни предмети листа 1

1.	Наслов на наставниот предмет	Правоговор на современиот македонски јазик (Правоговор на СМЈ)				
2.	Код					
3.	Студиска програма	Македонски јазик - применета насока и слободен изборен				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година/семестар	3 година	7.	Број на ЕКТС кредити		
		5 семестар				
8.	Наставник	проф. д-р Станислава-Саша Тофоска				
9.	Предуслови за запишување на предметот					
10.	Цели на предметната програма (компетенции): правилен изговор на гласовите на современиот македонски стандарден јазик; правилно акцентирање на зборовите, клитичките изрази и акцентските целости во современиот македонски стандарден јазик; правилна интонација на фразите и речениците во македонскиот стандарден јазик; разликување на правописните и правоговорните правила.					
11.	Содржина на предметната програма: Карактеристики на фонетскиот и на фонолошкиот систем на современиот македонски јазик. Врската помеѓу фонетските и значенските единици. Преглед на фонемите во македонскиот јазик и нивна алофонија. Слог, структура на слогот. Акцент, акцентски целости. Односот меѓу правописот и правоворот.					
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)					
13.	Вкупен расположив фонд на време	100 часови				

14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности		15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови
			15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови
16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи	часови
			16.2	Самостојни задачи	10 часови
			16.3	Домашно учење	30 часови
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач
	1.	Конески Бл.:	Грамматика на македонскиот	Култура	1982

				литературен јазик			
		2.	Видоески Б., Димитровски Т., Конески К., Угринова - Скаловска Р.	Правопис на македонскиот литературен јазик.	Просветно дело, Скопје	2000	
		3.	Савицка И., Спасов Љ.:	Фонологија на македонскиот стандарден јазик (сегментална и супрасегментална),	Детска радост, Скопје	1997	
	22.2	Дополнителна литература					
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	Пандев Д,	Говорење и пишување			
		2.					
		3.					
		4.					
		5.					

1.	Наслов на наставниот предмет	Македонскиот јазик во медиумите				
2.	Код					
3.	Студиска програма	Македонски јазик - применета насока и слободен изборен				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година/семестар	3 година 5 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5	
8.	Наставник	проф. д-р Томислав Тренивски				
9.	Предуслови за запишување на предметот	/				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се упатат во основните карактеристики на медиумите (средствата за јавна комуникација) , да го идентификуваат степенот на коректност на јазикот во одделни медиуми, да се истакне потребата за престижен статус што треба да му се обезбеди на					

	јазичниот стандард кога е во прашање ваков тип комуникација. Студентите треба да се оспособат да го вреднуваат квалитетот на јазикот во различни прилози во одделни медиуми, дда изградат вредносни критериуми со кои ќе се разграничуваат видовите текстови во кои стандардот треба да биде неприкосновен, наспроти прилозите во кои отстапувањата од стандардот имаат стилска мотивација. Студентите треба да ги идентификуваат скршнувањата од нормата што се последица на специфичната природа на работата во медиумите.			
11.	Содржина на предметната програма: Местото и значењето на медиумите во современото општество. Основните функции на медиумите: информативна, едукативна, дејствувачка, забавна... Главните специфики на печатените и електронските медиуми. Стабилноста наспроти загрозеноста на јазикот во медиумскиот простор на одделни рамништа. Поместувања, иновации или отстапувања од стандардот како последица на надворешнојазични фактори.			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	60 часови		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/ часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови
		16.2	Самостојни задачи	10 часови
		16.3	Домашно учење	10 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	60 бодови	
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	бодови	
	17.3.	Активност и учество	20 бодови	
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (С)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (В)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодеветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Л. Минова-Ѓуркова	Стилистика на современиот македонски јазик	Магор	2003
		2.	група автори	Македонски јазик – монографија	Ополе	1997
		3.				
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
	3.					
	4.					
	5.					

1.	Наслов на наставниот предмет	Теорија на стандардните јазици			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Македонски јазик - апликативна (применета) насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3 година 1 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Људмил Спасов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			

10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со основите на теоријата на стандардизацијата, како и со процесот на стандардизацијата на македонскиот јазик од почетокот, па до средината на дваесеттиот век во споредба со стандардизацијата на другите (јужно)словенски и несловенски јазици во Европа.					
11.	Содржина на предметната програма: Теоретски основи на стандардизацијата. Социолингвистички и културни предуслови за стандардизација на еден јазичен идиом. Разлики и сличности во процесите на стандардизацијата на македонскиот, бугарскиот, српскиот, хрватскиот и словенечкиот јазик. Поглед врз стандардизацијата на другите словенски и несловенски јазици во Европа. Крсте Мисирков и првата стандардизација на македонскиот јазик. АСНОМ и Блаже Конески. Работа на јазичните комисији врз стандардизацијата на македонскиот јазик. Конечна стандардизација на македонскиот јазик (1945). Првиот правопис и неговите принципи. Другите изданија на Правописот на македонскиот литературен јазик и правописните принципи применети во нив.					
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)					
13.	Вкупен расположив фонд на време	30 часови				
14.	Распределба на расположивото време					
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови		
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	15 часови		
		16.2	Самостојни задачи	часови		
		16.3	Домашно учење	часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	70 бодови			
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови				
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет)	(F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест)	(E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум)	(D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум)	(C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет)	(B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет)	(A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата					
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Sesar, Dubravka	Putovima slavenskih književnih jezika. Pregled standardizacije	Zagreb: Zavod za lingvistiku Filozofskoga fakulteta	1996	

			češkoga i drugih slavenskih jezika (Slavonic literary languages. Standardization of Czech and other slavonic languages)		
	2.	Спасов, Љ.	Избрани поглавја од историјата на македонскиот писмен јазик / Бојата на јазикот (прв дел).	Скопје: Култура	2005
	3.	Спасов, Љ.	Избрани поглавја од историјата на македонскиот писмен јазик / Бојата на јазикот (втор дел).	Скопје: Култура	2006
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Peti-Stantić, Anita	Jezik naš i/ili njihov Vježba iz poredbene povijesti južnoslavenskih standardizacijskih procesa (Language, Ours and/or Theirs An Essay on the Comparative History of South Slavic Standardization Processes)	Zagreb: Srednja Europa	2008
	2.				
	3.				
	4.				
	5.				

VI СЕМЕСТАР

Задолжителен предмет за насоката

1.	Наслов на наставниот предмет	Основи на лекторирањето 4
2.	Код	
3.	Студиска програма	Македонски јазик - применета насока
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици

5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година 1 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник				
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Солидно познавање на стандарднојазичната норма. 2. Особаност на нормата со одделни функционални стилови на јазикот. 3. Оспособеност за решавање на некодифицирани прашања на узусот.				
11.	Содржина на предметната програма: Јазичните рамништа и нормата. Функционалните стилови и нормата. Јазикот на уметничката литература и стандарднојазичната норма. Кодификација и рекодификација. Прескриптивната норма и практиката. Осврт кон проблематиката на стандарднојазичната норма на македонскиот јазик по 1945 година.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	100 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	15 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	15 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач
	1.	група автори	Правопис на македонскиот јазик	Просветно дело	1999

		2.	Конески, К.	Правописен речник на мак. јазик	Просветно дело	1999
		3.	Конески, Бл.	Грамматика на македонскиот јазик	Култура	1967
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Корубин, Б.	Јазикот наш денешен, кн. 1-6	Студентски збор, Наша книга, ИМЈ	
		2.				
		3.				
		4.				
		5.				

Изборни предмети листа 1

1.	Наслов на наставниот предмет	Психолингвистика			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Македонски јазик - втор изборен модул + Изборен предмет			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3 година бсеместар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Татјана Гочкова-стојановска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	социолингвистика			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите стекнуваат најсовремени знаења за научните текови и применетите истражувања од областа на општата и применета психолингвистика				
11.	Содржина на предметната програма: Се изучуваат основите на психолингвистиката преку дефинирање на областа, на предметот на психолингвистичките истражувања, развојните текови, со посебен осврт кон најсовремените истражувања од потесните области на процесот на усвојувањето на јазикот, процесите на оформување и разбирање на вербалниот израз, патологија на јазикот, лингвистичка афазиологија. Одделен пристап кон состојбите во македонската психолингвистика.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	60 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	

		16.3	Домашно учење	10часови
17.	Начин на оценување			
17.1.	Тестови		60 бодови	
17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби		бодови	
17.3.	Активност и учество		10бодови	
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа		30бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација	
22.	Литература			
	Задолжителна литература			
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач
	1.	Татјана Гочкова - Стојановска	Психолингвистика	Просветно дело, Скопје
	2.	С. Васиќ	Психолингвистика	Институт за педагошка истраживања, Београд
	3.	Р.А. Лурија	Невролингвистика	НОЛИТ, Београд
22.2	Дополнителна литература			
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач
	1.			
	2.			
	3.			
	4.			
	5.			

1.	Наслов на наставниот предмет	Јазик, култура, идентитет
2.	Код	
3.	Студиска програма	Македонски јазик
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје

		Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4 година 8 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	
8.	Наставник	Елена Петроска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): да се разбере врската помеѓу јазикот, културата и идентитетот; да можат да се објаснат некои основни социолонгвистички поими како говорна заедница, промена на кодот, меѓукултурна комуникација				
11.	Содржина на предметната програма: Јазикот како показател на идентитетот (културен, етнички), јазикот и социокултурниот контекст, диглосија и билингвизам, јазиците во контакт (структура, потекло и социјални функции), фактори што влијаат за избор на јазикот во мултикултурна средина, улогата на јазикот за создавање културен идентитет, статусот на македонскиот јазик во комуникацијата, а и на другите јазици во контакт со македонскиот, влијанието на англискиот како јазик на глобалната комуникација.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	60 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	10 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	0 бодови		

	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Philip R.	Language, culture and identity		2007
		2.	Фридман, В	Јазикот и идентитетот, Македонистички студии	МАНУ	2011
		3.				
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Hidson, R.A.	Sociolinguistics		1996
		2.				
3.						
4.						
	5.					

1.	Наслов на наставниот предмет	Ономастика		
2.	Код			
3.	Студиска програма	македонски јазик		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус		
6.	Академска година/семестар	4 година 8 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити 5
8.	Наставник	проф. д-р Симон Саздов		
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): студентите стекнуваат знаења од областа на македонската ономастика: 1. Способност за тилкување антропономастички теми. 2. Способност за толкување топономастички теми. 3. Способност за практична примена на стекнатите теоретски знаења (на пр., заземање став кон конкретно лично име, машките форми на женските презимиња, заземање став кон обидите да се преведуваат топонимите и сл.).			
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во ономастиката: предмет на проучување на ономастиката; ономастиката како дел од науката за јазикот; ономастиката и другите лингвистички дисциплини. Развојот на македонската ономастика. Антропономастика: системот на именување кај Македонците; личното име; хипокористика; презиме; прекар. Топономастика: ојкономастика; хидрономастика; орономастика. Ономастиката и нормата. Ономастиката од социолингвистички аспект.			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	60 часови		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	0 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови
		16.2	Самостојни задачи	10 часови
		16.3	Домашно учење	10 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	60 бодови	
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	бодови	
	17.3.	Активност и учество	20 бодови	
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Трајко Стаматоски, .	Македонска ономастика	ИМЈ „Крсте Мисирков“	1990
	2.	Блаже Конески	Македонски места и имиња	НИО „Студентски збор“	1991
	3.	Трајко Стаматоски, Маринко Митков	Јазикот на имињата	Матица македонска	2000
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Трајко Стаматоски	На ономастички теми	ИМЈ „Крсте Мисирков“	2002
	2.	Трајко Стаматоски (ред.)	Речник на презимињата кај Македонците, том 1 и 2	ИМЈ „Крсте Мисирков“	1994, 2001
	3.	Олга Иванова	Студии од топонимијата и антропонимијата	ИМЈ „Крсте Мисирков“	1999
	4.	група автори	Основен систем и терминологија на словенската ономастика	МАНУ	1983
	5.	Влоѓимјез Пјанка	Топономастиката на Охридско- преспанскиот базен	ИМЈ „Крсте Мисирков“	1970

VII СЕМЕСТАР

Задолжителен предмет за насоката

1.	Наслов на наставниот предмет	Основи на лекторирањето 5
2.	Код	
3.	Студиска програма	Македонски јазик - применета насока
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус

6.	Академска година/семестар	1 година 7 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Живко Цветковски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Морфологија на СМЈ и Основи на лекторирање 4			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Успешно справување со конкретни проблеми 2. Нудење адекватни прескриптивни решенија 3. Преиспитување на решенијата кои не ги прифаќа практиката				
11.	Содржина на предметната програма: Односот на научниот фактор кон нормата (пуризам, демократичност, еластичност и др.). Општествено-политичките промени и јазикот. Глобализацијата и јазикот. Причини за расчекор меѓу кодификацијата и практиката. Дублетите – нужност или баласт.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	100 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	15 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	15 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач
	1.	Минова-Ѓуркова, Л.	Синтакса на македонскиот стандарден јазик	Магор	2000

	2.	Минова-Ѓуркова, Л.	Стилистика на македонскиот јазик	Магор	1999
	3.		Билтени на Советот за македонски јазик		
	22.2	Дополнителна литература			
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Корубин, Б.	Јазикот наш денешен	Студентски збор, Наша книга, ИМЈ
		2.			
		3.			
		4.			
		5.			

Изборни предмети листа 1

1.	Наслов на наставниот предмет	Методологија на научната работа 1			
2.	Код				
3.	Студиска програма	македонски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4 година 7 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Емилија Црвенковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции):	Разликување на разни форми на пишување стручно-научни текстови. Оспособување за ексцерпција и селекција на материјал за нучен труд. Библиографско истражување.			
11.	Содржина на предметната програма:	Избор и формулирање тема за научен труд. Работа во библиотеки и архиви. Библиографии: азбучна/абecedна, хронолошка, авторска, предметна, селективна со сл. Печатени и интернет извори. Изворна граѓа: ракописна, печатена, електронска. Составување на библиографија за определен труд. Терминологија.			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	100 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	15 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	25 часови	
		16.2	Самостојни задачи	25 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				

	17.1.	Тестови	80 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	0 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	П. Пипер	Методологија лингвистичких истраживања	Филолошки факултет, Београд	2000
	2.	В. Панзова	Науката како занает	Филозофски факултет, Скопје	2003
	3.	У. Еко	Kako se piše diplomski rad	Narodna knjiga/Alfa, Beograd	2000
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	D. Hacker	The Bedford handbook	Bedford/ St. Martin, Boston New York	2003
	2.				
	3.				
	4.				
	5.				

1.	Наслов на наставниот предмет	Семантика			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Македонски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4 година 7 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	Елена Петроска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	лингвистика, синтакса			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1.Знаење на основните поими на семантиката, основните теории за значењето и видовите значења.				

	2. Изведување на семантичка (компоненцијална анализа на зборовите, синтагмите, речениците и текстот во македонскиот јазик.					
	3. Логично разбирање и креирање на синтагми, реченици и текст на македонски јазик.					
11.	Содржина на предметната програма: Во рамките на овој предмет ќе се проучуваат следните теми: основните поими на семантиката: поимот 'значење', теориите за значењето и видовите значења; лексичкото значење: зборовите како значенски единици (форми и изрази), денотација и смисла; структурна семантика (компоненцијална анализа); значењето на реченицата: пропозиција и пропозициска содржина; значењето на исказот: текст и дискурс, субјективноста на исказот итн. Сето тоа ќе се проучува и ќе се дискутира преку македонски јазичен материјал.					
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)					
13.	Вкупен расположив фонд на време	60 часови				
14.	Распределба на расположивото време					
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови		
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	0 часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови		
		16.2	Самостојни задачи	10 часови		
		16.3	Домашно учење	10 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	80 бодови			
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	0 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Петроска, Е.	Семантички поими, семантичка анализа на македонскиот јазик	(материјали во ракопис)	
	2.	Lyons, John	Linguistic Semantics	Cambridge University Press	1996	

		3.				
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Cruse, Alan	“Semantics and Grammar” Meaning in Language	Oxford	2004
		2.	Prcic, Tvrtko	Semantika i pragmatika reči	Novi Sad	2008
		3.	Griffiths, Patric	An Introductions to English Semantics and Pragmatics	Edinburgh University Press	2006
		4.				
		5.				

VIII СЕМЕСТАР

Задолжителен предмет за насоката

1.	Наслов на наставниот предмет	Основи на лекторирањето 6			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Македонски јазик - применета насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4 година 8 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Живко Цветковски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	морфологија на СМЈ и Основи на лекторирање 4			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Успешно справување со конкретни проблеми 2. Нудење адекватни прескриптивни решенија 3. Проблематизирање на решенијата кои не ги прифаќа практиката				
11.	Содржина на предметната програма: Збороредот-граматички или стилистички условена категорија. Функционалните стилови и збороредот. Туѓото влијание во збороредот. Актуелни проблеми на конгенцијата на синтагматско и на реченично рамниште. Нормата и интерпункцијата. Законски акти за употреба на македонскиот стандарден јазик.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	100 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		15 часови
		15.2	Вежби (лабораториски,		30 часови

			аудиториски), семинари, тимска работа			
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	15 часови		
		16.2	Самостојни задачи	20 часови		
		16.3	Домашно учење	20 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	60 бодови			
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	бодови			
	17.3.	Активност и учество	20 бодови			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Минова-Ѓуркова, Л.	Синтакса на македонскиот стандарден јазик	Магор	2000
		2.	Минова-Ѓуркова, Л.	Стилистика на македонскиот јазик	Магор	2003
		3.		Билтени на Советот за македонски јазик		
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Корубин, Б.	Јазикот наш денешен, кн. 1-6	Студентски збор, Наша книга, ИМЈ	
		2.				
		3.				
4.						
	5.					

Изборни предмети листа 1

1.	Наслов на наставниот предмет	Прагматика
2.	Код	
3.	Студиска програма	Македонски јазик - втор изборен модул + Изборен

		предмет			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4 година 8 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Искра Пановска-Димкова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Совладување на практични знаења за употребата на јазичните средства во практиката, совладување знаења за воспоставување правилен однос меѓу значењето во дадена комуникативна ситуација, правилна примена на граматиката за исполнување на целите на конверзацијата, објаснување на прагматската сила - илокуција, интерперсоналноста и текстуалноста на прагматиката, како и перлокутивните ефекти на комуникацијата.				
11.	Содржина на предметната програма: Прагматиката ја проучува употребата / користењето на јазикот со цел да се постигнат саканите ефекти на комуникацијата. Во таа смисла, прагматиката ги проучува и ги покажува условите што треба да ги исполни контекстот (јазичниот и физичкиот) во однос на искуството на зборуваачите учесници во дискурсот. Се објаснува прагматската сила (илокуција), интерперсоналноста и текстуалноста на прагматиката, како и перлокутивните ефекти на комуникацијата. Во истата насока се објаснува прагматската пресупозиција.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	50 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	0 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови	
		16.2	Самостојни задачи	5 часови	
		16.3	Домашно учење	5 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	0 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	30 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет)	(F)
			од 51 до 60 бода	6 (шест)	(E)
			од 61 до 70 бода	7 (седум)	(D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум)	(C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет)	(B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет)	(A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			

21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Geoffrey Leech	Principles of Pragmatics	Longman Linguistics Library, London	1989
		2.	George Yule	Pragmatics (Oxford Introductions to Language Studies)	Oxford University Press	1996
	3.					
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Yan Huang	Pragmatics (Oxford Textbooks in Linguistics)	Oxford University Press	2006
		2.	Stephen C. Levinson	Pragmatics (Cambridge Textbooks in Linguistics)	Cambridge University Press	1983
3.		J.L. Austin	How to Do Things with Words	Oxford University Press	1976	
	4.					
	5.					

1.	Наслов на наставниот предмет		Методологија на научната работа 2		
2.	Код				
3.	Студиска програма		македонски јазик		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв циклус		
6.	Академска година/семестар		4 година 8семестар	7.	Број на ЕКТС кредити
8.	Наставник		проф. д-р Емилија Црвенковска		
9.	Предуслови за запишување на предметот		Методологија на научната работа 1		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Користење извори и стакување увид во научната литература од областа. Начин на цитирање и изработка на библиографија. Оформување на научен труд.				
11.	Содржина на предметната програма: Ракопис на научниот труд - план и концепт за работа. Структура на трудот: увод, анализа, заклучок, резиме, библиографија. Документарна подлога на текстот: цитати, фусноти, регистри, табели и други видови прилози. Стил на научниот труд. Техничка обработка на текстот. Презентација.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време		30часови		
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности		15.1	Предавања-теоретска	
				15часови	

			настава	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	25часови
		16.2	Самостојни задачи	25часови
		16.3	Домашно учење	20часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	80 бодови	
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	0 бодови	
	17.3.	Активност и учество	10бодови	
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација	
22.	Литература			
	Задолжителна литература			
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач
	1.	П. Пипер	Методологија лингвистичких истраживања	Филолошки факултет, Београд
	2.	В. Панзова	Науката како занает	Филозофски факултет, Скопје
	3.	У. Еко	Kako se piše diplomski rad	Narodna knjiga/ Alfa, Beograd
22.2	Дополнителна литература			
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач
	1.	D. Hacker	The Bedford handbook	Bedford/ St. Martin, Boston New York
	2.			
	3.			
	4.			
	5.			

1.	Наслов на наставниот предмет	Карактеристики на македонските дијалекти 2
2.	Код	
3.	Студиска програма	македонски јазик (изборен предмет)

4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4 година 8 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Марјан Марковиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Карактеристики на македонските дијалекти 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите ги продлабочуваат познавањата стекнати од предметот Преглед на македонските дијалекти со тоа што се запознаваат со диференцијалните особености на македонските дијалекти. Тие исто така се стекнуваат и со познавања за дијалектолошка обработка на материјалот 1. Способност за препознавање на карактеристиките на македонските дијалекти на сите јазични нивоа. 2. Способност за вршење теоретско и научно истражување во однос на карактеристиките релевантни за поделбата на македонските дијалекти. 3. Способност за пренесување на знаењето во однос на повеќе теми од областа на дијалектологијата и лингвистичката географија.				
11.	Содржина на предметната програма: Во рамките на овој курс се разгледуваат диференцијалните особености на македонските дијалекти. Најголем акцент се става врз фонетските карактеристики (вокализам и консонантизам) на македонскиот дијалект, а потоа се разгледуваат и морфолошките специфичности на македонските дијалекти. Исто така, се презентираат и предметите и задачите на лингвистичката географија (дијалектен атлас, дијалектна карта). Во овој семестар се разгледуваат морфолошките и синтаксичките карактеристики на македонските дијалекти.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	140 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	60 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	15 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	15 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (В)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација	
22.	Литература		
	Задолжителна литература		
22.1	Ред.број	Автор	Наслов
	1.	Марјан Марковиќ	Карактеристики на македонските дијалекти (Дијалектологија на македонскиот јазик 2)
	2.		
	3.		
22.2	Дополнителна литература		
	Ред.број	Автор	Наслов
	1.	Божидар Видоески	Дијалектите на македонскиот јазик, Том 3
	2.		
	3.		
	4.		
	5.		

**ВТОР МОДУЛ
(ИЗБОРЕН МОДУЛ)**

НАСТАВНА НАСОКА

III семестар

Задолжителен предмет за насоката

ПСИХОЛОГИЈА

Изборни предмети листа 1

1.	Наслов на наставниот предмет	Народна книжевност 1			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2 година 3 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Нина Анастасова-Шкрињариќ ас. м-р Трајче Стамески (вежби)			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции):	1. Запознавање со особеностите на народната книжевност и со значењето на народната традиција /фолклорот/ како конзерватор на народниот јазик и народниот бит; 2. Стекнување сознанија за особеностите на народната поетика; 3. Осознавање на значењето на народното творештво како матрица врз која се потпира уметничката литература (согледување на фолклорот како основа на која се темели современата македонска литература).			
11.	Содржина на предметната програма:	Кардинални својства на народната книжевност: анонимност, колективност, варијативност, усна трансмисија. Принципи на класификација на народната поезија и особености на народната поетика. Народна лирика и лирско-епски видови. Народна епика (Пери-лордовата теорија на формулите и јуначкиот епос).			

12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	90 часови		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови
		16.2	Самостојни задачи	10 часови
		16.3	Домашно учење	10 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	60 бодови	
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови	
	17.3.	Активност и учество	10 бодови	
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература			
	Задолжителна литература			

	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Кирил Пенушлиски	„Одбрани фолклористички трудови“	„Македонска книга“	1988.
		2.	Томе Саздов	„Историја на македонската книжевност“ - „Усна народна книжевност“	„Детска радост“	1997.
		3.	Блаже Конески	„Јазикот на македонската народна поезија“	МАНУ	1971
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Георги Сталев	Македонскиот верс	Македонска книга	1970	
	2.	Атанас Вангелов	„Семантичките фигури во македонската народна лирика“	„Македонска книга“	1997	
	3.	Albert B. Lord	„Ревас прџа“ 1 и 2	Идеа	1990.	
	4.	Китевски Марко	Македонски народни празници и обичаи	Менора	1996	
	5.					

1.	Наслов на наставниот предмет	Средновековна книжевност 1			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2 година 3 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5

8.	Наставник	проф. д-р Добрила Миловска		
9.	Предуслови за запишување на предметот	/		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се запознаат со појавата и развојот на словенската писменост и култура во Македонија.			
11.	Содржина на предметната програма: Содржината на предметот главно се однесува на Кирилometодиевскиот период, и тоа пред се на: Изворите за свв. Кирил и Методиј. Мисиите. Оригинално и преводното дело на словенските првоучители и нивните ученици и следбеници од групата на т.н. Седмочисленици. Св.Климент Охридски. Охридската книжевна школа. Глаголски споменици. Св.Наум Охридски. Црноризец Храбар. Презвитетр Константин. Презвитер Козма.			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	90 часови		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови
		16.2	Самостојни задачи	10 часови
		16.3	Домашно учење	10 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	70 бодови	
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	20 бодови	
	17.3.	Активност и учество	10 бодови	
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Предговор, избор,превод и коментар: Радмила Угринова- Скаловска	„Климент Охридски“	„Табернакул“	1996.
	2.	Јован Таковски (превод), Добрила Миловска (предговор)	„Панонски легенди“	„Каприкорнус“	2001.
	3.	Добрила Миловска	„Стари книжевни текстови-од Кирил Филозоф до дамаскините“	„Менора“	2004.
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Ѓорги Поп Атанасов	„Речник на старата македонска литература“	„Македонска книга“	1989.
	2.	Јован Таковски	„Црковнословенска терминологија“	„МАНУ“	1999
	3.				
	4.				
	5.				

1.	Наслов на наставниот предмет	Светска книжевност 1			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2 година 3 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Виолета Пирузе-Тасевска ас.м-р Искра Тасевска-Хаџи-Бошкова (вежби)			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Студентите да се запознаат со периодизацијата и класификацијата на античката литература (жанрови, претставници, обележја); 2. Спецификите на хеленската литература согледани преку теоретскиот и апликативниот материјал; 3. Спецификите на римската литература со посебен осврт кон римскиот еп (епика) и римската комедиографија.				
11.	Содржина на предметната програма: Преглед на најстарите литератури во светот, старогрчка и римска литература, средновековна литература- претставници и нивните остварувања.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	90 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари,	30 часови	

			тимска работа			
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови		
		16.2	Самостојни задачи	10 часови		
		16.3	Домашно учење	10 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	80 бодови			
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	И. М. Тронски	„Историја античке књижевности“	„Научна књига“	1952
		2.	д-р Милан Будимир и д-р Мирон Флашар	„Преглед римске књижевности“	„Научна књига“	1986
	3.	д-р Милош Ѓуриќ	„Историја хеленске књижевности“	Завод за издавање уџбенике и наставна средства, Београд	1986	

	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Samuel Noah Kramer	"Historija počinje u Sumeru"	Епоха	1966
		2.	P. S. Kohan	"Istorija stare grčke književnosti"	Veselin Masleša	1971
		3.		„Povjest svjetske knjizevnosti“ (1-3)	Mladost	1982
		4.	Витомир Митевски	„Античка епика (Хелада и Рим)“	Матица Македонска	2001
		5.	Роберт Грејвс	„Грчки митови“	Табернакул	2002

IV семестар

Задолжителен предмет за насоката

ПЕДАГОГИЈА

Изборни предмети листа 1

1.	Наслов на наставниот предмет	Народна книжевност 2
2.	Код	
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и јужнословенски книжевности
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонска книжевност и јужнословенски книжевности

5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2 година 4 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Нина Анастасова-Шкрињариќ ас. м-р Трајче Стамески (вежби)			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по предметот Народна книжевност 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Запознавање со народната проза и нејзината транспозиција во индивидуалната уметничка литература; 2. Оспособување на студентите да ги препознаваат особеностите на прозната нарација во народното творештво; 3. Оспособување на студентите да ги применат моделите на В. Проп во структурално-типолошкото проучување на приказните (пред се сказните).				
11.	Содржина на предметната програма: Теории за потеклото и еднородноста на приказничните сижети теории и мотиви (миграциона, митолошка и антрополошка теорија). Типологизација и систематизација на приказните според арне-томсоновиот индекс на мотиви. Приказни за животни и басни. Сказни: интерпретација на сказните според моделите на В. Проп: структурално-типолошко проучување на сказните („Морфологија на бајката“); компаративно-историски осврт кон генетичките извори на сказната (“Историските корени на волшебната приказна”). Преданија и легенди. Реалистични приказни (новели) и анегдоти. Кратки фолклорни жанри.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	90 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	10 часови	
17.	Начин на оценување				

	17.1.	Тестови	60 бодови			
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Томе Саздов	Историја на македонската книжевност - „Усна народна книжевност“	„Детска радост“	1997.
		2.	Владимир Проп	„Морфологија на сказната“	„Македонска реч“	2009
		3.	Владимир Проп	„Историските корени на волшебната приказна“	„Македонска реч“	2011
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Кирил Пенушлиски	„Одбрани фолклористички трудови“	„Македонска книга“	1988.

		2.	A. Jolles	„Jednostavni oblici“		1978.
		3.	Ермис Лафазановски	„Традиција, нарација, литература“	ИФ „Марко Цепенков“	1996
		4.				
		5.				

1.	Наслов на наставниот предмет	Средновековна книжевност 2				
2.	Код					
3.	Студиска програма					
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: македонска книжевност и јужнословенски книжевности				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година/семестар	2 година 4 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5	
8.	Наставник	проф. д-р Добрила Миловска				
9.	Предуслови за запишување на предметот	/				
10.	Цели на предметната програма (компетенции):	Студентите да се оспособат да ги разликуваат и толкуваат средновековните книжевни жанри.				
11.	Содржина на предметната програма:	Средновековни книжевни жанри. Циклусот за Аврам и Сара. Хагиографии на: пустиножители, маченици, еретици. Расказот за: Теофана крчмарката, Еладиј, Девојка без раце, Средновековни романи: Александар Велики, Тристан и Изолда, Романот за Троја.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)					
13.	Вкупен расположив фонд на време	90 часови				
14.	Распределба на расположивото време					
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови		

		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови		
		16.2	Самостојни задачи	10 часови		
		16.3	Домашно учење	10 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	70 бодови			
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Блаже Конески (превод), Вера Антиќ (коментари)	„Тиквешки зборник“	„Мисла“	1987.
	2.	Епископ Николај	„Охридски пролог“	„Српска патријаршија“	1991.	

	3.	Добрила Миловска, Јован Таковски	„Македонски житија“	„Табернакул“	1996.	
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Јустин Поповиќ	„Житија светих“	„Сава Мухиќ“ -Земун	1972.
		2.	Максим и св. синод	„Житија на светиите“	Светиот синод на Бл. прав. црква	1991.
		3.				
		4.				
		5.				

1.	Наслов на наставниот предмет	Светска книжевност 2			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2 година 4 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Виолета Пирузе-Тасевска ас.м-р Искра Тасевска-Хаџи-Бошкова (вежби)			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по предметот Светска книжевност 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции):	<p>1. Студентите да се запознаат со периодизацијата и класификацијата на средновековната, ренесансната литература, романтизмот, реализмот и модерната литература во светскиот литературен контекст;</p> <p>2. Обработка на апликативниот материјал преку делата соодветни на стилско – формациските комплекси, обележја и претставници;</p>			

	3. Студентите да се обучат за споредбено проучување и промислување на светската литература.			
11.	Содржина на предметната програма: Хуманизам и ренесанса, класицизам, романтизам и литературата на 19 и 20 век- претставници и нивните остварувања.			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	90 часови		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови
		16.2	Самостојни задачи	10 часови
		16.3	Домашно учење	10 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	80 бодови	
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	бодови	
	17.3.	Активност и учество	10 бодови	
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар		

20.	Јазик на кој се изведува наставата				македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата				Евалуација / самоевалуација	
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	1.		„Povjest svjetske književnosti“ (4-7)	Mladost	1982	
	2.	Атанас Вангелов, превод и приредувач	„Теорија на прозата“	„Детска радост“	1996	
	3.	Јадранка Владова	„Читање на светската литература“	„Македонска книга 2002“	2003	
22.2	Дополнителна литература					
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	1.	Džerald Brenan	"Španska književnost"	Nolit	1970	
	2.	Branko Džakula, Sreten Marić, et al.	"Francuska književnost (od 1683 do 1857)"	Svjetlost	1978	
	3.	Zoran Konstantinović	"Njemačka književnost 1 i 2"	Svjetlost	1979	
	4.	Aleksandar Flaker i Malik Mulić	"Ruska književnost"	SNL	1986	
	5.	Ivanka Kovačević	"Engleska književnost"	Svjetlost	1992	

IV семестар

Задолжителен предмет за насоката

ПЕДАГОГИЈА

Изборни предмети листа 1

МЕТОДИКА НА НАСТАВАТА ПО МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК 1 (Вовед во методиката на наставата по македонски јазик + Практика на наставата по македонски јазик 1)

1.	Наслов на наставниот предмет	Вовед во методиката на наставата по македонски јазик			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Македонски јазик - наставен модул			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3 година 5 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	д-р Живко Цветковски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со проблематиката од областа на наставата по м.ј. во основното и средното образование, со истор. развој на восп.-образ. процес по овој предмет и со основите на предметот Методика на наставата по македонски јазик.				
11.	Содржина на предметната програма: Македонскиот јазик како образовно-воспитен предмет. Цели и задачи на наставата по македонски јазик како мајчин. Содржина на наставниот предмет. Наставните програми и планови. Преглед на развитокот на мак. ј. како наставен предмет. Наставничкиот позив. Методиката на наставата по македонски јазик како научна дисциплина. Задачи на методиката на наставата по м.ј. Видови истражувања и методи на истражување во методиката. Врската на методиката со други науки.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	60 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	часови	
		16.2	Самостојни задачи	часови	
		16.3	Домашно учење	часови	
17.	Начин на оценување				

	17.1.	Тестови	60 бодови			
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	30 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Паноска, д-р Ружа:	Методика на наставата по македонски јазик.	Скопје, Просветно дело	1980
		2.	Poljak, Vladimir:	Didaktika	Zagreb, Skolska knjiga	1985
		3.				
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Педагошки енциклопедии. Наставни програми по македонски јазик за основно и за средно обртзовани		
		2.				
3.						
4.						
	5.					

1.	Наслов на наставниот предмет	Практика на наставата по македонски јазик 1			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Македонски јазик - наставен модул			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4 година	7.	Број на ЕКТС кредити	5
		7 семестар			
8.	Наставник	м-р Гордана Алексова			

9.	Предуслови за запишување на предметот	Положени испити од предметите што ја проучуваат проблематиката на современиот македонски јазик, испитите од Увод во методиката на наставата по м. ј. и Теориски основи на методиката на наставата по македонски јазик, како и од Историја на македонскиот јазик и Дијалектологија на македонскиот јазик.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со проблемите на наставната практика по предметот м.ј. во основното и во средното образование, преку вежби и симулирани часови во факултетски услови и стекнување знаења и способности за практична реализација на наставните содржини. Воведување во наставната практика во училиште.				
11.	Содржина на предметната програма: Методика на одделните подрачја по македонски јазик: Фонетика. Фонологија. Морфологија. Морфосинтакса. Синтакса. Лексикологија. Лексикографија. Правопис. Историја на јазикот. Дијалектологија.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	60 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	0 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	40 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	30 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач
	1.	Паноска, д-р Ружа	Методика на наставата по	Просветно дело, Скопје	1980

			македонски јазик		
	2.	Николиќ, Милија	Методика наставе српскохрватског језика и књижевности	Београд, ЗУНС	1988
	3.	Rosandic, Dragutin	Metodika književnog odgoja i obrazovanja.	Skolska knjiga, Zagreb	1988
	22.2	Дополнителна литература			
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Tezak, Stjepko	Teorija i praksa nastave hrvatskog jezika 1 i 2.	Zagreb, Skolska knjiga
		2.		списание Литературен збор - статии од делот Настава	
		3.		Педагошки енциклопедии	
		4.		Наставни програми по македонски јазик за основно и за средно образование	Министерство за образование и наука на РМ
		5.			

Изборни предмети листа 1

1.	Наслов на наставниот предмет	Нова македонска книжевност 1			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Македонски јазик и јужнословенски јазици			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3 година 5 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Венко Андоновски, ас. м-р Искра Тасевска - Хаџи-Бошкова (вежби)			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			

10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Студентите да стекнат претстава за деветнаесетиот век како за книжевна епоха во кој идеолошкиот знак доминира честопати над естетскиот; 2. Студентите да стекнат претстава за деветнаесетиот век како за век на натализација (раѓање) на книжевните жанрови кај Македонците (лирска песна, поема, расказ, лингвистичка расправа, поучна книжевност, драма); 3. Студентите да добијат знаења за естетските вредности на поединечни дела од македонските писатели од овој век, без разлика на кој јазик се создадени.
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вовед: преродбата како општествено-национална, културна акција и преродбата како иманентен книжевно-еволутивен процес на раѓање на книжевните жанрови (генолошки пристап). Македонскиот XIX век како дијахрониска единица: дијахорниски приказ на најважните случувања. Македонскиот XIX век како синхронизитет: место на натализација на “регуларните” жанрови на една книжевност. Јазична состојба. Општествено-социјалните услови. Културолошки состојби: учебници, речници, печатници, потенцијален (имплицитен и реален читател). Идеолошкиот и естетскиот знак во литературата. Преродбата како доминација на идеолошкиот врз естетскиот знак. 2. Натализација на жанровите: проза - во потрага по приказната. Раѓањето на прозата преку апофтегматиката и просветниот “есеј”. Кирил Пејчиновиќ, Јоаким Крчовски и поучната црковна проза. Црковниот, дијалектниот и личниот знак во прозата на Пејчиновиќ. Полемичноста, ироничноста. Споредбата на небесните и земните нешта. “Дисидентизмот” на Пејчиновиќ чиј корен е во фолклорот. Прозата на Пејчиновиќ и Крчовски меѓу христијанската апофтегматика и една идна, неродена нарација на планот на приказната. Рајко Жинзифов и првиот македонски “расказ”, “Прошедба”. Што нема во “Прошедба” за да биде расказ? Ниво на приказна: морфологија. Ниво на стил: самоцелна дескрипција. Репортажен, камера ефект. Отсуство на елипса и селекција на битно од небитно. Дигресивноста. Гледни точки. Ликови – набљудувачи. Раѓањето на приказната преку жанрот поема. Стратешкото значење на жанрот во контекстот на деветнаесеттиот век и романтизмот. “Крвава кошула” на Жинзифов: морфологија на приказната, стил. Фокализација: наративната грешка во фокализацијата. Одложено раѓање на приказната. “Сердарот” на Прличев: конечното раѓање на проајретичкиот код на македонската проза. Беспрекорноста на приказната: композиција (суже), гледна точка, стил. Споредба на композициите во “Сердарот” и “Крвава Кошула”: аналепсите и гледните точки во поемите.

	Цепенков: “Силјан Штркот”. Раѓањето на приказната во прозата преку фантастиката. Стилот на Цепенков. Границата автор/традиција.			
	Заклучок за жанровите на македонскиот деветнаесетти век: македонската нова литература во споредба со европските и јужнословенските.			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	90 часови		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови
		16.2	Самостојни задачи	10 часови
		16.3	Домашно учење	10 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	80 бодови	
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	5 бодови	
	17.3.	Активност и учество	5 бодови	
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар		

20.	Јазик на кој се изведува наставата				Македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата				Евалуација / самоевалуација	
22.	Литература					
Задолжителна литература						
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	1.	Конески, Блаже	За литературата и културата	Здружени македонски издавачи	1981	
	2.	Тодоровски, Гане	Македонската книжевност во XIX век 1 и 2	Матица, Скопје	2007	
	3.	Андоновски, Венко	Македонска книжевна генологија - XIX век (Натализација на книжевните жанрови)	Табернакул, Скопје	во печат	
22.2	Дополнителна литература					
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	1.	Тушевски, Ванчо	Поетика и реторика на новата македонска книжевност - XIX век	Менора	2000	
	2.	Поленаковиќ Харалампие	Никулците на новата македонска книжевност	Здружени издавачи	1989	
	3.					
	4.					
	5.					

1.	Наслов на наставниот предмет	Нова словечка книжевност
2.	Код	
3.	Студиска програма	
4.	Организатор на студиската програма	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје

	(единица, односно институт, катедра, оддел)	Катедра: македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3 година 5 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Јасна Котеска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Стекнување општи знаења за стратегиите на просветителското, романтичарското, реалистичкото и модернистичкото писмо во книжевноста; 2. Стекнување контекстуални знаења за словенечката книжевност од првата половина на 19 век; 3. Примена на знаењата во наставата по книжевност, како и во проучувањата на книжевниот текст (за книжевните историчари, теоретичари и критичари).				
11.	Содржина на предметната програма: I. 1. Словенечката етнокултура. 2. Словенечката литература до просветителството (претестантизам). 3. Контекст и факти за словенечкото просветителство. 4. Текстовни стратегии на просветителското писмо. 5. Претходници. 6. Три просветителски круга: Марко Похлин, Академиите, кругот на Жига Цојс. 7. Валентин Водник (Песни за обид, 1806). 8. Антон Томаж Линхарт (Веселиот ден или Матичек се жени, 1790). II. 1. Контекст и факти за словенечкиот романтизам. 2. Текстовни стратегии на романтичарското писмо. 3. Азбучна војна. 4. Матија Чоп. 5. Франце Прешерн (Поезијата на д-р Франце Прешерн, 1847) 6. Станко Враз. III. 1. Контекст и факти за словенечкиот реализам. 2. Текстовни стратегии на реалистичкото писмо. 3. Типологија на реализмот во Словенија (фолклорен, преоден, висок). 4. Фран Левстик (Мартин Крпан, 1858) 5. Јосип Јурчич (Десеттиот брат, 1866) 6. Иван Тавчар (Височка хроника, 1919) 7. Симон Грегорчич. 8. Симон Јенко. 9. Јанко Керсник. 10. Антон Ашкерц. IV. 1. Контекст и факти за словенечката модерна. 2. Суб-формации на словенечката модерна. 3. Стратегии на модернистичкото писмо. 4. Симболизам. 5. Драготин Кете (Поезија, 1900). 6. Импресионизам. 7. Јосип Мурн (Песни и романи, 1903) 8. Натурализам 9. Иван Цанкар (Куката на Марија Помошничка, 1904). 10. Иван Цанкар (Кралот на Беатјнова, 1902) 11. Иван Цанкар (Лепа Вида, 1912). 12. Отон Жупанчич.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	90 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		30 часови

		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови		
		16.2	Самостојни задачи	10 часови		
		16.3	Домашно учење	10 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	60 бодови			
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	20 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Pogačnik, Jože in Zadavec, Franc	Zgodovina slovenskega slovstva. Slovenska književnost 1	DZS, Ljubljana.	1998.
	2.	Slodnjak, Anton	Istorija slovenačke književnosti		1972.	

		3.	Zdravec, Franc	Slovenska književnost II	DZS, Ljubljana.	1999.
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Kos, Janko	Pregled slovenskega slovstva	DZS, Ljubljana.	1998.
		2.	Котеска, Јасна	Антон Томаж Линхарт: „Веселиот ден или Матичек се жени“ - Монографија	Универзитет Свети Кирил и Методиј, Скопје.	
		3.	Kos, Janko	Prešern in njegova doba	Zavod za uzbenike i nastavna sredstva, Beograd.	1991.
		4.	Pogačnik, Jože	Norme i forme	Prosveta, Beograd.	.1981.
		5.	Bernik, France	Tipologija Cankarjeve proze	Cankarjeva založba, Ljubljana.	1983.

1.	Наслов на наставниот предмет	Нова бугарска книжевност			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3 година 6 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Ангелина Бановиќ-Марковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции):	Студентот се здобива со литературно-историски и литературно-теориски компетенции за проучување на бугарската литература, развива способност за истражувачка работа, за литературна анализа на релација текст-текст и текст-контекст			

11.	Содржина на предметната програма:			
	I . Претпросветителство и просветителство: Паисиј Хилендарски, Софрониј Врачански			
	II . Романтизам: Георги Сава Раковски, Петко Р. Славејков: „Изворот на Белоногата”, Христо Ботев: „Поезија”			
	III. Протореализам: Васил Друмев – општо; Илија Р. Бл’сков – општо; Добри Војников: „Криворазбрана цивилизација”			
	IV. Реализам: Љубен Каравелов: „Мамино галениче“; Иван Вазов: „Под игото”; Алеко Константинов: „Бај Гањо”; Пенчо П. Славејков (општо); Елин Пелин: „Под манастирската лоза”			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	90 часови		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови
		16.2	Самостојни задачи	10 часови
		16.3	Домашно учење	10 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	60 бодови	
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови	
	17.3.	Активност и учество	10 бодови	
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Светлозар Игов	„История на българската литература“	„Ciela“, София	2001.
	2.	Иван Радев	„История на българската литература през възраждането“	София	1997.
	3.		Специализиран портал „LiterNet“ (http://www.liternet.bg)		
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.		„Словото“ – Българска виртуална библиотека (http://www.slovo.bg)		
	2.		„Българска Народна Библиотека“ (http://www.narodnabiblioteka.info/index.php/start)		
	3.				
	4.				
	5.				

VI семестар

Задолжителен предмет за насоката

МЕТОДИКА НА НАСТАВАТА ПО МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК 2 (Теориски основи на методиката на наставата по македонски јазик + Практика на наставата по македонски јазик 2)

1.	Наслов на наставниот предмет	Теориски основи на методиката на наставата по македонски јазик			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Македонски јазик - наставен модул			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3 година 6 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	д-р Живко Цветковски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	положен испит од предметот Увод во методиката на наставата по м. ј.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со теориските основи на методиката на наставата по македонски јазик, со принципите и со методите во наставата по м.ј. како мајчин, со формите на организација на наставната работа по предметот м. ј., како и со начините на организирање на часот.				
11.	Содржина на предметната програма: Општите и специфичните дидактички принципи во наставата по македонски јазик. Корелација на предметот мак. ј. со другите образовни подрачја и нивната поврзаност во одделните степени од образованието. Јазикот во училиштето како фактор за општиот развој и за логичкото мислење. Методи во наставата по македонски јазик. Организирање на часот.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	60 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	

16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи	часови	
			16.2	Самостојни задачи	часови	
			16.3	Домашно учење	часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	60 бодови			
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	30 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Паноска д-р Ружа	Методика на наставата по македонски јазик.	Просветно, дело, Скопје	1980
		2.	Poljak, Vladimir:	Didaktika	Didaktika. Zagreb, Skolska knjiga	1985
		3.	Николиќ, Милија	Методика наставе српскохрватског језика и књижевности.	Београд, ЗУНС	1988
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Педагошки енциклопедии. Наставни програми по македонски јазик за основно и за средно обртзовани		
		2.		списание Литературен збор - статии од делот Настава		
3.						
4.						
	5.					

1.	Наслов на наставниот предмет	Практика на наставата по македонски јазик 2			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Македонски јазик - наставен модул			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4 година 8 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	м-р Гордана Алексова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по предметот Практика на наставата по македонски јазик 1. Положени испити од предметите што ја проучуваат проблематиката на современиот македонски јазик, испитите од Увод во методиката на наставата по м. ј. и Теориски основи на методиката на наставата по македонски јазик, како и од Историја на македонскиот јазик и Дијалектологија на македонскиот јазик.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Усовршување на стекнатите знаења и способности за практична реализација на наставните содржини во училиште.				
11.	Содржина на предметната програма: Методика на одделните наставни подрачја по предметот македонски јазик – практична примена.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	60 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	20 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	часови	
		16.2	Самостојни задачи	40 часови	
		16.3	Домашно учење	часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	3010 бодови		
	17.3.	Активност и учество	бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Паноска, д-р Ружа	Методика на наставата по македонски јазик	Просветно дело, Скопје	1980
	2.	Николиќ, Милија	Методика наставе српскохрватског језика и књижевности	Београд, ЗУНС	1988
	3.	Rosandic, Dragutin	Metodika knjizevnog odgoja i obrazovanja.	Skolska knjiga, Zagreb	1988
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Tezak, Stjepko	Teorija i praksa nastave hrvatskog jezika 1 i 2.	Zagreb, Skolska knjiga	1996
	2.		списание Литературен збор - статии од делот Настава		
	3.		Педагошки енциклопедии		
	4.		Наставни програми по македонски јазик за основното и за средното образование	Министерство за образование и наука на РМ	
	5.				

Изборни предмети листа 1

1.	Наслов на наставниот предмет	Нова македонска книжевност 2
2.	Код	
3.	Студиска програма	Македонски јазик и јужнословенски јазици
4.	Организатор на студиската програма	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје

	(единица, односно институт, катедра, оддел)	Катедра: македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3 година 5 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Венко Андоновски, ас. м-р Искра Тасевска - Хаџи-Бошкова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нова македонска книжевност 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Студентите треба да стекнат претстава за натализијата (генолошките услови за раѓањето) на индивидуалната поезија и драмата во македонскиот книжевен XIX век 2. Да стекнат основни и специјални знаења за стилската формација романтизам и да можат да ги истакнат сличностите и разликите меѓу европскиот романтизам и македонскиот „романтизам“, со посебно истакнување на отстапувањата на македонскиот „романтизам“ од јужнословенските книжевности 3. Да стекнат претстава како се родени македонската лингвистика, публицистика и имагологија (како дел од идната културологија)				
11.	Содржина на предметната програма: Раѓањето на поезијата: “стихови на глас трпезечки” издлабени во камен: скаменувањето на говорот. Иронијата во “камените стихови” и првата метафора. Претходница: записите на маргините од скрипторските центри - прва македонска индивидуална, но анонимна реторика и стилистика. Зборникот на Миладиновци: фондусот на идната индивидуална поезија. Жинзифов: план на содржината. Миладинов: план на содржината. Жинзифов и Миладинов: форма на поетскиот дискурс. Романтичарската гласовна структура на нивните песни. Константин Миладинов: европската романтичарска доминанта во неговата поезија. Топос/утопос: овде/таму. Форма: огледалноста на стихот и песната. Романтичарскиот ерос кај Миладинов и романтичарскиот Танатос кај Жинзифов. Романтичарската топичка тријада: мајка - жена - татковина. Совпаѓања и разлики меѓу европската и македонската романтичарска поезија. Раѓањето на драмата: Џинот. Каков ненапишан драмски дијалог/монолог стои меѓу Џинот и Чернодрински? Цепенков и неговата драма за Црне Војвода. Мачното раѓање/усвојување на правилото на жанрот драма - драматуршки вредности и слабости. Раѓањето на лингвистиката и публицистиката: К.П.Мисирков. Раѓањето на македонската имагологија: Жинзифов и неговите анти-глобалистички ставови за Европа (Франција).				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				

13.	Вкупен расположив фонд на време	90 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часови	
		16.2	Самостојни задачи	5 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	5 бодови		
	17.3.	Активност и учество	5 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач
	1.	Тодоровски,	Македонската	Матица, Скопје	2007

		Гане	книжевност во XIX век1 и 2,			
	2.	Вангелов, Атанас	„Поетиката на Константин Миладинов и рускиот романтизам“, во Исказот и стварноста		1995	
	3.	Андоновски, Венко	Македонска книжевна генологија - XIX век (Натализација на книжевните жанрови)	Табернакул, Скопје	во печат	
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Конески, Блаже	За литературата и културата	Здружени македонски издавачи	1981
		2.	Тодоровски, Гане	Книга за Џинот	Матица, Скопје	2004
		3.				
		4.				
		5.				

1.	Наслов на наставниот предмет	Нова српска книжевност			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4 година 7 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5

8.	Наставник	проф. д-р Виолета Пирузе-Тасевска ас. м-р Трајче Стамески (вежби)		
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Запознавање на студентите со периодизацијата на новата српска литература, жанровска класификација и стилско- формациската последователност; 2. Просветителските тенденции, обележја и претставници преку соодветните дела; 3. Студентите да се обучат за практично препознавање на романтичарските феномени (тематско-мотивски специфики, жанровски разновидности и импулсите од светските книжевни текови). 4. Запознавање на студентите со периодизацијата на реализмот и модерната во српската книжевност, жанровска класификација и стилско- формациската последователност; 5. Промислување на реализмот како значајна епоха во српската книжевност и основа за новите развојни тенденции во српската култура; 6. Препознавање и диференцирање на епохата на српската модерна, претставници и обележја како основа за развојот на современата српска книжевност.			
11.	Содржина на предметната програма: Почетоците на новата српска книжевност и нејзините претставници, периодот на просветителството и фазите во романтичарската епоха. Период на реализмот, најзначајните претставници и период на модерната (поезијата и прозата во почетокот на 20 век), главни одлики и претставници.			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	90 часови		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови
		16.2	Самостојни задачи	10 часови
		16.3	Домашно учење	10 часови

17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		80 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби		бодови		
	17.3.	Активност и учество		10 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа		10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)			до 50 бода	5 (пет) (F)	
				од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
				од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
				од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
				од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
				од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Јован Деретиќ	„Историја српске књижевности“	Нолит	1983
		2.	Милорад Павиќ	„Раѓање нове српске књижевности	СКЗ	1983
		3.	Предраг Палавестра	„Поетика српске књижевности“	„Филип Вишњиќ“	1997
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Јован Скерлиќ	„Историја нове српске књижевности“	СКЗ	1914
		2.	Предраг Палавестра	„Историја модерне српске	„Милиќ Ракиќ“	1990

				књижевности“““		
		3.	Јован Деретић	„Српски роман од 1800 до 1950“	Нолит	1981
		4.	Драгиша Живковић	„Европски оквири српске књижевности 1-3“	Просвета	1994
		5.	Виолета Пирузе-Тасевска	„Толкувања и вредности“	Детска радост	1997

1.	Наслов на наставниот предмет	Нова хрватска книжевност			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Македонски јазик и јужнословенски јазици - наставна насока (Втор, избран модул)			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3 година 5 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Венко Андоновски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите (во еден семестар) да се запознаат со стилските формации романтизам, реализам и модернизам во хрватската книжевност од XIX век, преку најважните претставници и дела од овој период.				
11.	Содржина на предметната програма: Илиризам и романтизам во хрватската книжевност. Илирското движење како културно-национално и политичко движење. Људевит Гај и неговата културно-политичка мисија. Создавањето културни институции во Хрватска: Илирски народни театар, Матица хрватска, Илирска читаоница. Свеучилиште, ХАЗУ. Списанија. Поезијата на романтизмот: Станко Враз, Петар Прерадовиќ. Процентот на поемата: „Смртта на Смаил-ага Ченгик“. Интертекстуалните релации на поемата со „Гробничко поље“ на Демертер.				

	<p>Процентот на драмата: „Теуга“ на Димитрија Деметер. Од романтизам кон протореализам - раѓање на историскиот роман на Аугуст Шеноа - „Златото на златарот“.</p> <p>Реалистичката стилска доминанта во хрватската книжевност. Анте Ковачиќ: „Во регистратурата“.</p> <p>Реализмот. Траги од романтизам, натурализам, фантастика. Цитиран жанр: сказната како биографија на Лаура. Јоспи Козарац и регионализмот: „Бисер Ката“ и „Тена“. Натурализмот: Еуген Кумичиќ и неговата верзија на „натурализам“ во „Госпоѓа Сабина“.</p> <p>Протомодернизам и модернизам - Јанко Лесковар и неговите раскази "Misao na vječnost" и "Poslije nesreće" како пат од високоразвиен психолошки реализам кон модернизам од фројдовско-ајнштајновски исход. Модернизмот во драмата: „Еквиноцио“ на Иво Војновиќ. Модернизмот во прозата на А.Г. Матош. Симболизмот во поезијата на Матош.</p>			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	90 часови		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови
		16.2	Самостојни задачи	10 часови
		16.3	Домашно учење	10 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	80 бодови	
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	5 бодови	
	17.3.	Активност и учество	5 бодови	
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Živančević, Milorad; Frangeš, Ivo	Povijest hrvatske književnosti, knj. 4 ("Ilirizam-realizam) i knj.5 ("Modernizam")	Liber - Mladost, Zagreb	1975
	2.	Повеќемина различни критичари	Поговори за писателите застапени во програмата во едицијата "Pet stoljeća hrvatske književnosti"	Matica hrvatska i Zora, Zagreb	1968 и натаму
	3.				
22.2	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Nemes, Krešimir	Povijest hrvatskog romana (od početaka do kraja XIX stoljeća)	Znanje, Zagreb	1994

VII семестар

Задолжителен предмет за насоката

1.	Наслов на наставниот предмет	Методика на наставата по книжевност 1
2.	Код	
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и јужнословенски книжевности

4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4 година 7 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Јасна Котеска ас. м-р Трајче Стамески (вежби)			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со Методиката на наставата по книжевност, стекнување методско-дидактичка компетентност за наставата во средните училишта, посетување хоспитациски часови и изведување пробни часови во средните училишта.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Вовед во методиката на наставата по книжевност. 2. Предметот на методиката на наставата по книжевност. Теоријата на рецепцијата. Теоријата на трансферот. 3. Што е книжевност? Книжевноста како наставен предмет. 4. Методологија и методика. Врските на методиката со науката за книжевноста, педагогијата, психологијата, лингвистиката, стилистиката, естетиката, етиката, историјата, библиотекарството и други. 5. Наставниот час по книжевност. Типови на наставен час. 6. Структурни модели на наставниот час. Организирање на наставниот час. 7. Наставни средства и помагала во наставата по книжевност. Наставата по книжевност и медиумската култура (филм, интернет во наставата по книжевност). 8. Читанка. Читање. Училишна задача. 9. Учење (моделот Дејвид Колб). Стили на учење (Хани и Мамфорд). 10. Ученикот и наставникот во наставата. Тимска работа на часот (моделот на Џон Адар; моделите на Дрекслер, Сибет и Форестер). 11. Наставна програма. Планирање на наставата по книжевност. 12. Вон - наставно читање и лектира. Вон - наставни активности. Литературни, драмски клубови.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				

13.	Вкупен расположив фонд на време		120 часови		
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности		15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови
			15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	60 часови
16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи	10 часови
			16.2	Самостојни задачи	10 часови
			16.3	Домашно учење	10 часови
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач
	1.	Николовски,	Наставна	Бас-трејд, Скопје	1988.

		Атанас	интерпретација – часот по литература			
	2.	Димова, Виолета	Литературното дело и рецепиентот	Македонска реч, Скопје.	2007.	
	3.	Rosandić, Dragutin	Metodika književnog odgoja i obrazovanja	Školska knjiga, Zagreb.	1989.	
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Showalter, Elaine	Teaching Literature	Blackwell Publishing	2002.	
	2.	Иглтон, Тери	Литературни теории	Тера Магика, Скопје.	2000.	
	3.	Ingarden, Roman	O saznavanju književnog umetnickog djela	Srpska književna zadruga, Beograd.	1971.	
	4.	Jaus, Hans Robert	Estetika recepcije	Nolit, Beograd.	1978.	
	5.	Kolb, David	Experiential Learning	Prentice Hall, New Jersey.	1984.	

Изборни предмети листа 1

1.	Наслов на наставниот предмет	Современа македонска книжевност 1
2.	Код	
3.	Студиска програма	
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: македонска книжевност и јужнословенски книжевности

5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4 година 7 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Весна Мојсова-Чепишевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Оспособување за познавање и почитување на културно-општествените прилики во кои се развива македонската современа книжевност; 2. Развивање вештини за синтетичко-аналитичко и критичко-творечко мислење преку работата врз конкретни текстови од македонската современа книжевност; 3. Поврзување на знаењата од другите книжевни дисциплини преку употреба на веќе усвоената книжевно-теоретска терминологија со што се развива и поттикнува вештината за изучување и проследување на македонската современа книжевност во контекст (особено) на јужнословенските, но и на балканските литератури.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Македонскиот поетски дискурс од К. Рацин до постмодерната генерација 1. а. Редифиниции на периодизациите на македонската поезија 1. б. Метафоричко / метонимиско структурирање на македонската современа песна 1. в. Експресионистички импулси во современа македонска поезија 1. г. Симболистички импулси во современата македонска поезија 1. д. Надреалистички импулси во современата македонска поезија 2. Македонска драма 2. а. Македонската битова драма (конституција на жанрот; битовскиот драмски простор, време и лица) 2. б. Македонска современа драма (модернизам; од модерна кон постмодерна драма, најнови тенденции)				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	90 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски,	30 часови	

			аудиториски), семинари, тимска работа			
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови		
		16.2	Самостојни задачи	10 часови		
		16.3	Домашно учење	10 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	70 бодови			
	17.2.	Успешно реализирани лаборато- риски/аудиториски вежби	бодови			
	17.3.	Активност и учество	20 бодови			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Миодраг Друговац	„Историја на македонската книжевност XX век“	„Мисла“	1990.
		2.	Весна Мојсова- Чепишевска	„Рацин и експресионизмот“	„Менора“	2000.
	3.	Јелена Лужина	„Историја на македонската драма	„Култура“	1995	

				(македонска битова драма)“		
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Лидија Капушевска-Дракулевска	„Поетика на несознајното“	„Магор“	2001
		2.	Лидија Капушевска-Дракулевска	„Поетика на изненадувањето“	„Магор“	2003
		3.	Весна Мојсова-Чепишевска	„Лицето на зборовите“	„Култура“	2004
		4.	Наташа Аврамовска	„Во вителот на дереализацијата (дуплото дно на македонската драма)“	„Култура“	2004
		5.	Горан Стефановски	„Мала книга на стапици“	„Табернакул“	2003

1.	Наслов на наставниот предмет	Современи јужнословенски книжевности 1			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4 година 7 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Науме Радически			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Студентот претходно треба да има положено „Реализмот и модерната во словенечката книжевност“, „Реализмот и модерната во српската книжевност“ и			

		„Реализмот и модерната во хрватската книжевност“.		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Квалификувано познавање на развојните специфичности и на највисоките вредности во современите книжевности на другите јужнословенски народи; 2. Можности за аналитичка рецепција на вредносно маркантни автори и дела од книжевностите на другите јужнословенски народи; 3. Оспособеност да може посебните карактеристики и естетски вредности на современите остварувања во другите јужнословенски книжевности да ги афирмира и стручно да ги толкува во рамките на училишното образование, но и во рамките на пошироките културни сфери во Република Македонија, односно во работата на културните институции и на масовните медиуми.			
11.	Содржина на предметната програма: Развојните процеси во јужнословенските книжевности до 2 светска војна; Квалитативни исчекорувања во српската книжевност по Модерната: поезија и раскажувачката проза на В. Петровиќ, раскажувачката, патописната и есеистичката проза на И. Секулиќ; Експресионистичката поезијата и драма на М. Крлежа; Словенечките поети од генерацијата на преминот; П. Јаворов и бугарскиот симболизам; Поетот Д. Дебелјанов; Експресионизмот во српската книжевност - М. Црњански и Р. Петровиќ; Раскажувачкото, романескното и драмското дело на М. Крлежа и А. Цесарец; Раскажувачката и романескната проза на Ф. Бевк и Ј. Козак; Г. Милев и експресионизмот; И. Андриќ; Поезијата на Г. Крклец и Д. Цесариќ; Т. Уевиќ; С. Косовел; Поезијата на Е. Багрјана; Раскажувачката проза на Ј. Јовков; Поезијата на Д. Максимовиќ; Б. Ќосиќ и социјалната литература; Социјалниот реализам во хрватската книжевност: С. Колар и И. Дончевиќ; Социјалната поезија на Т. Селишкар и М. Клопчич; Социјалната проза на П. Воранц и М. Крањец; Иновации во словенечката проза: Ц. Космач; В. Бартол; Социјалните тенденции во делото на Г. Караславов; Надреализмот во српската книжевност.			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	90 часови		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови
		16.2	Самостојни задачи	10 часови
		16.3	Домашно учење	10 часови
17.	Начин на оценување			

	17.1.	Тестови	70 бодови			
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Јован Деретиќ	„Историја српске књижевности“	„Нолит“	1983.
		2.	Антон Слодњак	„Историја словеначке књижевности“	Завод за уџбенике и наставна средства	1972.
		3.	Светлозар Игов	„История на българската литература 1878-1944“	БАН	1991.
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ivo Frangeš	"Povijest hrvatske književnosti"	Nakladni zavod Matice hrvatske	1987.
		2.	Георги Сталев	„Приближувања 1, 2“	„Македонска книга“	1976, 1983.

		3.	Radovan Vučković	"Poetika hrvatskog i srpskog ekspresionizma"	Svjetlost	1979.
		4.	Науме Радически	„Патишта и крстопати низ јужнословенските книжевности“	„Култура“	2004.
		5.	Науме Радически	„Словенска алка“	„Македоника литера“	2012.

1.	Наслов на наставниот предмет	Книжевност за деца 1			
2.	Код				
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3 година 5 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Весна Мојсова-Чепишевска ас. м-р Искра Тасевска-Хаџи-Бошкова (вежби)			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции):	<p>1. Способност за определување и разликување на карактеристиките на жанровската припадност на светската литература за деца;</p> <p>2. Способност на студентот за воспоставување естетска комуникација на литературните дела со другите медиуми: игран филм за деца, анимиран филм, театар, радио–драма за деца и др.;</p> <p>3. Способност за продлабочена и продолжена рецепција на литературата за деца.</p>			
11.	Содржина на предметната програма:	<p>1. Општи проблеми: жанровите во книжевноста за деца, категориите: чудесно, чудно, фантастично, релацијата народна-авторска сказна преку искуствата на М. Цепенков, Ш. Перо, браќата Грим и Х.К.</p>			

	Андерсен. 2. Авторската светска книжевност за деца („Волшебникот од Оз“, „Пинокио“, „Алиса во земјата на чудата“, „Мери Попинс“, „Пипи Долгиот Чорап“, „Двојната Лота“, „Малиот принц“)			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	90 часови		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови
		16.2	Самостојни задачи	10 часови
		16.3	Домашно учење	10 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	70 бодови	
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	бодови	
	17.3.	Активност и учество	20 бодови	
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски		

21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Владимир Проп	„Морфологија на сказната“	„Македонска реч“	2009
	2.	Јадранка Владова	„Литература за деца“	„Ѓурѓа“	2001
	3.	Александар Прокопиев	„Патување на сказната“	„Магор“	1997
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Густав Шваб	„Најубавите митови“	„Просветно дело“	1999
	2.	Мирча Елијаде	„Аспекти на митот“	„Култура“	1992
	3.	Роже Кајоа	„Од бајките до научната фантастика“	„Разгледи“, бр.7	1972, бр.7.
	4.	Владимир Проп	„Историските корени на волшебната приказна“	„Македонска реч“	2009
	5.	Sheldon Cashdon	„The Witch must die-how fairy tales shape our lives“, Basic Books	New York: NY	1999

VIII семестар

Задолжителен предмет за насоката

1.	Наслов на наставниот предмет	Методика на наставата по книжевност 2			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4 година 8 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Јасна Котеска ас. м-р Трајче Стамески (вежби)			
9.	Предуслови за запишување на предметот	потврда за слушани десет хоспитациски часови			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со конкретните методски пристапи во изведувањето различни наставни часови по книжевност и стекнување методско-дидактичка компетентност за наставата по книжевност. Подготовка на наставен план и изведување практичен час по книжевност во средните училишта.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Книжевен текст. Пристап кон книжевното дело. 2. Методички основи за интерпретација на лириката. 3. Методички основи за интерпретација на кратките раскажувачки жанрови и романот. 4. Методички основи за интерпретација на драмата. 5. Наставните часови по историја на книжевноста. 6. Наставните часови по теорија на книжевноста. 7. Наставните часови по критика на книжевноста. 8. Методички пристапи кон анализата на избран автор. 9. Творечката настава по книжевноста. Наставни часови по пишување. Креативно пишување. 10. Пишување стручен труд. Правила на цитирање. Изработка на библиографијата. 11. Наставни часови по говор и говорни вежби. 12. Тестирање. Изработка на тестови. Оценување. 13. Подготовка и одржување на практичниот испит по Методика на наставата по книжевност во средното				

	образование.			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	60 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови
		16.2	Самостојни задачи	10 часови
		16.3	Домашно учење	10 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	40 бодови	
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	40 бодови	
	17.3.	Активност и учество	10 бодови	
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература			

Задолжителна литература					
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Николовски, Атанас	Наставна интерпретација – часот по литература	Бас-трејд, Скопје	1988.
	2.	Димова, Виолета	Литературното дело и рецепиентот	Македонска реч, Скопје.	2007.
	3.	Ќулафкова, Катица (прир.)	Поимник на книжевната теорија	Македонска академија на науките и уметностите, Скопје.	2007.
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Јоусе, В.; Weil, М.	Models of Teaching	Prentice Hall	1986.
	2.	Bigge, M.	Learning Theories for Teachers	Harper & Row	1976.
	3.	Woods, P.	Teacher Strategies	Croom Helm	1980.
	4.	Lyotard, J.F.	The Post Modern Condition: A report on Knowledge	Manchester University Press	1984.
	5.				

Изборни предмети листа 1

1.	Наслов на наставниот предмет	Современа македонска книжевност 2
2.	Код	
3.	Студиска програма	
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра:

		македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4 година 8 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Весна Мојсова-Чепишевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Оспособување за познавање и почитување на културно-општествените прилики во кои се развива македонската современа книжевност; 2. Развивање вештини за синтетичко-аналитичко и критичко-творечко мислење преку работата врз конкретни текстови од македонската современа книжевност; 3. Поврзување на знаењата од другите книжевни дисциплини преку употреба на веќе усвоената книжевно-теоретска терминологија со што се развива и поттикнува вештината за изучување и проследување на македонската современа книжевност во контекст (особено) на јужнословенските, но и на балканските литератури.				
11.	Содржина на предметната програма: 1.Македонскиот современ расказ 1.а.. Конституција на жанрот, македонскиот расказен дискурс од К. Рацин до постмодерната генерација 1. б. Македонски фантастичен расказ: фантастика со клуч, традиционална (романтичарска) фантастика, фолклорна фантастика, ониричка фантастика, алегориска фантастика, фантастика на апсурд и нова поетска фантастика 2. Македонски современ роман 2.а. Конституција на жанрот, македонскиот романескнен дискурс од С. Јаневски до постмодерната генерација				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	90 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	

16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи	10 часови	
			16.2	Самостојни задачи	10 часови	
			16.3	Домашно учење	10 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		70 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби		бодови		
	17.3.	Активност и учество		20 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа		10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Миодраг Друговац	„Историја на македонската книжевност XX век“	„Мисла“	1990
		2.	Христо Георгиевски	„Македонскиот роман 1952-2000“	Матица Македонска	2002
	3.	Лидија Капушевска-Дракулевска	„Во лавиринтите на фантастиката (Фантастичниот расказ во македонската	„Магор“	1998	

				литература)“		
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Јасна Котеска	„Постмодернистички литературни студии“	„Македонска книга“	2002
		2.	Ангелина Бановиќ-Марковска	„Хипертекстуални дијалози“	„Магор“	2004
		3.	Весна Мојсова-Чепишевска	„Мал книжевен тестамент“	„Македонска реч“	2007
		4.	Данило Коцевски	„Модерно и постмодерно“	„Македонска книга“	1993
		5.	Роберт Алаѓозовски	„Обвинети за постмодернизам“	„Магор“	2003

1.	Наслов на наставниот предмет	Современи јужнословенски книжевности 2			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: македонска книжевност и јужнословенски книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4 година 8 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Науме Радически			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Студентот претходно треба да има положено „Реализмот и модерната во српската книжевност“ и „Реализмот и модерната во хрватската книжевност“.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции):	1. Квалификувано познавање на развојните специфичности и на највисоките вредности во современите книжевности на другите јужнословенски народи;			

	<p>2. Можности за аналитичка рецепција на вредносно маркантни автори и дела од книжевноста на другите јужнословенски народи;</p> <p>3. Оспособеност да може посебните карактеристики и естетски вредности на современите остварувања во другите јужнословенски книжевности да ги афирмира и стручно да ги толкува во рамките на училишното образование, но и во рамките на пошироките културни сфери во Република Македонија, односно во работата на културните институции и на масовните медиуми.</p>			
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Развојните процеси во јужнословенските книжевности по Втората светска војна; Модернистичкото движење и конфронтациите во 50-тите години; Повоеното творештво на О. Давичо; Романсиерот М. Лалиќ; Романите на Д. Ќосиќ; Поезијата на Д. Костиќ; Неосимболизмот во српската поезија (Б. Миљковиќ); Поезијата на В. Попа, М. Павловиќ и С. Раичковиќ; Романите на М. Селимовиќ; Прозата на Д. Киш, Б. Пекиќ и М. Павиќ; Поезијата на И. В. Лалиќ и М. Беќковиќ; Поезијата на Ј. Каштелан; Р. Маринковиќ како раскажувач, драматург и романсиер; Прозаистот В. Десница; Романите на М. Божиќ; Поезијата на Ш. Вучетиќ; Поезијата на С. Михалиќ; Поезијата на В. Парун; Прозното творештво на С. Новак; Избор од повоеното творештво на М. Крањец и Ц. Космач; А. Инголич; Поезијата на М. Бор; Нови поетски појави: И. Минати, Л. Кракар; Зборникот Песни на четворицата - К. Кович, Ц. Злобев, Ј. Менарт, Т. Павчек; Прозното творештво на В. Зупан; Драмското творештво на Д. Зајц и Д. Јовановиќ; Прозата и драмата на Р. Шелиго; Поезијата на Б. Димитрова; Прозното творештво на Е. Станев; Творештвото на Н. Хајтов; Нови појави и вредности во бугарската поезија: П. Пенев, Љ. Левчев, Д. Дамјанов, С. Цанев; Прозното творештво на Ј. Радичков.</p>			
12.	<p>Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)</p>			
13.	Вкупен расположив фонд на време	90 часови		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови
		16.2	Самостојни задачи	10 часови
		16.3	Домашно учење	10 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		70 бодови
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби		10 бодови

	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Јован Деретиќ	„Историја српске књижевности“	„Нолит“	1983.
		2.	Антон Слодњак	„Историја словеначке књижевности“	Завод за уџбенике и наставна средства	1972.
		3.	Светлозар Игов	„Историја нове бугарске књижевности“	„Филип Вишњиќ“	2004.
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ivo Frangeš	"Povijest hrvatske književnosti"	Nakladni zavod Matice hrvatske	1987.
		2.	Георги Сталев	„Приближувања 1, 2“	„Македонска книга“	1976, 1983.
3.		Науме Радически	„Патишта и крстопати низ јужнословенските книжевности“	„Култура“	2004.	
	4.	Науме Радически	„Словенска алка“	„Македоника литера“	2012.	

		5.				
--	--	----	--	--	--	--

1.	Наслов на наставниот предмет	Книжевност за деца 2				
2.	Код					
3.	Студиска програма					
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонска книжевност и јужнословенски книжевности				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година/семестар	3 година 6 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5	
8.	Наставник	проф. д-р Весна Мојсова-Чепишевска ас. м-р Искра Тасевска-Хаџи-Бошкова (вежби)				
9.	Предуслови за запишување на предметот	/				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Способност за определување и разликување на карактеристиките на жанровската припадност на македонската и јужнословенската литература за деца; 2. Способност на студентот за воспоставување естетска комуникација на литературните дела со другите медиуми: игран филм за деца, анимиран филм, театар, радио–драма за деца и др.; 3. Способност за продлабочена и продолжена рецепција на литературата за деца.					
11.	Содржина на предметната програма: 1. Фолклорни лирски жанрови за деца и македонското искуство 2. Македонска книжевност за деца: жанровска поделба и нејзините најистакнати претставници (В. Николески, В. Куноски, С. Јаневски, Ж. Чинго, С. Тарапуза, П.М.Амдреевски, В. Подгорец, О. Николова, Б. Смаќоски, Г. Петрески, Ј. Влдова) 3. Јужнословенската книжевност за деца преку своите најистакнати претставници (Ј.Ј. Змај, И. Андриќ, О. Жупанчич, Б. Копиќ, Д. Максимовиќ)					
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)					

13.	Вкупен расположив фонд на време		90 часови		
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности		15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови
			15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови
16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи	10 часови
			16.2	Самостојни задачи	10 часови
			16.3	Домашно учење	10 часови
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач
	1.	Александар	„Патувањата на	„Магор“	1997

		Прокопиев	сказната“			
	2.	Миодраг Друговац	„Македонската книжевност за деца и младина“	„Детска радост“	1996	
	3.	Мурис Идзризовиќ	„Македонската литература за деца“	„Наша книга“	1988	
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Владимир Проп	„Морфологија на сказната“	„Македонска реч“		2009
	2.	Видое Подгорец	„Сопатници на детството“	НИО „Просветен работник“		1982
	3.	Роже Кајоа	„Од бајките до научната фантастика“	„Разглед“, бр.7		1972
	4.	Јадранка Владова	„Литература за деца“	„Ѓурѓа“		2001
	5.	Весна Мојсова- Чепишевска	„За уметничката сказна „Шеќерна приказна““ во „Литературни преокупации“	Менора		2000

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ - ЛИСТА 2

ОД МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК

	Македонскиот јазик во балкански контекст	30	0	македон.	Нема	5
	Морфологија на СМЈ	30	30	македон.	Нема	5
	Фразеологија на МЈ	30	30	македон.	Нема	5
	Лексикологија на МЈ	30	30	македон.	Нема	5
	Зборообразување на СМЈ	30	30	македон.	Нема	5
	Синтакса на СМЈ	30	30	македон.	Нема	5
	Лингвостилистика на СМЈ	30	30	македон.	Нема	5
	Психолингвистика	30	30	македон.	Нема	5
	Социолингвистика	30	30	македон.	Нема	5
	Семантика	30	30	македон.	Нема	5
	Ономастика	30	30	македон.	Нема	5
	Јазик, култура, идентитет			македон.		5
	Основи на врзаниот текст	30	30	македон.	Нема	5
	Комуникација и реклама	30	15	македон.	нема	5
	Креативност во рекламирањето	30	15	македон..	нема	5
	Македонски јазик за странски студенти 1 (почетен курс)	30	30	македон..	Нема	5

	Македонски јазик за странски студенти 2 (почетен курс)	30	30	македон..	Нема	5
	Македонски јазик за странски студенти 3 (среден курс)	30	30	македон..	Нема	5
	Македонски јазик за странски студенти 4 (среден курс)	30	30	македон..	Нема	5
	Македонски јазик за странски студенти 5 (напреден курс)	30	30	македон..	Нема	5
	Македонски јазик за странски студенти 6 (напреден курс)	30	30	македон..	Нема	5
	Правопис и правоговор	30	30	македон..	Нема	5
		30	30	македон..	Нема	5
		30	30	македон..	Нема	5
		30	30	македон..	Нема	5

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ - ЛИСТА 2

ОД ХРВАТСКИ, ВЛАШКИ

КОД	Наслов на предметот	Предавања (часови/ сем.)	Вежби (часови/сем.)	Наставен јазик	Преду слов	Кредити
	Хрватски јазик 1	30	30	Македонски	Нема	5
	Хрватски јазик 2	30	30	Македонски	Има	5
	Хрватски јазик 3	30	30	Македонски	Има	5
	Хрватски јазик 4	30	30	Македонски	Има	5
	Влашки јазик и култура 1	30	30	Македонски	Нема	5
	Влашки јазик и култура 2	30	0	Македонски	Има	5
	Влашки јазик и култура 3	30	0	Македонски	Има	5
	Влашки јазик и култура 4	30	0	Македонски	Има	5

ЗАБЕЛЕШКА: Во продолжение се наведени програмите на предметите кои не се составен дел на модул. Предметите што се нудат и како слодобни изборни и како составен дел на модул се претставени погоре.

1.	Наслов на наставниот предмет	Правопис на современиот македонски јазик (Правопис на СМЈ)		
2.	Код			
3.	Студиска програма	слободен изборен		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус		
6.	Академска година/семестар	1 година 1 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити
8.	Наставник	проф. д-р Станислава-Саша Тофоска		
9.	Предуслови за запишување на предметот			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): правилен изговор на гласовите на современиот македонски стандарден јазик; коректно писмено изразување според правописните правила на современиот македонски стандарден јазик; создавање навики за редовно користење со Правописот и правописните речници на македонскиот литературен јазик			
11.	Содржина на предметната програма: Изучување на правилниот изговор и правописот на гласовите, правописните правила на македонскиот стандарден јазик (гласовните промени, употребата на големата буква, слеаното и разделеното пишување на зборовите, употребата на правописните и интерпункциските знаци, скратувањето на зборовите и значењето на скратениците, делењето на зборовите на слогови.			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	100 часови		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	часови

		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
17.1.	Тестови		90 бодови		
17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби		бодови		
17.3.	Активност и учество		5 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа		5 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Конески Бл.:	Грамматика на македонскиот литературен јазик	Култура	1982
	2.	Видоески Б., Димитровски Т., Конески К., Угринова - Скаловска Р.	Правопис на македонскиот литературен јазик.	Просветно дело	2000
	3.	Конески К.	Правописен речник на македонскиот литературен јазик	Просветно дело	1999

	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				
		4.				
		5.				

1.	Наслов на наставниот предмет	Современ македонски јазик1			
2.	Код				
3.	Студиска програма	јазични студиски групи на Филолошки факултет „Блаже Конески“ и слободен изборен			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година 1 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Татјана Гочкова-Стојановска, проф. д-р Анета Дучевска, проф. д-р Симон Саздов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Совладување на знаењата за функцијата на гласовите во јазчниот текст на македонскиот јазик. 2. Совладување на правилната дикција и стандардниот говор. 3. Стекнување знаења за врската меѓу македонската фонетика и правопис, објаснување на принципите на македонскиот фонетски/фонолошки правопис.				

11.	Содржина на предметната програма: Правопис/правоговор: Гласовни промени. Едначење по звучност. Употреба на голема буква. Слеано и разделено пишување. Скратеници. Транскрипција на туѓите имиња. Правописни и интерпункциски знаци. Усвојување и правилен изговор на акцентот на одделните зборови, акцентските целисти и клитичките изрази. Артикулациска и акустичка фонетика: преглед на гласовите во современиот македонски стандарден јазик.			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	100 часови		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови
		16.2	Самостојни задачи	10 часови
		16.3	Домашно учење	20 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	60 бодови	
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	бодови	
	17.3.	Активност и учество	20 бодови	
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар		

20.	Јазик на кој се изведува наставата				македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата				Евалуација / самоевалуација	
22.	Литература					
Задолжителна литература						
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	1.	Блаже Конески	Граматика на македонскиот литературен јазик	Култура	1967	
	2.	Стојка Бојковска и др.	Општа граматика	Просветно дело	2005	
	3.	Симон Саздов	Современ македонски јазик 1	Табернакул	2007	
22.2	Дополнителна литература					
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	1.	Ружа Паноска	Современ македонски јазик	Филолошки факултет	1987	
	2.	Благоја Корубин	Јазикот наш денешен 1-6	Наша книга, Студентски збор, ИМЈ	1969-2001	
	3.	Божидар Видоески и др.	Правопис на македонскиот литературен јазик	Просветно дело	1998	
	4.	Кирил Конески	Правописен речник	Просветно дело	1999	
	5.	Искра Пановска-Димкова	Практикум по правопис со правоговор	Филолошки факултет „Блаже Конески“	2008	

1.	Наслов на наставниот предмет	Современ македонски јазик 2
2.	Код	

3.	Студиска програма	јазични студиски групи на Филолошки факултет „Блаже Конески“ и слободен изборен			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година 2 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Татјана Гочкова-Стојановска, проф. д-р Анета Дучевска, проф. д-р Симон Саздов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Современ македонски јазик 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Способност за коректно писмено изразување според правописните правила на македонскиот стандарден јазик 2. Способност за анализа на морфемско и морфолошко рамниште. 3. Задлабочени познавања за структурата на зборот и за неговите граматички значења. 4. Упатеност во граматичките категории и во начините на нивно изразување.				
11.	Содржина на предметната програма: Поим за морфологија и морфема. Зборовни групи: менливи (именки, глаголи, придавки, броеви, заменки) и неменливи (прилози, предлози, сврзници, честички, извици, модални зборови). Граматички категории. Зборообразување.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	100 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	

17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби		бодови		
	17.3.	Активност и учество		20 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа		20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)			до 50 бода	5 (пет) (F)	
				од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
				од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
				од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
				од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
				од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Блаже Конески	Граматика на македонскиот литературен јазик	Култура	1967
		2.	Стојка Бојковска и др.	Општа граматика	Просветно дело	2005
		3.	Симон Саздов	Современ македонски јазик 2	Табернакул	2008
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ружа Паноска	Современ македонски јазик	Филолошки факултет	1987
		2.	Благоја	Јазикот наш денешен	Наша книга,	1969-2001

			Корубин		Студентски збор, ИМЈ	
		3.	Лилјана Минова- Ѓуркова (ред.)	Македонски јазик	Универзитет Ополе - Полска	1998
		4.	Татјана Гочкова- Стојановска	Практикум по морфологија	Филолошки факултет „Блаже Конески“	2008
		5.	Кирил Конески (ред.)	Толковен речник на македонскиот јазик, том 1-5	ИМЈ „Крсте Мисирков“	2002-2012

1.	Наслов на наставниот предмет	Современ македонски јазик 3			
2.	Код				
3.	Студиска програма	слободен изборен			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2 година 3 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Славица Велева, проф. д-р Симон Саздов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции):	<p>Студентите се запознаваат со функционалноста на зборовите во рамките на синтаксичките единици. Со структурата на синтаксичките единици (именската група, реченица, сложена реченица). 1. Теоретска основа на синтаксата како дел од науката за јазикот.</p> <p>2. Владеење со структурата на именската група.</p> <p>3. Способност за препознавање и опишување на структурата и функцијата на именската група во реченицата и во текстот.</p>			
11.	Содржина на предметната програма:	Од морфологијата кон синтаксата –морфосинтакса. Синтаксички средства: интонација, конотација,			

	конкретни показатели. Синтаксички односи. Синтаксички единици (именска група, реченица, сложена реченица)			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	100 часови		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови
		16.2	Самостојни задачи	10 часови
		16.3	Домашно учење	20 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	80 бодови	
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	бодови	
	17.3.	Активност и учество	10 бодови	
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација		

22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Минова-Ѓуркова, Л.	Синтакса на македонскиот стандарден јазик		Скопје, 1994
	2.	Минова-Ѓуркова, Л.	Сврзувачките средства во македонскиот јазик		Скопје, 1997
	3.				
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Конески, К.	За македонскиот глагол		Скопје, 1999
	2.				
	3.				
	4.				
	5.				

1.	Наслов на наставниот предмет	Современ македонски јазик 4			
2.	Код				
3.	Студиска програма	слободен изборен			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2 година	7.	Број на ЕКТС кредити	5

		4 семестар			
8.	Наставник	проф. д-р Симон Саздов, проф. д-р Славица Велева			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите се запознаваат со функционалноста на зборовите во рамките на синтаксичките единици. Со структурата на синтаксичките единици (именската група, реченица, сложена реченица).1. Теоретска основа на синтаксата како дел од науката за јазикот. 2. Владеење со структурата на реченицата и сложената реченица. 3. Познавање на модалната и граматичката структура на реченицата и оспособеност за создавање сложени реченици од различен структурен тип.				
11.	Содржина на предметната програма: Модална и граматичка структура на реченицата. Паратакса и хипотакса: синдетон и асиндетон. Класификација на сложените реченици. Врзан текст.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	100 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови		

18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Минова-Ѓуркова, Л.	Синтакса на македонскиот стандарден јазик		Скопје 1994
		2.	Минова-Ѓуркова, Л.	Сврзувачките средства во македонскиот јазик		Скопје, 1997
		3.				
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Конески, К.	За македонскиот глагол		Скопје, 1999
		2.				
3.						
	4.					
	5.					

1.	Наслов на наставниот предмет	старословенски јазик 3			
2.	Код				
3.	Студиска програма	слободен изборен			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2 година 3семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Емилија Црвенковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	старословенски 1 и старословенски 2			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите добиваат продлабочени знаења од старословенскиот јазик преку работа врз оригинални текстови. Се анализираат палеографски и јазично глаголските и кирилските текстови напишани на старословенски и на црковнословенски јазик.				
11.	Содржина на предметната програма: Работа врз оригинални старословенски текстови. Расчитување на scriptura continua, основни елементи на словенската палеографија (глаголска и кирилска). Препознавање на елементите на редакциите.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	100часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10часови	
		16.2	Самостојни задачи	10часови	
		16.3	Домашно учење	20часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80 бодови		

	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	0 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	1. В. Десподова, Л. Славева,	Македонски средновековни ракописи 1,	Институт за старословенска култура, Прилеп	1988
		2.	В. Мошин	Палеографски албум на јужнословенското кирилско писмо	Скопје	1966
		3.	Р. Угринова-Скаловска	Старословенски јазик	УКИМ, Скопје	1997
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	И. Велев, Л. Макаријоска, Е. Црвенковска	Македонски споменици со глаголско и со кирилско писмо	ИМЈ, Скопје	2008
		2.				

		3.				
		4.				
		5.				

1.	Наслов на наставниот предмет	старословенски јазик 4				
2.	Код					
3.	Студиска програма	слободен изборен				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година/семестар	2 година 4семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5	
8.	Наставник	проф. д-р Емилија Црвенковска				
9.	Предуслови за запишување на предметот	старословенски 3				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите се запознаваат со речничкиот фонд на стсл. јазик преку разнородни текстови и речници. Анализа на лексиката како одраз на сликата на светот - културолошки аспекти.					
11.	Содржина на предметната програма: Специфики на лексиката, зборообразувањето и синтаксата. Работа со речници и превод на текстови.					
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)					
13.	Вкупен расположив фонд на време	60часови				
14.	Распределба на расположивото време					
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		30часови	

		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10часови		
		16.2	Самостојни задачи	10часови		
		16.3	Домашно учење	20часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	80 бодови			
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	0 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10бодови			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	ред. З. Рибарова	Речник на црковнословенскиот јазик од македонска редакција	ИМЈ, Скопје	2000-
	2.	Л. Макаријоска	Лексиката на материјалната култура во	ИМЈ, Скопје		

			македонските црковнословенски тектови		
	3.	Т. И. Вендина	Средневековий человек в зеркале старославянского языка	Индрик, Москва	2002
	22.2	Дополнителна литература			
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач
		1.			
		2.			
		3.			
		4.			
		5.			

1.	Наслов на наставниот предмет	Правопис и правоговор			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Слободен изборен			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година 1 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Искра Пановска-Димкова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции):	Усвојување и користење на правописот и правописниот речник на македонскиот јазик. Стекнување знаења за врската меѓу македонската фонетика и правопис, објаснување на принципите на македонскиот фонетски/фонолошки правопис. Совладување и правилно користење на акцентот на зборот, акцентската целост, клитичкиот израз на СМСЈ, интонација на фразата и на текстот на СМСЈ. Совладување на правилна			

	дикција.			
11.	Содржина на предметната програма: Правопис/правоговор: Гласовни промени. Едначење по звучност. Употреба на голема буква. Слеано и разделено пишување. Скратеници. Транскрипција на туѓите имиња. Правописни и интерпункциски знаци. Усвојување и правилен изговор на акцентот на одделните зборови, акцентските целисти и клитички изрази. Усвојување на правилна реченична интонација и правилна дикција.			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	100 часови		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови
		16.2	Самостојни задачи	10 часови
		16.3	Домашно учење	20 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	60 бодови	
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	20 бодови	
	17.3.	Активност и учество	10 бодови	
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	

19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Тодор Димитровски et al.	Правопис на македонскиот литературен јазик	Просветно дело, Скопје	1999
		2.	Искра Пановска- Димкова	Практикум по правопис со правоговор на македонскиот литературен јазик	Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје	2008
		3.	Кирил Конески	Правописен речник на македонскиот литературен јазик	Просветно дело, Скопје	1999
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ирена Савицка, Људмил Спасов	Фонологија на современиот македонски стандарден јазик	Детска радост, Скопје	1987
		2.	Блаже Конески	Грамматика на македонскиот литературен јазик	Култура, Скопје	1987
	3.					
	4.					
	5.					

1.	Наслов на наставниот предмет	Македонскиот јазик во балкански контекст
2.	Код	

3.	Студиска програма	слободен изборен предмет			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3 година 5 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Марјан Марковиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема - изборен предмет			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Студентите стекнуваат генерални познавања за теоријата на јазиците во контакт и за теоретскиот концепт применет врз Балканската јазична заедница.</p> <p>Студентите стекнуваат знаења во врска со историскиот развој на македонскиот јазик во балкански контекст и со дијалектите на македонскиот јазик во балкански контекст.</p> <p>Се стекнуваат и со познавања за структурните балканизми и се запознаваат со резултатите од меѓусебната интерференција на балканските јазици</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Способност за користење со теоретска литература во однос на феноменот на Балканската јазична заедница. 2. Способност за препознавање на балканските карактеристики во македонскиот јазик и познавање на структурните балканизми. 3. Способност за пренесување на знаењето во однос на повеќе теми од областа на балканското јазикознание.. 				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Историскиот развој на македонскиот јазик во балкански контекст. Дијалектите на македонскиот јазик во балкански контекст (со посебен осврт на западното македонско наречје). Македонскиот јазик меѓу балканските словенски и несловенски јазици. Преглед на структурните балканизми. Преглед на балканолошките лингвистички студии (Миклошич, Вајганд, Зандфелд, Јакобсон, Малецки, Голомб, Фридман...). Балкански јазичен сојуз - поим и дефиниција. Тези за Балканскиот јазичен сојуз, тезите за латинско и грчко влијание наспрема тезата за супстратот. Конвергентен и дивергентен развој на балканските јазици. Состав на Балканскиот јазичен сојуз. Број на јазиците-членки на сојузот и нивна класификација. Местото на македонскиот јазик меѓу јазиците од Балканскиот јазичен сојуз.</p>				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	100 часови			
14.	Распределба на расположивото време				

15.	Форми на наставните активности		15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
			15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	часови	
16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи	30 часови	
			16.2	Самостојни задачи	10 часови	
			16.3	Домашно учење	30 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	60 бодови			
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	30 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Петар Хр. Илиевски	Балканолошки лингвистички студии	ИМЈ “Крсте Мисирков,, Скопје	1988
	2.	Блаже Конески	Историја на	Култура, Скопје	1981	

				македонскиот јазик		
		3.	Божидар Видоески	Дијалектите на македонскиот јазик, Том 1	МАНУ, Скопје	1998
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				
		4.				
		5.				

1.	Наслов на наставниот предмет	Комуникација и реклама			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Слободен избран предмет			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година 1 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	
8.	Наставник	доц. д-р Ненад Вујадиновиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции):	Студентите треба да се запознаат со основните принципи на рекламната индустрија, со нејзините практични аспекти и со улогата која комуникацијата ја има во областа на огласувањето. Треба да се оспособат за самостојна анализа на комуникациските аспекти на рекламните решенија и да усвојат основни знаења поврзани со процесот на реализација на релевантни, конзистентни и ефективни мултимедијални кампањи.			
11.	Содржина на предметната програма:	Јазикот и комуникацијата. Функционирањето на јазикот како систем на знаци. Комуникацијата и општеството. Односот помеѓу комуникацијата и потрошувачката. Основите на рекламната индустрија.			

	Улогите и функциите на рекламирањето. Рекламирањето како вид на комуникација. Интегрирани кампањи и нивната ефективност. Ефективните рекламни медиуми (електронски и печатени медиуми, Out-of-home, алтернативни и нови медиуми). Планирање во рекламирањето. Релевантност на рекламните кампањи во однос на потрошувачите и во однос на продуктот (универзалните принципи и значајот на локалниот пристап).			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	75 часови		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови
		16.2	Самостојни задачи	10 часови
		16.3	Домашно учење	10 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	60 бодови	
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	20 бодови	
	17.3.	Активност и учество	10 бодови	
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски		

21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	R. Bugarski,	Uvod u opštu lingvistiku,	Čigoja, Beograd,	1996
		2.	W. Wells, S. Moriarty, J. Burnett,	Advertising Principles & Practice,	Prentice-Hall, Upper Saddle River, New Jersey,	2006
	3.	R. Lane, K. Whitehill King, T. Russell,	Kleppner's Advertising Procedure,	Prentice-Hall, Upper Saddle River, New Jersey,	2008	
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	V. Kodolupi,	Tržišna komunikacija,	Clio, Beograd,	1996
		2.	E. Lič,	Kultura i komunikacija,	XX vek, Beograd,	2002
3.						
	4.					
	5.					

1.	Наслов на наставниот предмет	Креативност во рекламирањето
2.	Код	
3.	Студиска програма	Слободен избран предмет
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус

6.	Академска година/семестар	1 година 2семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	
8.	Наставник	доц. д-р Ненад Вујадиновиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со улогата која креативните процеси, техники и стратегии ја имаат во областа на рекламирањето и стекнување на основни знаења за нивната практична примена во рамките на разновидните форми на комерцијално или непрофитно огласување. Студентите треба да се оспособат за анализа на креативните потенцијали на рекламните кампањи и за понатамошно самостојно развивање на компетенциите во поглед на анализа, имагинација и креација.				
11.	Содржина на предметната програма: Креативност (основни поими). Креативноста и комуникацијата со јавноста. Креативноста во функција на пласирање на маркетиншки пораки. Поврзаноста на истражувањата во рекламирањето со дефинирањето на креативните задачи. Улогата на креативни процеси и на креативни техники во рекламирањето. Креативни стратегии во рекламирањето и нивните различни аспекти. Планирањето на креативните стратегии и нивното спроведување. Креативно пишување во рекламирањето. Пишување за различни медиуми во рамките на рекламната индустрија. Визуелизација во рекламирањето (основни поими). Хумор и рекламирање. Евалуација на ефективноста на рекламните пораки. Креативното огласување како можен начин за решавање на социолингвистички прашања.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	75часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10часови	
		16.2	Самостојни задачи	10часови	
		16.3	Домашно учење	10часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лаборато-			

		риски/аудиторски вежби	20 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	R. J. Sternberg (уп.),	Handbook of Creativity,	Yale University, Connecticut,	1998
		2.	W. Wells, S. Moriarty, J. Burnett,	Advertising Principles & Practice,	Prentice-Hall, Upper Saddle River, New Jersey,	2006
		3.	Dž. Hartli,	Kreativne industrije,	Clio, Beograd,	2007
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	R. Lane, K. Whitehill King, T. Russell,	Kleppner's Advertising Procedure,	Prentice-Hall, Upper Saddle River, New Jersey,	2008
		2.	R. Bugarski,	Lingvistika u primeni,	Čigoja štampa, Beograd,	2007
	3.					
	4.					

		5.				
--	--	----	--	--	--	--

1.	Наслов на наставниот предмет	Македонски јазик за странски студенти 1				
2.	Код					
3.	Студиска програма	Предмет по слободен избор				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година/семестар	1 година 1 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити		
8.	Наставник	проф. д-р Татјана Гочкова-Стојановска, проф. д-р Искра Пановска-Димкова, проф. д-р Анета Дучевска, проф. д-р Симон Саздов, проф. д-р Лидија Аризанковска, м-р Гордана Алексова, м-р Марија Паунова				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции):	<p>Усвојување на јазични компетенции кои соодветствуваат на рамништето А1 според Општата европска рамка за референтност на јазиците. Студентот може да разбира и користи познати секојдневни изрази и најосновни фрази насочени кон задоволување на конкретни потреби. Може да се претстави себеси и другите и може да постави или да одговори на прашања за лични податоци, како местото каде што живее, луѓето што ги познава и работите што ги има. Може да комуницира на едноставен начин до колку соговорникот зборува бавно и јасно и е подготвен да помогне.</p>				
11.	Содржина на предметната програма:	<p>Лексички теми: идентификација и претставување, дом и семејство, временски опфати, превозни средства, храна и пијалаци.</p> <p>Комуникативни модели: Слушање: Препознавање на познати зборови и најосновни фрази за себе, семејството и непосредната околина; Читање: Разбирање на познати имиња, зборови и наједноставни реченици; Зборување: Усвојување на едноставен начин на комуникација, поставување и одговорање едноставни прашања од области на непосредна потреба или за нешта што се многу познати, усвојување едноставни фрази и реченици за да се опише местото на живеење и луѓето од непосредното опкружување; Пишување: куса, едноставна разгледница, формулари со лични податоци.</p> <p>Грамотички содржини: Усвојување на македонската азбука и акцент, Усвојување на ограничен број едноставно граматички структури како меморизиран репертоар во функција на комуникативните модели.</p>				

12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови
		16.2	Самостојни задачи	20 часови
		16.3	Домашно учење	20 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	60 бодови	
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	20 бодови	
	17.3.	Активност и учество	10 бодови	
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература			
	Задолжителна литература			

22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Пановска-Димкова И., Гочкова-Стојановска Т.	„Божилак“ - Учебник по македонски јазик за почетно рамниште	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје	2012
	2.	Минова-Ѓуркова Л.	Грамматика на македонскиот стандарден јазик за странци	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје	2007
	3.	Гочкова-Стојановска Т.	Прирачник со вежби за македонски јазик за странци.	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје	2006
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Kramer Christina E., Митковска, Л.	Macedonian: A Course for Elementary and Intermediate Students	University of Wisconsin Press	2011
	2.	Тасевска Р.	Македонски со мака	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје	2009
	3.	Паноска Р., Џукески А.	Македонски јазик за странци (почетен курс)	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје	1984
	4.	Митковска, Л., Кусевска, М.	Зборувате ли македонски?	Медис-информатика	1995
	5.	Гочкова-Стојановска Т., Бужаровска Е.	Зборувате ли македонски? (Работна тетратка)	Медис-информатика	1995

1.	Наслов на наставниот предмет	Македонски јазик за странски студенти 2
----	------------------------------	--

2.	Код				
3.	Студиска програма	Предмет по слободен избор			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година 2 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	
8.	Наставник	проф. д-р Татјана Гочкова-Стојановска, проф. д-р Искра Пановска-Димкова, проф. д-р Анета Дучевска, проф. д-р Симон Саздов, проф. д-р Лидија Аризанковска, м-р Гордана Алексова, м-р Марија Паунова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Приемен (распределувачки) тест			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Усвојување на јазични компетенции кои соодветствуваат на рамништето А2 според Општата европска рамка за референтност на јазиците. Студентот може да разбира реченици и често користени изрази поврзани со области од најнепосредна важност (на пр. најосновни лични и семејни информации, шопинг, локална географија, вработување). Може да комуницира при едноставни и рутински задачи кои бараат едноставна и рутинска размена на информации за познати или рутински нешта. Може со едноставни термини да опише нешта од својата биографија, непосредната околина и нешта од области на непосредна потреба.				
11.	Содржина на предметната програма: Лексички теми: купување, облека, бои, професии, спорт, хоби, секојдневни активности, потреби и проблеми, култура и туризам Комуникативни модели: Слушање: Разбирање фрази и најчесто користени зборови што се однесуваат на области од најнепосредна лична важност, разбирање на главната поента во куси, јасни, едноставни пораки и соопштенија; Читање: Разбирање на многу куси, едноставни текстови, препознавање конкретни, предвидливи информации во едноставни секојдневни материјали и разбирање на куси лични писма; Зборување: Комуникација во едноставни и рутински задачи кога се бара едноставна и директна размена на информации за познати теми и активности, учество во многу куси социјални конверзации, користење низа фрази и реченици за опишување со едноставни зборови на семејството и другите луѓе, животните услови, образованието и вработувањето; Пишување: куси, едноставни белешки и пораки кои се однесуваат на нешта од области на непосредна потреба, многу кусо лично писмо. Грамматички содржини: Усвојување на едноставни граматички структури.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			

14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности		15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови
			15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови
16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи	20 часови
			16.2	Самостојни задачи	20 часови
			16.3	Домашно учење	20 часови
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач
	1.	Пановска-Димкова И., Гочкова-	„Бокилак“ - учебник по македонски јазик	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ -	2012

		Стојановска Т.	за почетно рамниште	Скопје		
	2.	Минова-Ѓуркова Л.	Грамматика на македонскиот стандарден јазик за странци	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје	2007	
	3.	Гочкова-Стојановска Т.	Прирачник со вежби за македонски јазик за странци	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје	2006	
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Kramer Christina E., Митковска, Л.	Macedonian: A Course for Elementary and Intermediate Students	University of Wisconsin Press	2011
		2.	Тасевска Р.	Македонски со мака	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје	2009
		3.	Паноска Р., Џукески А.	Македонски јазик за странци (почетен курс)	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје	1984
		4.	Митковска Л., Кусевска М.	Зборувате ли македонски?	Медис-информатика	1995
		5.	Гочкова-Стојановска Т., Бужаровска Е.	Зборувате ли македонски? (Работна тетратка)	Медис-информатика	1995

1.	Наслов на наставниот предмет	Македонски јазик за странски студенти 3
2.	Код	
3.	Студиска програма	Предмет по слободен избор
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици

5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2 година 3 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	
8.	Наставник	проф. д-р Татјана Гочкова-Стојановска, проф. д-р Искра Пановска-Димкова, проф. д-р Анета Дучевска, проф. д-р Симон Саздов, проф. д-р Лидија Аризанковска, м-р Гордана Алексова, м-р Марија Паунова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Приемен (распределувачки) тест			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Усвојување на јазични компетенции кои соодветствуваат на рамништето Б1 според Општата европска рамка за референтност на јазиците. Студентот може да ги разбере главните точки на јасен стандарден исказ за познати нешта кои редовно ги среќава на работа, на училиште, при забава и сл. Може да се носи со повеќето ситуации што можат да се појават при патување во областите каде што се зборува македонски јазик. Може да продуцира едноставен врзан текст за познати теми или теми од личен интерес. Може да опише искуства и настани, соништа, надежи и амбиции и концизно да ги даде причините и објаснувањата за своите ставови и планови.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Лексички теми: запознавање и идентификација, место на живеење, купување, плаќање, порачување, храна и пијалаци.</p> <p>Комуникативни модели: Слушање: Разбирање на главните поенти на јасен стандарден говор за познати нешта, разбирање на главната поента на многу радио и ТВ програми за тековни настани или теми од личен или професионален интерес, кога изговорот е релативно бавен и јасен; Читање: Разбирање текстови составени главно од често користен секојдневен јазик или јазик поврзан со професијата и описи на настани, чувства и желби во лични писма; Зборување: Снаоѓање во ситуации при патување во области каде што се зборува македонскиот јазик, учество во конверзација на познати теми, способност за опишување доживувања и настани, соништа, надежи, амбиции, мислења и планови, способност за раскажување на дејства од книга или филм; Пишување: Едноставен врзан текст на познати теми, лични писма со описи на доживувања и впечатоци.</p> <p>Грамматички содржини: Усвојување на често користени грамматички структури и модели поврзани со предвидливи ситуации.</p>				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски,	30 часови	

			аудиториски), семинари, тимска работа			
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови		
		16.2	Самостојни задачи	20 часови		
		16.3	Домашно учење	20 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	60 бодови			
	17.2.	Успешно реализирани лаборато- риски/аудиториски вежби	20 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Алексова, Г.	„Суница“ - учебник по македонски јазик за средно рамниште	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје	2012
	2.	Минова- Ѓуркова Л.	Грамматика на македонскиот стандарден јазик за странци	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје	2007	

		3.	Гочкова-Стојановска Т.	Прирачник со вежби за македонски јазик за странци	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје	2006
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Kramer Christina E., Митковска, Л.	Macedonian: A Course for Elementary and Intermediate Students	University of Wisconsin Press	2011
		2.	Конески К.	Македонски јазик за странци (среден курс)	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје	1985
		3.	Тасевска Р.	Македонски со мака	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје	2009
		4.				
		5.				

1.	Наслов на наставниот предмет	Македонски јазик за странски студенти 4			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Предмет по слободен избор			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2 година 4 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	
8.	Наставник	проф. д-р Татјана Гочкова-Стојановска, проф. д-р Искра Пановска-Димкова, проф. д-р Анета Дучевска, проф. д-р Симон Саздов, проф. д-р Лидија Аризанковска, м-р Гордана Алексова, м-р Марија Паунова			

9.	Предуслови за запишување на предметот	Приемен (распределувачки) тест		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Усвојување на јазични компетенции кои соодветствуваат на рамништето Б2 според Општата европска рамка за референтност на јазиците. Студентот може да ги разбере главните идеи на комплексен текст и на конкретни и на апстрактни теми, вклучувајќи и технички дискусии во своето поле на специјалност. Може да комуницира со степен на течноста и спонтаноста кој овозможува регуларна комуникација со родените говорители без напор за обете страни. Може да продуцира јасен, детален текст за широк опсег на теми и да објасни став за одредена тема укажувајќи на предностите и слабите страни на различните можности.			
11.	Содржина на предметната програма: Лексички теми: празници и поводи, барање работа, патување, слободно време. Комуникативни модели: Слушање: Разбирање подолг говор или предавања и следење отворени комплексни искази на аргументи до колку темата е во доволна мера позната, во голема мера разбирање ТВ вести и програмите за тековни настани, разбирање филмови на стандарден јазик; Читање: Разбирање статии и извештаи што се однесуваат на современи проблеми во кои авторите имаат посебни ставови или гледишта, разбирање современа литературна проза; Зборување: Комуницирање со степен на течноста и спонтаноста што овозможува редовна интеракција со родените зборувачи, активно учество во познати контексти, објаснување и одбранување на сопствени гледишта, употреба на јасни, детални описи за широк опфат на теми од сопствен интерес, објаснување сопствено гледиште на одредена тема претставувајќи ги предностите и слабите страни на различните можности; Пишување: Јасен, детален текст за широк опсег на теми од сопствен интерес, есеј или извештај, пренесување информација или давање образложение за или против одредено гледиште, пишување писма истакнувајќи го личното значење на настаните или искуствата. Грамматички содржини: Поседување на висок степен на контрола на граматичките структури и модели.			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови
		16.2	Самостојни задачи	20 часови
		16.3	Домашно учење	20 часови

17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби		20 бодови		
	17.3.	Активност и учество		10 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа		10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)			до 50 бода	5 (пет) (F)	
				од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
				од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
				од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
				од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
				од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Алексова Г.	„Суница“ - учебник по македонски јазик за средно рамниште	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје	2012
		2.	Минова-Ѓуркова Л.	Грамматика на македонскиот стандарден јазик за странци	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје	2007
		3.	Гочкова-Стојановска Т.	Прирачник со вежби за македонски јазик за странци	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје	2006
	22.2	Дополнителна литература				
Ред.број		Автор	Наслов	Издавач	Година	
1.		Kramer	Macedonian: A Course	University of	2011	

			Christina E., Митковска, Л.	for Elementary and Intermediate Students	Wisconsin Press	
		2.	Конески К.	Македонски јазик за странци (среден курс)	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје	1985
		3.	Тасевска Р.	Македонски со мака	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје	2009
		4.				
		5.				

1.	Наслов на наставниот предмет	Македонски јазик за странски студенти 5			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Предмет по слободен избор			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3 година 5 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	
8.	Наставник	проф. д-р Татјана Гочкова-Стојановска, проф. д-р Искра Пановска-Димкова, проф. д-р Анета Дучевска, проф. д-р Симон Саздов, проф. д-р Лидија Аризанковска, м-р Гордана Алексова, м-р Марија Паунова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Приемен (распределувачки) тест			
10.	Цели на предметната програма (компетенции):	Усвојување на јазични компетенции кои соодветствуваат на рамништето Ц1 според Општата европска рамка за референтност на јазиците. Студентот може да разбира широк опсег на изискателни, подолги текстови, и да го препознае имплицитното значење. Може течно и спонтано да се изразува без многу очигледно да бара соодветен израз. Може флексибилно и ефективно да го користи јазикот за социјални, академски и професионални цели. Може да продуцира јасни, добро структурирани, детални текстови на			

	комплексни теми, покажувајќи контролирана употреба на организациски шеми, конектори и кохезивни средства.			
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Лексички теми: патување низ Македонија, медиуми, образование, музика.</p> <p>Комуникативни модели: Слушање: Разбирање подолг говор дури и кога не е јасно структуриран и кога врските се само имплицирани, а не се експлицитно сигнализирани, разбирање телевизиски програми и филмови без преголем напор; Читање: Разбирање долги и комплексни фактички и книжевни текстови, согледувајќи ги стилските разлики, разбирање специјализирани статии и подолги технички инструкции, дури и кога не се од сопствената област; Зборување: Течно и спонтано изразување, флексибилно и ефективно користење на јазикот за социјални и професионални цели, прецизно формулирање идеи и мислења и вешто надоврзување на исказите на соговорниците, јасни и детални описи на комплексни теми, развивање конкретни поенти и заокружување со соодветен заклучок; Пишување: Јасни, добро структурирани текстови, изразувајќи ги гледиштата во поопширна форма, пишување на комплексни теми во писмо, есеј или извештај, нагласувајќи ги главните точки, избор на соодветен стил.</p> <p>Грамотички содржини: Конзистентно одржување на висок степен на граматичка точност.</p>			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови
		16.2	Самостојни задачи	20 часови
		16.3	Домашно учење	20 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	60 бодови	
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	20 бодови	
	17.3.	Активност и учество	10 бодови	
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови	

18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Дучевска А., Саздов С.	„Виножито“ - учебник по македонски јазик за напредното рамниште	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје	2012
		2.	Минова- Ѓуркова Л.	Грамматика на македонскиот стандарден јазик за странци	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје	2007
		3.	Гочкова- Стојановска Т.	Прирачник со вежби за македонски јазик за странци	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје	2006
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Минова- Ѓуркова Л.	Македонски јазик за странци (напреднат курс)	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје	1985
		2.				
3.						
4.						

1.	Наслов на наставниот предмет	Македонски јазик за странски студенти 6		
2.	Код			
3.	Студиска програма	Предмет по слободен избор		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус		
6.	Академска година/семестар	3 година 6 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити
8.	Наставник	проф. д-р Татјана Гочкова-Стојановска, проф. д-р Искра Пановска-Димкова, проф. д-р Анета Дучевска, проф. д-р Симон Саздов, проф. д-р Лидија Аризанковска, м-р Гордана Алексова, м-р Марија Паунова		
9.	Предуслови за запишување на предметот	Приемен (распределувачки) тест		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Усвојување на јазични компетенции кои соодветствуваат на рамништето Ц2 според Општата европска рамка за референтност на јазиците. Студентот со леснотија може да разбира практично сè што ќе слушне и ќе прочита. Може да резимира информации од различни говорени и пишани извори, реконструирајќи расправи и искази во кохерентна форма. Може спонтано да се изразува, многу течно и прецизно, определувајќи ги и пофините нијанси на значењето дури и во покомплексни ситуации.			
11.	Содржина на предметната програма: Лексички теми: екологија, храна, спорт, културно-уметнички знаменитости. Комуникативни модели: Слушање: Разбирање на секој вид говорен јазик, било да е во живо или преку медиуми, дури и кога е изговорен со голема брзина од роден зборувач; Читање: Разбирање на практично сите форми на пишан текст, вклучувајќи и апстрактни, структурно или лингвистички комплексни текстови, како: прирачници, специјализирани статии и книжевни дела; Зборување: Учество во секоја конверзација или дискусија и користење на идиоматски изрази и колоквијализми, течно изразување и прецизно пренесување и на пофините нијанси на значењето, способност за самокорекција и преформулација, јасен, сосема течен опис или расправа во соодветен стил и со ефективна логичка структура; Пишување: Јасен, сосема течен текст во соодветен стил, комплексни писма, извештаи или статии кои го претставуваат предметот со ефективна логична структура, резимеа или рецензии на професионални или книжевни			

	дела.			
	Грамматички содржини: Одржување конзистентна граматичка контрола на комплексниот јазичен систем.			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови
		16.2	Самостојни задачи	20 часови
		16.3	Домашно учење	20 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	60 бодови	
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	20 бодови	
	17.3.	Активност и учество	10 бодови	
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација		

22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Дучевска А., Саздов С.	„Виножито“ - учебник по македонски јазик за напредното рамниште	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје	2012
	2.	Минова- Ѓуркова Л.	Грамматика на македонскиот стандарден јазик за странци	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје	2007
	3.	Гочкова- Стојановска Т.	Прирачник со вежби за македонски јазик за странци	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје	2006
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Минова- Ѓуркова Л.	Македонски јазик за странци (напреднат курс)	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје	1985
	2.				
	3.				
	4.				
	5.				

1.	Наслов на наставниот предмет	Српски јазик 1
2.	Код	
3.	Студиска програма	Слободен избран предмет
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици

5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година 1 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	
8.	Наставник	доц. д-р Ненад Вујадиновиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите треба да стекнат основни знаења од историјата на српскиот литературен јазик, како и од фонолошкиот и морфонолошкиот систем.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед: историја на книжевниот српски јазик; правописна и јазична реформа на Вук Караџиќ. Правопис: основните одлики на правописот. Фонетика и фонологија: фонетика и фонологија како науки, гласови, образување, слог и граница на слогот, морфонологија, прозодија.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	100 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		60 бодови	
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби		20 бодови	
	17.3.	Активност и учество		10 бодови	
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа		10 бодови	

18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски/српски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ж. Станојчиќ, Љ. Поповиќ,	Грамматика српскога језика - уџбеник за I, II, III и IV разред средње школе,	Завод за уџбенике и наставна средства, Београд,	2002 г.
		2.	М. Стевановиќ,	Савремени српскохрватски језик I, Увод, Фонетика, Морфологија,	Научна књига, Београд,	1989 г.
		3.	Р. Симиќ и др.	Правопис српскога језика са речником,	Унирекс - Никшиќ, Штампа - Београд,	1993 г.
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	М. Пешикан и др.	Правопис српскога језика,	Матица српска, Нови Сад,	1994 г.
		2.				
3.						
4.						

1.	Наслов на наставниот предмет	Српски јазик 2			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Слободен изборен предмет			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година 2семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	
8.	Наставник	доц. д-р Ненад Вујадиновиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Српски јазик 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите треба да стекнат основни знаења од областа на морфологија на српскиот литературен јазик.				
11.	Содржина на предметната програма: Морфологија како наука. Самостојни и несамостојни зборови. Менливост и неменливост. Род, број, падеж. Видови зборови. Промена на именки, придавки, заменки и броеви. Глаголи (глаголски вид и род; лице, време, начин; број и род). Промена на глаголите. Зборообразување (сложенки, полусложенки, изведени зборови). Лексикологија (состав на лексиката, фразеологизми).				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	100часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10часови	
		16.2	Самостојни задачи	10часови	

		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
17.1.	Тестови		60 бодови		
17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби		20 бодови		
17.3.	Активност и учество		10 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа		10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски/српски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Ж. Станојчиќ, Љ. Поповиќ,	Грамматика српскога језика - уџбеник за I, II, III и IV разред средње школе,	Завод за уџбенике и наставна средства, Београд,	2002 г.
	2.	М. Стевановиќ,	Савремени српскохрватски језик I, Увод, Фонетика, Морфологија,	Научна књига, Београд,	1989 г.
	3.				
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година

		1.				
		2.				
		3.				
		4.				
		5.				

1.	Наслов на наставниот предмет	Српски јазик 3				
2.	Код					
3.	Студиска програма	Слободен изборен предмет				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година/семестар	2 година	7.	Број на ЕКТС кредити		
		3 семестар				
8.	Наставник	доц. д-р Ненад Вујадиновиќ				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Српски јазик 2				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите треба да стекнат основни знаења од синтаксата на простата реченица во современиот српски јазик.					
11.	Содржина на предметната програма: Синтакса како наука. Синтакса на реченицата. Зависни и независни реченични конституенти. Синтагми и нивната синтаксичка функција.					
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)					
13.	Вкупен расположив фонд на време	100 часови				
14.	Распределба на расположивото време					

15.	Форми на наставните активности		15.1	Предавања-теоретска настава	30часови
			15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30часови
16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи	10часови
			16.2	Самостојни задачи	10часови
			16.3	Домашно учење	20часови
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		60 бодови	
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби		20 бодови	
	17.3.	Активност и учество		10бодови	
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа		10бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски/српски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач
	1.	Ж. Станојчиќ, Љ. Поповиќ,	Грамматика српскога језика - уџбеник за I, II, III и IV разред средње школе,	Завод за уџбенике и наставна средства, Београд,	2002 г.

		2.	М. Стевановиќ,	Савремени српскохрватски језик II, Синтакса,	Научна књига, Београд,	1989 г.
		3.				
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				
		4.				
		5.				

1.	Наслов на наставниот предмет	Српски јазик 4				
2.	Код					
3.	Студиска програма	Слободен избран предмет				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година/семестар	2 година 4семестар	7.	Број на ЕКТС кредити		
8.	Наставник	доц. д-р Ненад Вујадиновиќ				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Српски јазик 3				
10.	Цели на предметната програма (компетенции):	Студентите треба да се оспособат да ги разбираат и толкуваат прашањата поврзани со проблематиката на сложената реченица.				
11.	Содржина на предметната програма:					

	Сложена реченица. Видови на независни и зависни односи во рамките на сложената реченица. Синтакса на падежите и синтакса на глаголските форми.			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	100 часови		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови
		16.2	Самостојни задачи	10 часови
		16.3	Домашно учење	20 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	60 бодови	
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	20 бодови	
	17.3.	Активност и учество	10 бодови	
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски/српски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација		

22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Ж. Станојчић, Љ.Поповић,	Граматика српскога језика - уџбеник за I, II, III и IV разред средње школе,	Завод за уџбенике и наставна средства, Београд,	2002 г.
	2.	М. Стевановић,	Савремени српскохрватски језик II, Синтакса,	Научна књига, Београд,	1989 г.
	3.				
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.				
	2.				
	3.				
	4.				
	5.				

1.	Наслов на наставниот предмет	Словенечки јазик 1			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Слободен изборен предмет			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2 година 3 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			

9.	Предуслови за запишување на предметот	/		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со историјата на словенечкиот писмен јазик; запознавање со основите на словенечкиот стандарден јазик, неговата фонетика, фонологија, правопис и правоговор.			
11.	Содржина на предметната програма: Вовед: Од историјата на словенечкиот писмен јазик. Фонетика и фонологија. Гласовниот и фонемскиот систем на словенечкиот јазик, гласовни закони и промени. Акцент. Правопис и правоговор.			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	90 часови		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови
		16.2	Самостојни задачи	10 часови
		16.3	Домашно учење	10 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	60 бодови	
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови	
	17.3.	Активност и учество	10 бодови	
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодеветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	словенечки/македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Jug-Kranjec, H.	Slovenščina za tujce	FF, Ljubljana	1992.
	2.	Čuk, M. i dr.	Odkrivajmo slovenščino	FF, Ljubljana	1996
	3.	Markovič A. in dr.	S slovenščino nimam težav	FF, Ljubljana	2003
22.2	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Jurančič, J	Slovenački (slovenski) jezik	DZS, Ljubljana	1971
	2.	Toporišič, J.	Slovenska slovnica	Založba Obzorja, Maribor	2000
	3.	Toporišič, J. (red.)	Slovenski pravopis	ZRC SAZU, Ljubljana	2001
	4.	Pirih Svetina, N., Ponikvar, A.	A,B,C... 1,2,3, gremo	Univerza v Ljubljani, FF, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik, Ljubljana	2008
	5.				

1.	Наслов на наставниот предмет	Словенечки јазик 2
2.	Код	

3.	Студиска програма	Слободен изборен предмет			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2 година 4 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Словенечки јазик 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Изучување на морфологијата на словенечкиот стандарден јазик како дел од граматиката. Увид во детаљниот преглед на граматичките категории. Преглед на зборовни групи и нивна употреба.				
11.	Содржина на предметната програма: Морфологија. Преглед на морфолошкиот систем на словенечкиот стандарден јазик, зборовни групи (со особена нагласка на морфологијата на глаголот и на именката) граматички категории, функција на падежите, преглед на неменливите зборовни групи и нивна употреба.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	90 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	10 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		

	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		словенечки/македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Jug-Kranjec, H.	Slovenščina za tujce	FF, Ljubljana	1992
		2.	Čuk, M. i dr.	Odkrivajmo slovenščino	FF, Ljubljana	1996
		3.	Markovič A. in dr.	S slovenščino nimam težav	FF, Ljubljana	2003
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Jurančič, J	Slovenački (slovenski) jezik	DZS, Ljubljana,	1971
		2.	Toporišič, J.	Slovenska slovnica	Založba Obzorja, Maribor	1990
3.		Ђукановиќ М., Марковиќ Ж.	Основи граматике словеначког језика	Београд	2000	
4.		Lečič, R.	Osnove slovenskega jezika (slovnični	Gaya, Cerkno	2009	

				priročnik)		
		5.	Žagar, F.	Slovenska slovnica in jezikovna vadnica	Založba Obzorja, Maribor	1990

1.	Наслов на наставниот предмет	Словенечки јазик 3				
2.	Код					
3.	Студиска програма	Слободен изборен предмет				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година/семестар	3 година 5 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити		
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Словенечки јазик 2				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Вовед во областа на зборообразувањето во словенечкиот јазик. Запознавање и утврдување на основните модели на зборообразувањето во словенечкиот јазик и нивната употреба.					
11.	Содржина на предметната програма: Зборообразување - основни поими, модели на зборообразувањето и дистрибуција.					
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)					
13.	Вкупен расположив фонд на време	90 часови				
14.	Распределба на расположивото време					

15.	Форми на наставните активности		15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
			15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи	10 часови	
			16.2	Самостојни задачи	10 часови	
			16.3	Домашно учење	10 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	60 бодови			
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		словенечки/македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Toporišič, J.:	Slovenska slovnica,	Založba Obzorja Maribor	2000
	2.	Stramljič-	Prispevki iz slovenskega	Zora, Maribor,	1999	

			Breznik, I.:	besedoslovja,		
		3.	Stramljič-Breznik, I.:	Besedodružinski slovar slovenskega jezika, Poskusni zvezek za istočnice na B,	Zora, Maribor,	2004
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Žagar, F.:	Slovenska slovnica in jezikovna vadnica,	Založba Obzorja Maribor	1990
		2.	Vidovič-Muha, A.:	Slovensko skladišnje besedotvorje ob primerih zloženk, Znanstveni inštitut FF,	Partizanska knjiga, Ljubljana,	1988
		3.	Vidovič-Muha, A.:	Slovensko leksikalno pomenoslovje,	Znanstveni inštitut FF, Ljubljana,	2000
		4.	Markovič, A. in dr.:	Slovenska beseda v živo,	FF, Ljubljana,	2004
		5.	Hjnšek-Holz M, Jakopin, P.	Odzadni slovar slovenskega jezika	ZRC SAZU, Ljubljana	1996

1.	Наслов на наставниот предмет	Словенечки јазик 4			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Слободен изборен предмет			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3 година 6 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	

8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска		
9.	Предуслови за запишување на предметот	Словенечки јазик 3		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со зборовниот состав на словенечкиот јазик и типовите лексички значења, нивната стилска вредност и употреба. Знаења од областа на лексикографијата и од областа на фразеологијата на словенечкиот јазик.			
11.	Содржина на предметната програма: Лексикологија - основни поими, типови лексички значења, видови зборови, стилска вредност на зборовите, нивна употреба; лексикографија - видови речници; фразеологија - општи поими			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	90 часови		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови
		16.2	Самостојни задачи	10 часови
		16.3	Домашно учење	10 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	60 бодови	
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови	
	17.3.	Активност и учество	10 бодови	
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодеветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	словенечки/македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Toporišič, J.:	Slovenska slovnica,	Založba Obzorja Maribor	2000
	2.	Žagar, F.:	Slovenska slovnica in jezikovna vadnica,	Založba Obzorja Maribor	1990
	3.	Vidovič-Muha, A.:	Slovensko leksikalno pomenoslovje,	Znanstveni inštitut FF, Ljubljana,	2000
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Markovič, A. in dr.:	Slovenska beseda v živo,	FF, Ljubljana,	2004
	2.	Kržišnik, E.:	Frazeološko gradivo v Slovarju slovenskegaknjižnega jezika,	Slava , Ljubljana,	1987/88, 143-162
	3.	Toporišič, J.:	K izrazju in tipologiji slovenske frazeologije,	JiS,	1973/74, 273-279
	4.	Keber, J.	Slovar slovenskih frazemov	ZRC, Ljubljana,	2011
	5.		SSKI-Slovar slovenskega knjižnega jezika,	SAZU, Ljubljana	1987-1991, 2005

1.	Наслов на наставниот предмет	Култура и цивилизација на Словенците			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Слободен избран предмет			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4 година 8 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со историјата на словенечкиот народ, неговата литература, култура и цивилизација Преглед на развојот на словенечкиот писмен јазик во контекст на културно-цивилизациониот развој. Можност за споредба со културно-историскиот развој на македонскиот народ и на неговиот јазик.				
11.	Содржин а на предметната програма: Општ преглед на културно-цивилизационите особености на словенечкиот народ и неговиот јазик (литература, уметност, медиуми, занаети, кујна и сл.) од минатото до денес.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	80 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	0 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови	

		16.2	Самостојни задачи	20 часови
		16.3	Домашно учење	20 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	60 бодови	
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови	
	17.3.	Активност и учество	10 бодови	
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		словенечки/македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација	
22.	Литература			
	Задолжителна литература			
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач
	1.	Полјански Х. А.:	Македонија и Словенија,	
	2.		Македонците и Словенците во Југославија/Makedonci in Slovenci v Jugoslaviji,	ИНИ Скопје/FF Ljubljana (зборник),
	3.	Melik, V.:	Slovenci skozi čas. Na pragu tretjega tisočletja,	MD
22.2	Дополнителна литература			

	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.		Slovenska novejša zgodovina,	Mladinska knjiga, Ljubljana,	2005
	2.	Kos J.:	Duhovna zgodovina Slovencev,	Slovenska matica, Ljubljana,	1996
	3.		зборници од Семинарот за словенечки јазик, литература и култура/zborniki seminarja slovenskega jezika, literature in kulture	FF, Ljubljana	
	4.	Grdina, I.	Slovenci med tradicijo in perspektivo.	Študentska založba	2003
	5.				

1.	Наслов на наставниот предмет	Хрватски јазик 1			
2.	Код				
3.	Студиска програма	слободен изборен			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година 1 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	гостин професор проф. д-р Људмил Спасов лектор по хрватски јазик			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметот е задолжителен. Студентите треба да се стекнат со средно ниво на познавање на хрватскиот јазик. 1. Познавање на хрватскиот јазик на сите јазични рамништа. 2. Познавање на историјата на хрватскиот јазик. 3. Средно ниво на познавање на хрватскиот јазик.				

11.	Содржина на предметната програма:			
	Преглед на историјата на хрватскиот книжевен/писмен јазик. Фонолошки, морфолошки и синтаксички систем на современиот хрватски стандарден јазик. Основни карактеристики на текстот на хрватскиот јазик. Хрватска лексикологија и лексикографија			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	60 часови		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	часови
		16.2	Самостојни задачи	часови
		16.3	Домашно учење	часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	60 бодови	
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	30 бодови	
	17.3.	Активност и учество	10 бодови	
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодеветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	хрватски / македонски		

21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Gramatika hrvatskoga književnog jezika: Zagreb	.. HAZU i Globus	1991-1998
		2.	M. Moguš.	Povijest hrvatskoga književnoga jezika	Nakladni zavod Globus: Zagreb	1995.
		3.		Pravopis hrvatskoga jezikaŠkolska knjiga i	Novi Liber: Zagreb..	2001
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
	3.					
	4.					
	5.					

1.	Наслов на наставниот предмет	Хрватски јазик 2			
2.	Код				
3.	Студиска програма	слободен изборен			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година	7.	Број на ЕКТС кредити	
		2 семестар			
8.	Наставник	гостин професор проф. д-р Људмил Спасов лектор по хрватски јазик			
9.	Предуслови за запишување на предметот	положен Хрватски јазик 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции):				

	Студентите треба да се стекнат со средно ниво на познавање на хрватскиот јазик. 1. Познавање на хрватскиот јазик на сите јазични рамништа. 2. Познавање на историјата на хрватскиот јазик. 3. Средно ниво на познавање на хрватскиот јазик.			
11.	Содржина на предметната програма: Преглед на историјата на хрватскиот книжевен/писмен јазик. Фонолошки, морфолошки и синтаксички систем на современиот хрватски стандарден јазик. Основни карактеристики на текстот на хрватскиот јазик. Хрватска лексикологија и лексикографија			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	60 часови		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	часови
		16.2	Самостојни задачи	часови
		16.3	Домашно учење	часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	60 бодови	
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	30 бодови	
	17.3.	Активност и учество	10 бодови	
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодеветниот семестар		

20.	Јазик на кој се изведува наставата		хрватски / македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
Задолжителна литература					
22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.		Gramatika hrvatskoga književnog jezika.	HAZU i Globus: Zagreb	1991-1998.
	2.		Pravopis hrvatskoga jezika	Školska knjiga i Novi Liber: Zagreb	2001.
	3.	M. Moguš. 1995.	Povijest hrvatskoga književnoga jezika	. Nakladni zavod Globus: Zagreb	
22.2	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.				
	2.				
	3.				
	4.				
	5.				

1.	Наслов на наставниот предмет	Хрватски јазик 3			
2.	Код				
3.	Студиска програма	слободен изборен			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2 година 3 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	
8.	Наставник	гостин професор проф. д-р Људмил Спасов лектор по хрватски јазик			

9.	Предуслови за запишување на предметот	положен Хрватски јазик 2		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите треба да стекнат основни знаења од синтаксата на современиот хрватски јазик. 1. Познавање на хрватскиот јазик на рамништето на синтаксата. 2. Основни знаења од синтаксата на современиот хрватски јазик. 3. Оспособеност за служење со хрватскиот јазик на сите рамништа.			
11.	Содржина на предметната програма: Синтакса. Подмет. Прирок. Проста реченица. Синтагми. Паратакса. Хипотакса. Синтакса на падежите. Синтакса на глаголските форми.			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	60 часови		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	часови
		16.2	Самостојни задачи	часови
		16.3	Домашно учење	часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	60 бодови	
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	30 бодови	
	17.3.	Активност и учество	10 бодови	
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		хрватски / македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Radoslav Katičić.	Sintaska hrvatskoga književnog jezika.	HAZU i Globus: Zagreb	
		2.				
		3.				
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
	3.					
	4.					
	5.					

1.	Наслов на наставниот предмет	Хрватски јазик 4			
2.	Код				
3.	Студиска програма	слободен изборен			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2 година 4 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5

8.	Наставник	гостин професор проф. д-р Људмил Спасов лектор по хрватски јазик		
9.	Предуслови за запишување на предметот	положен хрватски јазик 3		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметот е избран (опционен). Студентите треба да стекнат основни знаења од синтаксата на современиот хрватски јазик. 1. Познавање на хрватскиот јазик на рамништето на синтаксата. 2. Основни знаења од синтаксата на современиот хрватски јазик. 3. Средно ниво на познавање на хрватскиот јазик.			
11.	Содржина на предметната програма: Синтакса. Подмет. Прирок. Проста реченица. Синтагми. Паратакса. Хипотакса. Синтакса на падежите. Синтакса на глаголските форми.			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	60 часови		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	часови
		16.2	Самостојни задачи	часови
		16.3	Домашно учење	часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	60 бодови	
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	30 бодови	
	17.3.	Активност и учество	10 бодови	
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодеветниот семестар	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	хрватски / македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација	
22.	Литература		
	Задолжителна литература		
22.1	Ред.број	Автор	Наслов
	1.	Radoslav Katičić.	Sintaska hrvatskoga književnog jezika
	2.		
	3.		
22.2	Дополнителна литература		
	Ред.број	Автор	Наслов
	1.		
	2.		
	3.		
	4.		
	5.		

1.	Наслов на наставниот предмет	Влашки јазик и култура ¹
2.	Код	
3.	Студиска програма	Македонски јазик како странски јазик
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ Скопје

5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	2012/летен	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	Марија Николова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	<p>Студент на филолошкиот факултет</p> <p>Студент на кој било факултет на Универзитетот „Св.Кирил и Методиј“Скопје</p> <p>Студент на јавни или приватни универзитети</p> <p>Секое лице со завршено високо образование</p>			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Студентите ќе усвојуваат базични јазични компетенции за усно и писмено разбирање на едноставни ситуации од секојдневен контекст, усно изразување во едноставни ситуации од секојдневниот живот, писмено изразување преку кратки пораки применувајќи едноставни јазични конструкции *.</p> <p>Запознавање со основни карактеристики на влашката култура преку содржини интегрирани во текстовите и дијалозите.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Основните карактеристики на влашкиот јазик. Азбука, правила за читање и пишување. Базични граматички и лексички содржини и форми во функција на основните комуникативни акти од едноставни ситуации од секојдневниот живот, а поврзани со општи теми поврзани со интересите на студентот (јас и другите, мојата земја, националност, навики и интереси и др)</p>				
12.	<p>Методи на учење: Ќе се користат различни методи на учење и поучување, но пред сè ќе се користи пристапот базиран на вештини, односно користејќи групна и индивидуална форма на работа и аудио и видео и друг материјал, ќе се развиваат четирите основни јазични вештини (слушање, читање, зборување и пишување).</p>				
13.	Вкупен расположив фонд на време	30+0 часа фонд во семестар			
14.	Распределба на расположивото време	2+0 часа неделен фонд			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари,	часови	

			тимска работа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	часови
		16.2.	Самостојни задачи	часови
		16.3.	Домашно учење	часови
17.	Начин на оценување - Напредокот на студентите ќе се следи перманентно, преку формативни проверки и корективни мерки, согласно потребите, а за сумативното оценување ќе се користат објективни тестови за писмено разбирање и изразување но, и симулација на реални ситуации за примена на усвоените компетенции за усното разбирање и изразување.			
	17.1.	Тестови		60 бодови
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		30 бодови
	17.3.	Активност и учество		10 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	До 40 бода		5 (пет) (F)
		од 41 до 55 бода		6 (шест) (E)
		од 56 бода 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 82 бода		8 (осум) (C)
		од 83 до 92 бода		9 (девет) (B)
		од 93 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	80% посетеност на наставата		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и влашки јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Преку континуираното следење на напредокот на студентите и практичната примена на усвоените знаења и умеења ќе се процени и квалитетот и целисходноста на наставата.		

22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред.	Автор	Наслов	Издавач

		број					
		1.	Марија Николова	(Прирачникот е во процес на изготвување, односно поголем дел веќе е во ракопис, изготвен, а до започнувањето со наставата ќе биде и испечатен)			2011
		2.					
		3.					
	22.2.	Дополнителна литература					
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	Јанко Јанакиевски Iancu Ianachieschi	Грамматика на влашкиот јазик Gramatică armănească	Лига на Власите од Македонија	1993/ 2001	
		2.	Д-р Никола Попникола Матилда Караџу Мариоцеану	Двојазични речници (македонско-влашки); <i>Dictionar aroman-однојазичен речник (влашко-влашки);</i>	Лига на Власите од Македонија Едитура енциклопедика-Букурешт	1997 1997	
		3.		Автентични материјали (слики, фотографии, пораки, едноставни написи, аудио и видео материјали)			

*Целите соодветствуват на компетенциите на почетокот на ниво А1-1 од Европската референтна рамка за учење и поучување на јазици (htt

p:/www.coe.int/t/dg4/linguistic/cadre_en.asp

1.	Наслов на наставниот предмет	Влашки јазик и култура 2		
2.	Код			
3.	Студиска програма	Македонски јазик како странски јазик		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ Скопје		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв		
6.	Академска година / семестар	2012/зимски	7. Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	Марија Николова		
9.	Предуслови за запишување на предметот	<p>Студент на Филолошкиот факултет</p> <p>Студент на било кој факултет на Универзитетот „Св.Кирил и Методиј“Скопје</p> <p>Студент на јавните или приватните универзитети во Република Македонија</p> <p>Секое заинтересирано лице со завршено високо образование</p>		
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Студентите да ги продлабочат основните јазични компетенции - усно и писмено разбирање на кратки информации од секојдневието и усно и писмено изразување во едноставни комуникативни ситуации - усвојувајќи и применувајќи комуникативни акти во едноставни ситуации од секојдневен контекст, вклучувајќи јазични елементи соодветни на нивото *.</p> <p>Проширување на сознанијата за карактеристиките на влашката култура преку содржини интегрирани во текстовите и дијалозите.</p>			

11.	Содржина на предметната програма: Проширување на основните граматички и лексички содржини и форми во функција на основните комуникативни акти од едноставни ситуации од секојдневниот живот, а поврзани со општи теми поврзани со интересите на студентот (потесното семејство, мојата околина, професии, секојдневни активности и др.).			
12.	Методи на учење: Ќе се користат различни методи на учење и поучување, но пред сè ќе се користи пристапот базиран на вештини, односно користејќи групна и индивидуална форма на работа и аудио и видео и друг материјал, ќе се развиваат четирите основни јазични вештини (слушање, читање, зборување и пишување).			
13.	Вкупен расположив фонд на време	30+0 часа фонд во семестар		
14.	Распределба на расположивото време	2+0 часа неделен фонд		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	часови
		16.2.	Самостојни задачи	часови
		16.3.	Домашно учење	часови
17.	Начин на оценување Напредокот на студентите ќе се следи перманентно, преку формативни проверки и корективни мерки, согласно потребите, а за сумативното оценување ќе се користат објективни тестови за писмено разбирање и изразување но, и симулација на реални ситуации за примена на усвоените компетенции за усното разбирање и изразување.			
	17.1.	Тестови	60 бодови	
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)	30 бодови	
	17.3.	Активност и учество	10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	До 40 бода	5 (пет) (F)	
		од 41 до 55 бода	6 (шест) (E)	
		од 56 бода 70 бода	7 (седум) (D)	
		од 71 до 82 бода	8 (осум) (C)	

		од 83 до 92 бода	9 (девет) (B)
		од 93 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	80% посетеност на наставата	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски и влашки јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Преку континуираното следење на напредокот на студентите и практичната примена на усвоените знаења и умеања ќе се процени и квалитетот и целисходноста на наставата.	

22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.1.	1.	Марија Николова	(Прирачникот е во процес на изготвување, односно поголем дел веќе е во ракопис, изготвен, а до започнувањето со наставата ќе биде и испечатен)		2011
	2.				
	3.				
	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2.	1.	Јанко Јанакиевски Iancu Ianachieschi	Грамматика на влашкиот јазик Gramatică armănească	Лига на Власите од Македонија	1993/ 2001

		2.	Д-р Никола Попникола Матилда Караџу Мариоцеану	Двојазични речници (македонско-влашки); <i>Dictionar aroman-</i> еднојазичен речник (влашко-влашки);	Лига на Власите од Македонија Едитура енциклопедик а-Букурешт	1997 1997
		3.		Автентични материјали (слики, фотографии, пораки, едноставни написи, аудио и видео материјали)		

*Целите соодветствуват на компетенциите на ниво А1

од Европската референтна рамка за учење и поучување на јазици

(http://www.coe.int/t/dg4/linguistic/cadre_en.asp)

1.	Наслов на наставниот предмет	Влашки јазик и култура 3			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Македонски јазик како странски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	2013/летен	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	Марија Николова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Студент на Филолошкиот факултет Студент на било кој факултет на Универзитетот „Св.Кирил и Методиј“ Скопје			

		Студент на други јавни или приватни универзитети. Секое заинтересирано лице со завршено високо образование		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се развиваат понатаму способностите за рецептивна и продуктивна примена на влашкиот јазик во устен и писмен контекст, применувајќи коректно едноставни јазични структури соодветни на нивото *; Проширување на сознанијата за карактеристиките на влашката култура преку интегрирани содржини .			
11.	Содржина на предметната програма: Јазичните (граматички и лексички) содржини се усвојуваат на контекстуализиран начин, односно во функција на комуникацијата и на практичната примена на јазикот, а се усвојуваат интегрирано со развивањето на јазичните компетенции и усвојување на нов вокабулар преку тематски содржини соодветни на интересите на студентите и предвиденото ниво (Изразување на различни чувства, зборување за клима, временска дистанца на настани и др).			
12.	Методи на учење: Ќе се користат различни методи на учење и поучување, но пред сè ќе се користи пристапот базиран на вештини, односно користејќи групна и индивидуална форма на работа и аудио и видео и друг материјал, ќе се развиваат четирите основни јазични вештини (слушање, читање, зборување и пишување).			
13.	Вкупен расположив фонд на време	30+0 часа фонд во семестар		
14.	Распределба на расположивото време	2+0 часа неделен фонд		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	часови
		16.2.	Самостојни задачи	часови
		16.3.	Домашно учење	часови
17.	Начин на оценување Напредокот на студентите ќе се следи перманентно, преку формативни проверки и корективни мерки, согласно потребите, а за сумативното оценување ќе се користат објективни тестови за писмено разбирање и изразување но, и симулација на реални ситуации за примена на усвоените			

	компетенции за усното разбирање и изразување.		
17.1.	Тестови		60 бодови
17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		30 бодови
17.3.	Активност и учество		10 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	До 40 бода	5 (пет) (F)
		од 41 до 55 бода	6 (шест) (E)
		од 56 бода 70 бода	7 (седум) (D)
		од 71 до 82 бода	8 (осум) (C)
		од 83 до 92 бода	9 (девет) (B)
		од 93 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	80% посетеност на наставата	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски и влашки јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Преку континуираното следење на напредокот на студентите и практичната примена на усвоените знаења и умеења ќе се процени и квалитетот и целисходноста на наставата.	

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Марија Николова	(Прирачникот е во процес на изготвување, односно поголем дел веќе е во ракопис, изготвен, а до започнувањето со наставата ќе биде и испечатен)		2011
2.						

		3.					
	22.2.	Дополнителна литература					* Целите соодветствуваат на компетенциите на првотелна ниво A2 од Европската референтна
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	Јанко Јанакиевски Iancu Ianachieschi	Грамматика на влашкиот јазик Gramatică armănească	Лига на Власите од Македонија	1993/ 2001	
		2.	Д-р Никола Попникола Матилда Караџу Мариоцеану	Двојазични речници (македонско-влашки); <i>Dictionar aroman-еднојазичен речник (влашко-влашки);</i>	Лига на Власите од Македонија Едитура енциклопедика-Букурешт	1997 1997	
		3.		Автентични материјали (слики, фотографии, пораки, едноставни написи, аудио и видео материјали)			

рамка за учење и поучување на јазици (http://www.coe.int/t/dg4/linguistic/cadre_en.asp)

1.	Наслов на наставниот предмет	Влашки јазик и култура 4
2.	Код	
3.	Студиска програма	Македонски јазик како странски јазик
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ Скопје
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв

6.	Академска година / семестар	2013/зимски	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	Марија Николова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	<p>Студент на Филолошкиот факултет</p> <p>Студент на кој било факултет на Универзитетот „Св.Кирил и Методиј“Скопје</p> <p>Студент на други јавни или приватни универзитети.</p> <p>Секое заинтересирано лице со завршено високо образование</p>			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Стекнување на дополнителни граматички и лексички знаења и развивање на комуникативни вештини за директна размена на информации , опишување на настани од секојдневието и блиската околина и сл*.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Усвојување на нови содржини од областа на лични и фамилијарни информации, пазарување, локална географија, вработување, медиуми, уметности, најнова технологија и сл.</p>				
12.	<p>Методи на учење: Ќе се користат различни методи на учење и поучување, но пред сè ќе се користи пристапот базиран на вештини, односно користејќи групна и индивидуална форма на работа и аудио и видео и друг материјал, ќе се развиваат четирите основни јазични вештини (слушање , читање, зборување и пишување).</p>				
13.	Вкупен расположив фонд на време	30 часа во семестар			
14.	Распределба на расположивото време	2+0 часа неделен фонд			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	часови	
		16.2.	Самостојни задачи	часови	
		16.3.	Домашно учење	часови	
17.	<p>Начин на оценување: Напредокот на студентите ќе се следи перманентно, преку формативни проверки и корективни мерки, согласно потребите, а за сумативното</p>				

	оценување ќе се користат објективни тестови за писмено разбирање и изразување но, и симулација на реални ситуации за примена на усвоените компетенции за усното разбирање и изразување.		
17.1.	Тестови		60 бодови
17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		30 бодови
17.3.	Активност и учество		10 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	До 40 бода	5 (пет) (F)
		од 41 до 55 бода	6 (шест) (E)
		од 56 бода 70 бода	7 (седум) (D)
		од 71 до 82 бода	8 (осум) (C)
		од 83 до 92 бода	9 (девет) (B)
		од 93 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	80% посетеност на наставата	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски и влашки јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Преку континуираното следење на напредокот на студентите и практичната примена на усвоените знаења и умења ќе се процени и квалитетот и целисходноста на наставата.	

22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
1.		Марија Николова	(Прирачникот е во процес на изготвување, односно поголем дел веќе е во ракопис, изготвен, а до започнувањето со наставата ќе биде и		2011

			испечатен)			
		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Јанко Јанакиевски Iancu Ianachieschi	Граматика на влашкиот јазик Gramatică armănească	Лига на Власите од Македонија	1993/ 2001
		2.	Д-р Никола Попникола Матилда Караџу Мариоцеану	Двојазични речници (македонско-влашки); <i>Dictionar aroman-еднојазичен речник (влашко-влашки);</i>	Лига на Власите од Македонија Едитура енциклопедика-Букурешт	1997 1997
		3.	Автентични материјали (слики, фотографии, пораки, едноставни написи, аудио и видео материјали)			

*Целите соодветствуваат на компетенциите на ниво А2 од Европската референтна рамка за учење

и поучување на јазици (http://www.coe.int/t/dg4/linguistic/cadre_en.asp)